

ליקוט

מענות קודש

~ מילואים ח"ב ~

ה'תש"מ - ה'תשנ"ב

פתח דבר

לקראת יום הבהיר י"א ניסן הבע"ל, התחלת **שנת המאה ועשרים** להולדת כ"ק אדמו"ר שליט"א –

הננו מוציאים לאור בזה **"ליקוט מענות קודש – מילואים ח"ב"**, ובו מילואים לליקוט מענות קודש ה'תש"מ-ה'תשנ"ב.

*

"פון איין תורת נשיא דורנו גייט מען צו נאך א תורת נשיא דורנו" (שיחת ש"פ תזו"מ תנש"א – בלתי מוגה). כמה "חלקים" ישנם לתורת נשיא דורנו כ"ק אדמו"ר שליט"א.

בין החלקים השונים בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א, "חלק" מיוחד ישנו, והוא: **"מענות קודש"**, הם אלפי המענות אשר כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א במענה להשוואלים:

החל מהשנים הראשונות לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א, הנה לצד ה"אגרות" ששלח להפונים אליו, נענו רבים מהמכתבים ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א בכתב יד קדשו על מכתב השואל, כאשר לאחר מכן נמסרים הדברים להנמען.

בעוד ובשנים הראשונות ה' זה באופן מצומצם (בעיקר – לאלו הנמצאים בסמיכות מקום), הנה ככל שעברו השנים הלך הדבר והתרחב יותר ויותר, עד שה' לאופן העיקרי בו עונה כ"ק אדמו"ר שליט"א להכותבים אליו.

על אף היותו של "חלק" זה בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א – חלק **עיקרי**, נדמה, כי חלק זה אין מוסבת תשומת הלב אליו ככל הדרוש.

טעם העיקרי לדבר הוא, ככל הנראה, כיון שמפוזרים מענות הקודש על פני כמה וכמה מקומות שונים, ועד עתה לא נמצא להם גואל שילקטם לפונדק אחד.

צורך זה באנו למלאות בליקוטים אלו.

עד עתה הופיעו חוברות "ליקוט מענות קודש" דשנים ה'תש"מ – ה'תשנ"ב¹,

ובתכניתנו להוציא ליקוטים נוספים בסדרה זה, להרוות צמאון אנ"ש והתמימים.

*

תודתנו נתונה לכל אלו שהואילו למסור את מענות הקודש שבידם לפרסום בליקוט זה, וזכות הרבים תלוי' בהם.

במיוחד תודתנו נתונה למערכת אפליקציית "מפתח" על עזרתם.

וכאן המקום לבקש בבקשה כפולה ומכופלת מכל מי שיש בידו מענות קודש שטרם פורסמו,

– ובמיוחד – מענות קודש דעשור הראשון לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א, שבעז"ה ירוכזו בליקוט הבע"ל –

למוסרם לידי המערכת על מנת לפרסמם, ויהיו בזה ממזכי הרבים.

כתובת הדוא"ל של המערכת: likkutkatyak@gmail.com.

*

1) "ליקוט מענות קודש – ה'תש"מ" (יום הבהיר יו"ד שבט, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"א" (יום הבהיר ר"ח כסלו, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ב" (וא"ו תשרי, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ג" (כ"ף מנחם-אב, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ד" (יום הבהיר כ"ח סיון, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ה" (י"ג אייר, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ו" (יום הבהיר י"א ניסן, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ז" (יום הבהיר יו"ד שבט, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ח" (יום הבהיר ר"ח כסלו, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ט" (הוצאה ראשונה – כ"ג סיון ה'תשע"ח; הוצאה שני' – יום הבהיר יו"ד שבט ה'תשע"ט); "ליקוט מענות קודש – ה'תשנ"ג" (יום הבהיר י"א ניסן, ה'תשע"ט); "ליקוט מענות קודש – ה'תשנ"א" (יום הבהיר כ"ח סיון, ה'תשע"ט); "ליקוט מענות קודש – תשנ"ב" (וא"ו תשרי, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש מילואים ח"א (ה'תשמ"ט-ה'תשנ"א)" (ה' אלול, ה'תשע"ט).

ליקוט מענות קודש - מילואים ח"ב

ויהי רצון שיחוס וירחם השי"ת עלינו, ונזכה להתראות עם כ"ק אדמו"ר שליט"א תיכף ומיד ממש, ותחזינה עינינו בהתפשטות מלכותו על כל באי עולם, תיכף ומיד ממש!

מערכת "ליקוט כתבי יד קודש"

ערב יום הבהיר י"א ניסן, היתשפ"א
התחלת שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר שליט"א
ברוקלין, נ"י.

צילומי כתי"ק

— פרסום ראשון —

גם: בהשיחה נזכר שחורת המגיד (בנוגע לחקיקת הבן במוח האב וכיוון שאצל הקב"ה הרי עבר ועתיד א", במילא הקוק במחשבתו של הקב"ה צורת ישראל גם לפני בריאתם בפועל) הוא בתחלה ב' ספריו (ואף שנכתבו לגנוף ע"י תלמידיו הרי"ד בהשגח"פ וכו').

אבל משל זה דחקיקת הבן במוח האב נמצא רק בספר או"ה סימן ו' (ב, ג ואילך) ולא בספר לקו"א.

בתחלה ב' ספרים הנ"ל נמצא תורה שב"כ מדברת ע"ד מחשבתן של ישראל (ישראל עלו במחשבה) "בשביל שיהיו ישראל צדיקים בכל דור צמצם השי"ת את בהירותו כדמיון אב המצמצם את שכלו כו' ובהקב"ה העבר והעתיד הם שרים אצלו והי' הקב"ה מתענג ממעשה הצדיקים וצמצם את עצמו כו'".

האם היתה הכוונה להורה ב' שבה ג"כ נזכרה המשל לישראל והקב"ה דאב ובן, ועלו ישראל במחשבה, ושאל הקב"ה העבר והעתיד שוים? לתורה הנ"ל ע"ד המשל דחקיקת צורת הבן במוח האב, וזה גם קשור עם תורת המגיד הנ"ל בתחלת ספריו,

תורת המגיד
לקו"א

לקמן ע' 43

בס"ד. מצו"ב ד"ה וכל העם רואים דש"פ יתרו.
בתחילה המאמר הובאה השאלה מד"ה זה דשנת תרמ"ד בדברי הילקוט שעשה"ד נאמרו בלשון יחיד שפפפ היינו שנאמרו לכאו"א בפני עצמו, מהו הענין בזה, ובהמשך המאמר לא הובא ביאור בשאלה זו.

~~צדק~~ יש להוסיף ע"פ המבואר בסוף ד"ה וכל העם תרע"ה (ששם מבואר הענין דהמשכת העצמות במ"ת שש הובא בהמאמר), "להיות שהתורה היא המשכת העצמיות נעשה עי"ז שט הוי' בכאו"א. וזהו שא" בילקוט שכאו"א מישראל הי' אומר עמו הי' הדבור מדבר, היינו שכל או"א הרגיש את השט הוי' שבגשש. ורשש ההמשכה היא מבחי' עצמות א"ס".

ג' הערה

לקמן ע' 46-7

ליקוט מענות קודש - מילואים ח"ב

בהתוערות הג"ל דובר גם אודות מעלת העבודה ד"לכתחילה אריבער".
 משאי"כ כאשר הולכים ע"פ שכל כו' - הרי מעינו כנמרא בנוגע לכ"ד של ע"א
 שביבנה (אשר למרות שאינו כסנהדרין דלשכת הגזית, מ"מ, יש לו התוקף
 דסנהדרין כו') ששאלו פעם א' ולא ידעו, ושאלו פעם ב' ולא ידעו, ורק לאחר
 ששאלו פעם ג' (לאחרי משך זמן רב) - יכלו לעמוד למנון ולהשיב.
 בסנהדרין פה, כ: "הוא"ן הדברי לשאלו - שואלין מכ"ד שכביעין, אם
 שמעו אמרו להן, ואם לאו באין להו' שסטוק לעינין. . . לה שעל פתח הר הבית . . .
 לה שעל פתח העזרה . . . אלו ואלו באין ללשכת הגזית. . . אם שמעו אמרו להם.
 ואם לאו עומדין למנון".
 האם היתה הכוונה לדברי הנמרא הג"ל - שתוכנם שיה' להמורכר
 כהשיחה (אף שאין מדובר אודות כ"ד שכבינה).
 ואולי היתה הכוונה (גם) לשכת קלח, ב' ואילך: "כשנכנסו רבותינו לכרם
 שכבינה אמרו עמדה, תורה שתשחכת מישראל. . . שלא ימצאו הלכה כדורה
 ומשנה כדורה במקום אחר".

א"ת ע"ב
 א"ת ע"ב
 חו"ל א"ת

ועד הנחות כלה"ק

לקמן ע' 6-55

בס"ד.
 בחקרה 13 כפרש"י ס"ם עקב (יא, כב) "ללכה בכל דרכיו - הוא רחום כו'".
 וע"ז א"ל לכתוב בפנים החקרה רק האסוק ללכה בכל דרכיו (עקב יו"ד, יב)
 (ולחשיט הספוק וחלכה בדרכיו דפ' תבוא). ובשוה"ג לכתוב כן:
 * ומה שפירש רש"י בס"ם עקב (יא, כב) "ללכה בכל דרכיו - הוא רחום ואתה חתא
 רחום כו' - יש לומר, כי לפני "ללכה בכל דרכיו" דס"ם עקב כתיב "שמור השמרון
 את כל מצוה חזאת גו'", דמזה מוכח, שב"ללכה בכל דרכיו" מוסיף עוד ענין.
 ועד"ז י"ל בס"ש הרטב"ס (הל' דעות פ"א ח"ה) "ומצויון אנו ללכה בדרכים
 האלו תבינונים. . . שנאמר (תבוא כח, ט) וחלכה בדרכיו" - כי לפני "וחלכה
 בדרכיו" כתיב "כי השמור את מצוות ה' אלקיך". והא שלא פירש רש"י בפ' תבוא
 - יש לומר שסומך על מה שפירש כבר לפניו בס"ם עקב.
 בחקרה 14 אולי כדאי לכתוב בחקרה זו וזו נקראו בשם צדקה, כדלקמן סעיף ד.
 וכל המ"ם לציין בחקרה 33 דלהלן.

גזירה
 א"ת

לקמן ע' 82

ליקוט מענות קודש - מילואים ח"ב

כס"ד. במאמר דכ"ף כרחשון -
 ← אפשר להוסיף ולחקון
 בהערה 4 (בענין סכל המצוות נקראות בשם צדקה) אחרי הציון ללקו"ה
 שה"ס מר, גו מאכרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ס"ע עדרת, וש"נ.
 בהערה 18 (בענין "מעשה אבות סימן לבנים) וראה תנחומא לך לך ס.
 ב"ר ש"ס, וי רמב"ן עה"ס לך לך יב, וי. וראה שם יב, יו"ד. חולדות כו, א.
 וישלח לב, ד.
 בהערה 19 (בענין שירה העשירית) נסמן חיב"ע, וצ"ל הרגום...
 (א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ)
 (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)
 (לא) (לב) (לג) (לד) (לה) (לו) (לז) (לח) (לט) (לך)
 (לכ) (למ) (לנ) (לו) (לז) (לח) (לט) (לך)
 (לס) (לפ) (לץ) (לד) (לה) (לו) (לז) (לח) (לט) (לך)
 (לס) (לפ) (לץ) (לד) (לה) (לו) (לז) (לח) (לט) (לך)

לקמן ע' 3-82

(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ)
 (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)
 (לא) (לב) (לג) (לד) (לה) (לו) (לז) (לח) (לט) (לך)
 (לכ) (למ) (לנ) (לו) (לז) (לח) (לט) (לך)
 (לס) (לפ) (לץ) (לד) (לה) (לו) (לז) (לח) (לט) (לך)

לקמן ע' 99

בס"ד.

בהתוועדות דש"פ שלח הקשה על מ"ש הרמב"ם (הל' ביהב"ח רפ"ז)
"ולא מן המקדש אתה ירא אלא ממי שצוה על יראתו", דלכאורה למה לא
כתב זה, גבי מצות יראת אב ואם.
לכאורה, מקור הלכה זו היא ביבמות ו, ויש ע"כ. ובתוספות שם
מבואר שני טעמים על זה "שגבי אביו לא הוצרך לומר כן".

אנ' אמת

לקמן ע' 106

ה"ה
ע' אג"ת (1)
בפ"ק ורא"ל דמק' אנד"ם
(2)
א"כ אמת' אמת'
ע' אלוף אמת'

לקמן ע' 109

ב"ה אמת' אמת'
אמת' אמת'
אמת' אמת'
אמת' אמת'
אמת' אמת'

לקמן ע' 117

דא א' ו' ו' ע' ע'
 דא א' ו' ו' ע' ע'
 דא א' ו' ו' ע' ע'
 דא א' ו' ו' ע' ע'
 דא א' ו' ו' ע' ע'
 דא א' ו' ו' ע' ע'

ב"ה, אור לגי שבת חשמ"ס

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בקשר להמדובר היום דברתי עם העו"ד נחום ע"י בארזאן
 ומצדו יכול להיות כאן מחר או בשעה 11:30 לערך לאחר תפילת
 שחרית או באיזה זמן שיהי' מתאים לכ"ק אדמו"ר שליט"א.

(הוא נוסע לא"י ביום ג' הבע"ל ויחזור ביום א', ס"ז

שבת. אבל, לפי דבריו, א" משהתפיו בהפירמע הוא אחיו דוד שי'
 והוא כמנהגו בכל הענינים שלהם וביכולתו לסדר כל הדרוש.

והנני שואל באיזה זמן להזמין...
 יודל

לקמון ע' 8-117

א' ו' ו' ע' ע'
 א' ו' ו' ע' ע'
 א' ו' ו' ע' ע'
 א' ו' ו' ע' ע'
 א' ו' ו' ע' ע'
 א' ו' ו' ע' ע'

לקמון ע' 138

כמו קול שוים
זאת

בן אבנוד שטי"ה

מצוד חוקרת שכולל כלה נקודת ארון
ה'קניסים' גמון מקדם הצט צה יג ריני
שקדק"י

שגמגמג ארזים דאופן שהיה פשוט יוגר
ויכולו אלמדו זה יודים בחדרים וישיגוג

והר" שצבה ארזים אק ויק נה"ר
אמתי אכ" מצווה שטי"ה, ושצבה
קרקוק אמש אצמולה האמיתג והאמיה
קצוני אצני השט

יגל יגל קן כייצא
אצקוק

לקמן ע' 117

מענות קודש ה'תש"מ

– מילואים –

[שבט, תש"מ]

מענה לר' משה פינחס הכהן כ"ץ שכתב ע"ד חגיגת סיום לימוד מסכת בבא קמא בבית הכנסת "קהל חסידים", שעורכים בש"פ יתרו הבע"ל (תשורה דריזין ה' ניסן תשפ"א):

להעיר מזהר ח"ג (קצ"ח א') עה"פ במשפטים דא ב"ק

[ב' אדר, תש"מ]

מענה לר' משה פינחס הכהן כ"ץ שכתב דו"ח מחגיגת סיום מסכת בבא קמא שנערך – בהתאם להמענה שקיבל – בש"פ משפטים. בסיום הדו"ח כתב: "בד"כ היי מסבה נהדרה לפי ערך הזמן והמקום" (מצילום כתי"ק – תשורה דריזין ה' ניסן תשפ"א):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות: "נהדרה לפי ערך הזמן", וכתב:

!?! וחבל שלא עשה כעצתי – בזמן שיכולים לבוא במכונית – און מיט אַ פארנעם כמתאים לוי הי בל' שנה – כמדובר בהתועדויות וכ"פ.

[לפני חג השבועות, תש"מ]

מענה לר' שניאור זלמן יפה שהכניס את היומן שלו מביקוריו בחצרות קדשנו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הרב פינחס ש"י לו וזכות הרבים תלוי בו):

כל המצו"ב נלקח ות"ח ת"ח.

בודאי במשך הזמן יוסיף ג"כ cover מתאים

[לאחר ש"פ קרח, אדר"ח תמוז, תש"מ]

מענה לרי שמעון הלוי רייטשיק שכתב:

"בהתוועדות דש"פ קרח נאמר שהחלטה אצל האומות לשחרר בעל המאסר והגאולה הי' בבדר"ח תמוז (יום ועש"ק), ואַוּלַּי הי' ההחלטה באדר"ח תמוז, יום ה' בשבוע (ומצד שמירת שבת – הי' השחרור בפועל ג' תמוז – יום א' בשבוע).

בסה"ש תשי"ג (שיחת ש"פ קרח, ג' תמוז) ע' 139 כתוב בפירוש שבינוס ה', אדר"ח תמוז נאמר לכ"ק אדמו"ר מוהרי"ץ נ"ע אודות גלותו לעיר קאסטראמא,

ונתנו לו רשות ליפגש עם ב"ב ל6 שעה, ואח"כ בשעה 12:00 באותו לילה (ליל בדר"ח תמוז) יסעו לקאסטראמא".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק):

להעיר עד"ז בהערה בהר"ד

[בדר"ח תמוז, תש"מ]

מענה להתי יוסף יצחק הלוי שגלוב שהכניס את הפתח-דבר לס' "מפתח מאמרים שיחות ומכתבים (ח"א) של כ"ק אדמו"ר שליט"א" (קובץ "מפתחות וכו' שנערכו ע"י הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי שגלוב" ע' 6):

התאריך ג' תמוז

מוכרח להוסיף ובהדגשה שכמובן ופשוט כל האחריות דהמ"מ וציון המקורות וכו' והמפתח בכללותו הוא אך עליו ולא עלי כלל.

ולפלא שצריך לעורר עד"ז

יכול להוסיף (*)

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (ליקוט מענות קודש תש"מ מענה קמ) ועליו ציין: (*).]

[כ"ף אלול, תש"מ]

מענה להשליח ר' יהושע בנימין גארדאן שכתב ע"ד שטח שמציעים להם לקנות, וציין שהשטח סמוך לשטח הקודם שרכשו, ורוצים לבנות על כל

השטח בנין גדול שישמש לבית הספר החב"די בוואלי קליפורניי ("כפר חב"ד" גליון 750):

בכל הנ"ל, כהחלטת אסיפת עסקני אנ"ש שבקליפורניה. אזכיר על הציון.

[וראה לקמן ע' 46, 60, 138, 151].

[אלול, תש"מ]

מענה למרת מרים פאפאק על דו"ח מנסיעתה לאה"ק לנאום בכנס נשי ובנות חב"ד בנושא "תכנון משפחה" – שבקשר לזה קיבלה מענה (ליקוט מענות קודש תש"מ מענה קפה): "בודאי תלהיב וכו' נשי ובנות חב"ד דכאן לפעול עוד יותר משבאה"ק ובפרט שהמלך בשדה וכו'" (תשורה הענדל י"ב אדר תשנ"ח):

מהרתי לקרוא המכתב – בתקותי למענה ע"ד שהזמן גרמא – שבקשתי שתלהיב נשי כו' דכאן בענינים שדוברו בהכנס דאה"ק – כל זמן שהרושם אצלה חזק וכו' – ואין אף מלה אחת עד"ז!

מובן שיודע אני שחלק מהנשים אינן בעיר – אבל דוקא שם זמן פנוי יותר וכו'.

[תש"מ]

מענה להשליח ר' צבי יחיאל גרינבלאט על דו"ח שכתב ע"ד פעילותו, בו כתב בין השאר שלאחרונה התעוררו שאר החוגים במקומו לעסוק בהרמת קרן התומ"צ, ואף ערכו אסיפה בהשתתפות כל החוגים, וקיבלו החלטות מעשיות למען הקהילה היהודית. וכתב שמרגיש נמיכות הרוח מכך שאחרי שנים רבות בהן ליובאוויטש הייתה הפעילה העיקרית בתחום היהדות, לפתע החלו שאר הארגונים להתעסק בזה גם הם, וחושש שפעילותם תאפיל על פעילות חב"ד (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1146):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "נמיכות הוח", ווכתב:

! ? קרוב לודאי שההתעוררות הנ"ל – באה מה"קנאת סופרים" בהצלחתו. וד"ל

מענות קודש ה'תשמ"א

– מילואים –

[לאחר י"ט כסלו, תשמ"א]

מענה להת' הלל דוד קרינסקי שכתב ע"ד תכנית שידור התועדות י"ט כסלו בטלוויזי (מצילום כתי"ק):

הבפ"מ?

בנו של הר"י שי' קרינסקי

[ימי חנוכה, תשמ"א]

מענה להשליח ר' רפאל טענענהויז שביקש הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א להחליף את שם בית הכנסת בעירו האלאנדייל פלארידא מ"בית הכנסת שומרי-הדת – חב"ד" ל"בית הכנסת לוי יצחק" ("כפר חב"ד" גליון 528, והעתקה):

**באם החליטו להנהיגו כרצונו ע"פ הידוע והשערה [ביהכ"ס לוי"צ].
אזכיר עה"צ.**

פו (מתוקן)

[שבט, תשמ"א]

מענה לר' משה חיים לוינ על מכתבו בקשר להצעת המזכיר רחמ"א חדקוב אליו להו"ל חומר הסברה בעניני יהדות בשפה הרוסית ("בית משיח" גליון 26. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

[1] במכתבו כתב: "האם העיתון צ"ל בצורתו החיצונית ובאופן רשמי במה ליובאוויטשי (לדוגמא, כמו ה"ופרצת זשורנאל" או "כפר חב"ד") או עצמאי (כמו ה"אלגעמיינער זשורנאלי)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[במה . . . עצמאי] **דתומ"צ**

[2] במכתבו כתב (בהמשך להנ"ל 1): "ואם אפשר שכמה שלוחים ישנו זה לפי תנאי מקומם?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "אם אפשר שכמה שלוחים ישנו", וכתב:

באם השינוי לא יסתור להנ"ל

[3] במכתבו כתב: "מי הוא המו"ל – F.R.E.E., מרכז לעניני חינוך, מישהוא אחר או בכלל מוסד עצמאי (באותו שם של העיתון עצמו)?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול ובחץ את התיבות "מוסד עצמאי (באותו שם של העיתון עצמו)".

[4] במכתבו כתב (בהמשך להנ"ל 3): "וגם בזה אם אפשר שהשלוחים בעירם ישנו וידפיסו כל אחד לפי תנאם?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן להמענה לעיל 2 ["באם השינוי לא יסתור להנ"ל"].

[5] במכתבו כתב: "אם לעשות את זה בצורת עיתון (שצורת סידור החומר בדפי עיתון מושך את העין לקרוא דברים שונים וכו' ואולי "עיתון" ליענט מען דורך יותר בשלימותו) או בצורת זשורנאל ("מעגעזין"), שמראה על חשיבות יותר (המתאים, לכאורה, לעניני יהדות), ולא זורקים את זה אחרי גמר הקריאה, כמו עיתון?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הרי מופיע א' לחודש – ואינו [כמו עיתון]

[6] במכתבו כתב: "השלוחים, המדפיסים העיתון עד עתה, שולחים אותו חינם לכל הכתובות, הנמצאות תח"י, של יושבי עירם. האם זה נכון לשלוח את העיתון לכולם חינם (שבאופן כזה יקבלו כולם אבל זה יתקבל אצלם באופן זול, ואולי כמו פראפאגאנדא), או למכור אותו (אפי' במחיר סמלי), (ואז חוג הקוראים יהי פחות יותר, אבל זה יתקבל אצלם באופן חשוב יותר), ואולי לכתחילה לשלוח חינם, ואחרי כמה פעמים לפרסם המחיר ולהתחיל למכור אותו?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מכאן [למכור אותו]

[7] במכתבו כתב (בהמשך להנ"ל 6): "ואם גם בזה אפשר שיהיו חילוקים בין כל עיר ועיר?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "ואם גם בזה" וסימן-השאלה, וסימן בחץ את התיבות "אפשר כו'", וכתב:

[אפשר שיהיו חילוקים בין כל עיר ועיר] **כרצון השלוחים שי'**

[תחלת אד"ר, תשמ"א]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להתי' יונה אבצן על קונטרס "In G-D We Trust" מעובד משיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל שי' אבצן)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לש"ק ג' אדר

יום חנוכת ביהמ"ק (השני).

אזכיר עה"צ.

[אד"ר, תשמ"א (1)]

מענה להרב אברהם יוסף יפה על מכתבו בשם קהילת חב"ד במנסותר בו שאל – לאחרי שתי אסונות שאירעו בקהילה, פטירת שתי תינוקות ל"ע זה אחר זה – האם ומה צריכים לתקן (תשורה יפה ח"י אלול תשס"ו):

לבדוק כשרות המקוה (המקוואות). אזכיר עה"צ.

[אד"ר, תשמ"א (2)]

מענה להרב אברהם יוסף יפה ששאל – בהמשך להמענה שקיבל שיש לבדוק כשרות המקוואות – מה צריך לבדוק, והאם הכוונה היא לבדיקת כשרות המקוואות, או גם ההכנות לזה כו' (תשורה יפה ח"י אלול תשס"ו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "מה צריך לבדוק",
וכתב:

(באם הרב מרא דאתרא יסכים) הוא במה ששייך לכללות דהק"ק (ולא
בזה שנעשה בבית בהפרט ובתור הנהגה שם פרטיות).

היינו: לפעמים (על ידי נקב וכיוצא בזה) מתחדשת זחילה, (באם על ידי
השקה – מתמעט החיבור דההשקה), נתמעט גובה המים בהמקווה (על
ידי אי דיוק ממלא המקווה וכיו"ב) אף שאין חסר ח"ו בהשיעור וכל
כיוצ"ב. וכן וגם זה עיקר – נחסר פרט או פרטים בהוראות דהאשה
המשגיחה בעת טבילת הנשים על הטבילות ובפרט בהסרת הצבע על
הצפוניים ועל הפנים, שגם השערות תכוסנה במים וכו' ועוד כמה וכמה
כיוצ"ב.

[כ"ב אד"ר, תשמ"א]

מענה להשליח ר' שמואל לו על מכתבו בקשר ליום הולדתו (מהעתקת
המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הרב פינחס שי' לו
וזכות הרבים תלוי בו):

מנהגי יום הולדת.

כל המצו"ב נת' ות"ח ת"ח.

אזכיר עה"צ.

[חורף, תשמ"א]

מענה להשליח ר' רפאל טענענהויז שכתב שהבעלי-בתים מציעים ש"בית
הכנסת לוי יצחק" בהאלאנדייל פלארידא תעמוד תחת נשיאות כ"ק
אדמו"ר שליט"א ("כפר חב"ד" גליון 528, והעתקה):

כמפורסם איני נשיא של בית הכנסת אפילו לא של 770.

[שלהי אלול, תשמ"א]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – לר' לוי וילימובסקי על מכתבו (מהעתקה, באדיבות הנמען שי')]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

במוצש"ק סליחות,

דשנת הקהל.

אזכיר עה"צ

[תשמ"א]

מענה להשליח הרב יעקב יצחק בידרמן על מכתבו בקשר לפתיחת בית-ספר בעירו ווינא אוסטריא (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

לעת עתה חסר הכח אדם לזה, ועוד. ולכן לא כדאי לשנת תשמ"ב. אזעה"צ.

[וראה גם מכתב ט"ו תמוז תשמ"א אליו (סי' "אדמו"רי חב"ד ויהדות אוסטריי" ע' 275); וראה לקמן ע' 79-80].

מענות קודש ה'תשמ"ב

– מילואים –

[תשרי, תשמ"ב]

מענה למר מאיר המאירי מתושבי צפת עיה"ק ששלח על חשבוננו ח"י הדסים כהשתתפות בנתינת ההדסים דאנ"ש בצפת לכ"ק אדמו"ר שליטי"א (תשורה וילהלם י"ט שבט תשפ"א):

[1] על מכתבו המצורף, כתב:

אזכיר עה"צ ויה"ר שיבש"ט

ומהנכון בדיקת המזוזות

[2] בקשר להדסים, כתב:

מצו"ב עפמחז"ל שצ"ל בכסף דוקא

[כ"ק אדמו"ר שליטי"א צירף 20 דולר].

[הושענא רבה, תשמ"ב]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב: "הנני בזה להודיע בשמחה, שבעזה"י סיימנו היום קנית הבית. . שלמתי היום ס"ה כ-\$12,000 ונשאר חוב בס"ה כ-\$21,000" (מצילום כתי"ק – קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קסד):

מצו"ב מקרנות כ"ק מו"ח אדמו"ר להצלחה בהנ"ל

[כ"ק אדמו"ר שליטי"א צירף 21 דולר].

[תחלת תשמ"ב]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב שביום כניסת משפחתו לביתם החדש הדליקה שכנה את הבית וכולם יצאו בשלום, וביקש ברכה (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קסג-ד):

ויקויים בהם מאמר קדושי עליון המפורסם ויבשרו טוב בטוב הנראה והנגלה.

[תחלת מרחשון, תשמ"ב]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו כרך הכולל את הקובצים דקייץ תשמ"א (מהעתקה, באדיבות ר' אהרן שי' בעגון)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בתחלת תקופת ד"ויעקב הלך לדרכו"

אזכיר עה"צ.

[תחלת מרחשון, תשמ"ב]

מענה להנהלת "צבאות השם" שכתבו ע"ד ה"קונצרט" שקיימו שהי בהצלחה, וכן כתבו ע"ד תכנית פרסום החינוך הכשר לקהל הרחב ("התקשרות" גליון עב):

על מה שכתבו: "הצליח הקונצרט שקיימו", כתב:

(1) נת' ות"ח ת"ח על הבשו"ט

על מה שכתבו: "רוצים להפיק פרוספקט על נייר עיתון", כתב:

(2) מי המומחים שיעשו כ"ז?

על מה שכתבו: "רוצים להכניס בעיתונים מודעות על מסיבות, מוסדות-חינוך, מחנות קיץ ועוד", כתב:

(3) אינו ענין להכנס לביזנעס של מודעות ומכ"ע – כי בלאה"כ חסר כח אדם, ובפרט מומחים, והכל על אחריות דחב"ד דכל העולם!!

על מה שכתבו: "בכך יתפרסם שם האירגון בכל העולם", כתב:

(4 באם [בכך יתפרסם שם האירגון בכל העולם])

[שבט, תשמ"ב]

מענה לא' התמימים שכתב – בשם הרב חיים מאיר בוקיעט: "איי בפי' נשא (ד, לב) "ובשמת תפקדו", הנה בשמת חסר כתיב, הנה יש לומר בזה רמז דשנת הפקודה תהי' בשנת תשמ"ב, והוא"ו דתחילת התיבה מורה שזה יהי' ע"י כח התורה שבנ"י יכתבו עצמם בספר תורה ויקנו אותיות התורה. וזהו ע"ד דאי' בשה"ש תש"א פ' קרח, דהבעש"ט הראה מופת, וגדולי הדור בזמנו רצו להחרימו וקראו אותו ואמר שלקח עמו לשותף אביי (ואפ"ל במעלת אביי כמבואר בלקוטי לוי"י על מס' גיטין בענין הלכתא כאביי ביע"ל קג"ס) דהקרא "ואם בריאה יברא ה'" ר"ת אביי, דאביי הי' יכול לקרב הפה שנברא בשי"ב לזמנו המוכן, ושאלו הא כתוב וא"ו בתחילת התיבה, וענה דוא"ו מורה על תורה ואביי עשה בכח התורה" (קובץ הערות התמימים ואנ"ש אשען פארקוויי ש"פ בשלח תשמ"ב (גליון כב)):

נת' ות"ח על ההארה.

[אדר, תשמ"ב]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי ששאל – בקשר להגיע בנו הת' שלום דובר לרגל בר-מצוה: (1) האם נכון שגם לסעודת בר-מצוה באות נשמות האבות מן עולם האמת – ע"ד המובא בנוגע לשמחת נישואין, ש"ידוע ומפורסם שבעת שמחת נישואין באות נשמות האבות מן העולם האמת. . . ובתור הזמנה לנשמות הצדיקים. . . אשר יבואו אל החופה ולברך את הזוג, נאמר חסידות שחלק ממנו הוא מרבנו הזקן"; (2) באם נכון הנ"ל, האם יש מקום לומר ה"פלפול" – מיוסד על דבר-תורה מאביו ע"ה – לפני חזרת המאמר, כדי שהנשמה תהי' נוכחת בעת חזרת המאמר (קובץ "שאלות פירושים וביאורים" ח"ח ע' לג. קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ נח תשד"מ (גליון שלא)):

לא שמעתי בזה

ק"ח (מתוקן)

[אדר, תשמ"ב (1)]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי על מכתבו – בקשר להמבואר בלקו"ש עקב תשמ"א (חכ"ד ע' 67) הערה 1 בקשר ל"סדר ברכת הנהנין": "כן הוא בדפוסים שראיתי (ולא "ברכות" – ל' רבים). – ואולי אגב דברכת המזון, שהוא מ"ע (וברכה) אחת מה"ת". והעיר הנ"ל על זה כו"כ הערות, והראשון שבהם: בנוגע למש"כ "אגב דברכת המזון", לכאורה הרי מבואר בכו"כ שיחות אשר שם כולל בתוכו את תוכן הענין, ועפ"ז למה נקראו ההלכות אגב דברכת המזון שהוא פרט אחד מברכות הנהנין, ולא "סדר ברכות הנהנין" כמתאים לתוכן ההלכות; במכתבו שאל גם האם מסכים כ"ק אדמו"ר שליט"א שידפיס ענין זה (קובץ שאלות פירושים וביאורים חוברת י ע' כט. קובץ הערות התמימים ואני"ש 770 י"א ניסן תשמ"ב (גליון קלו)):

[1] על שאלתו בקשר להדפסת הענין, כתב:

ידבר (שקו"ט) עם עוד (א' עכ"פ) – וע"פ מש"נ טובים השנים גו'.

[2] על עצם הענין, כתב:

ראיתי בהתחלתו עכ"פ ולהעיר הענין "אגב" – הובא בכ"מ וגם הלכה בפו"מ. עדיפא הו"ל להקשות: ע"פ תורת הבעש"ט איך אפשרי שם להכשר מצות וכיו"ב. בסדר ברה"נ גופא מדובר בברמ"ז ובראשו וכו'.

ק"ט (מתוקן)

[אדר, תשמ"ב (2)]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל – בו ציין שלכאורה לא הביא אדה"ז ב"סדר ברכת הנהנין" הלכות שכתב בשולחן ערוך שלו "הלכות ברכת המזון". והמדובר בהתחלת סדר ברכת הנהנין אודות ברכת המזון (כבהמענה שקיבל), הביאו אדה"ז בשו"ע "הלכות בציעת הפת". ועד"ז בשאר המקומות שמוזכר ברכת המזון בסדר ברכת הנהנין, שהובאו בשו"ע אדה"ז, אבל לא בהלכות ברכת המזון (קובץ שאלות פירושים וביאורים חוברת י ע' כט. קובץ הערות התמימים ואני"ש 770 י"א ניסן תשמ"ב (גליון קלו)):

[1] על כללות הענין, כתב:

והבי' פשוט – הל' הנ"ל שייכות לב' מקומות (או ליותר). ומובן שצ"ל בפעם הא' שצריך לדעתם. ובמילא א"צ להכפיל לאח"ז. משא"כ בסי' שאין שם "הלכות בציעת הפת" וכיו"ב.

[2] על מה שכתב: "שאלתי היי", כתב:

בקושיא נוגע מה שקשה ע"פ שכל – ולא ניסוח המקשן

[חורף, תשמ"ב]

מענה לר' שניאור זלמן יפה שהכניס את שאלת עסקני חב"ד בעירו מנססתר בקשר לפתיחת ישיבת חב"ד בעיר (סי' נלכה באורחותיו" עי' 241. "כפר חב"ד" גליון 872):

בנוגע להישיבה – באם יש ראש ישיבה מתאים (שיכול להמשיך תלמידים, לתת להם חיות בלימוד, און האלטען זיי) ובאם יש להם עכ"פ עשר תלמידים מתאימים לישיבה ושיסכימו ללמוד בישיבה זו – או ביום ששיגו שני הנ"ל – בו ביום יפתחו הישיבה. ואין צורך לשאלני עוה"פ. וברכתי להצלחה נתונה מראש.

[חורף, תשמ"ב]

מענה לא' שכתב ע"ד ענין בריאותי ("התקשרות" גליון אי"ש):

בדיקת התפילין והמזוזות, אביו יתן לצדקה (פושקע) בידו מזמן לזמן, אעה"צ.

[חורף, תשמ"ב (1)]

מענה לא' שכתב ע"ד ענין בריאותי ("התקשרות" גליון אי"ש):

הנהגה יומית עפ"י שו"ע, בדיקת התפילין והמזוזות, אזכיר על הציון.

[חורף, תשמ"ב (2)]

מענה לא' שכתב – בהמשך להמענה שקיבל "בדיקת התפילין והמזוזות"
– שבדקו את המזוזות והיו כשרות ("התקשרות" גליון א'שצ):

!?

כנראה לא בדקו כדרוש, אזכיר עה"צ.

[יום הבהיר י"א ניסן, תשמ"ב]

מענה להתי' לוי יצחק גרליק על דו"ח – בו כתב בין השאר בקשר ל"קובץ פלפולים וביאורים חלק א, מוקדש לכבוד שנת השמונים כ"ק אדמו"ר שליט"א, שי"ל ע"י ישיבה גדולה דמילאנו, איטליא, תהי' שנת ביאת משיח". במכתבו כתב: "מצו"ב חלק מהקובץ שיודפס באיטליא. החלק האיטלקי של הקובץ נדפסת שם, ולכן נתעכבה ההדפסה. והנני בזה לבקש ברכתו הקי" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "מצו"ב חלק מהקובץ", והתיבות "נתעכבה ההדפסה", וכתב:

הבפו"מ?

[לאחר שי"פ שמיני, כ"ד ניסן, תשמ"ב]

מענה לרי' דוד פלדמן – "ועד הנחות בלה"ק" – שכתב:

"תוכן קצר מהביאור בענין קדשי שעה וקדשי דורות. האם נרשם נכון – כי בכמה פרטים איננו בטוחים שנרשם נכון.

המקור למשנ"ת באחש"פ שקדשי שעה חמורים מדורות הוא – דעת רבנן דלא גמרי דורות משעה (פסחים פג, א ובפרש"י), היינו, שגם בקדשי דורות (שעיר ר"ח) שהקריבו בשמיני למילואים הי' החומר דקדשי שעה, ועאכו"כ קדשי שעה ממש, ומזה מוכח שקדשי שעה חמורים מקדשי דורות.

והביאור: ישנם ב' אופנים בקדשי שעה: (א) סתם, ע"ד הוראת שעה, שהם קלים מקדשי דורות, (ב) קדשי שעה שבאים בתור חינוך לדורות (כבנדו"ד), שהם חמורים מקדשי דורות.

והחילוק בין סברת משה לסברת אהרן :

משה סבר שהציווי לאכול קדשי שעה באנינות הי' על היום, ומכיון ש"תורה אחת לכל החטאות" הרי"ז קאי על כל הקרבנות דיום זה, גם שעיר ר"ח (ובמכ"ש וק"ו משעיר נחשון ושעיר עזים, שבהם התוקף ד"שעה" גדול יותר מאשר בשעיר דר"ח, הקרב גם לדורות, אלא שכאן הי' בו גם התוקף דשעה). וסברת אהרן – שהציווי לאכול קדשי שעה באנינות הי' רק על הקרבנות המיוחדים שנוספו מצד ימי המילואים (שעיר נחשון ועזים), ולא בנוגע לשעיר ר"ח הקרב גם לדורות.

ומי"ש רש"י "אם שמעת בקדשי שעה אין לך להקל בקדשי דורות" – הרי"ז לפי שלדעת רש"י נסתיים אופן הב' דקדשי שעה בעת השראת השכינה ע"י "ותצא אש גו' ותאכל על המזבח", ואז נשאר רק אופן הא' דקדשי שעה, הקל מקדשי דורות.

עדיין לא תפסנו : מהו הביאור בק"ו דמעשר הקל (בתשובת אהרן למשה (בגמרא ובתו"כ)) – הרי לכל הדעות הי' כאן חידוש שמותר לאכול באנינות, והמחלוקת היתה רק אם החידוש הוא על כללות היום, או על הקרבנות המיוחדים שנוספו ביום זה?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה גורעוויטש י"ב תמוז תשע"ב):

[1] על מה שכתב: "המקור למשנ"ת באחש"פ שקדשי שעה חמורים מדורות הוא – דעת רבנן דלא גמרי דורות משעה (פסחים פג, א ובפרש"י), היינו, שגם בקדשי דורות (שעיר ר"ח) שהקריבו בשמיני למילואים הי' החומר דקדשי שעה, ועאכו"כ קדשי שעה ממש, ומזה מוכח שקדשי שעה חמורים מקדשי דורות" – כתב:

[המקור למשנ"ת באחש"פ שקדשי שעה חמורים מדורות הוא – דעת רבנן דלא גמרי דורות משעה (פסחים פג, א ובפרש"י), ועד כ"כ [שגם] מ"השעה ש[בקדשי דורות] (שעיר ר"ח) שהקריבו בשמיני למילואים החומר דקדשי שעה] אין לומדין, כי חמורה היא מקדשי דורות סתם [ועאכו"כ קדשי שעה ממש, ומזה מוכח שקדשי שעה חמורים מקדשי דורות]

[2] על מה שכתב: "והביאור : ישנם ב' אופנים בקדשי שעה : (א) סתם, ע"ד הוראת שעה, שהם קלים מקדשי דורות, (ב) קדשי שעה שבאים בתור חינוך לדורות (כבנדו"ד), שהם חמורים מקדשי דורות" – כתב:

[והביאור: ישנם ב' אופנים בקדשי שעה: (א) סתם ע"ד הוראת שעה] **חד פעמית** [שהם קלים מקדשי דורות, (ב) קדשי שעה שבאים בתור חינוך לדורות (כבנדו"ד)] **או כיו"ב** [שהם חמורים מקדשי דורות]

[3] סימן בעיגול את מה שכתב: "ומכיון ש"תורה אחת לכל החטאות" הרי"ז קאי על כל הקרבנות דיום זה, גם שעיר ר"ח (ובמכ"ש וק"ו משעיר נחשון ושעיר עזים, שבהם התוקף ד"שעה" גדול יותר מאשר בשעיר דר"ח, הקרב גם לדורות, אלא שכאן הי' בו גם התוקף דשעה) – וכתב:

עוד ענין.

[4] על מה שכתב: "עדיין לא תפסנו: מהו הביאור בק"ו דמעשר הקל (בתשובת אהרן למשה (בגמרא ובתו"כ)) – הרי לכל הדעות הי' כאן **חידוש** שמותר לאכול באנינות, והמחלוקת היתה רק אם החידוש הוא על כללות היום, או על הקרבנות המיוחדים שנוספו ביום זה?" – כתב:

זה שייך לחלק המענה – **ע"פ ההלכה (תו"כ וש"ס) וכן** [בק"ו דמעשר הקל (בתשובת אהרן למשה (בגמרא)]

משא"כ בישוב פרש"י עה"ת שלא הובא הק"ו ממעשר וכו'.

[5] על מה שכתב (כנ"ל 4): "הרי לכל הדעות הי' כאן **חידוש** שמותר לאכול באנינות" – סימן בעיגול תיבת "חידוש", וכתב:

!?! מתי נאסר!?!

רק בס' דברים, ובזה שקו"ט האם הכוונה גם ל[.].

ובזה קס"ד דמרע"ה, ואדרבא סברא חזקה היא: דאין איסור – שמע בנוגע להווה ובפירוש

"לא אכלתי באוני" ידע שיאמרנו לאחרי לט שנה!

[6] וכתב:

למסור להרושמים באידית ע"פ הררשז"ד שי' דוארקין

העתקה להשואל שי'

יש להאריך בכ"ז. ואין הזמ"ג

מהיר

[לאחר ש"פ אמור, בדרי"ח אייר, תשמ"ב]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ אמור – בזה שבל"ג בעומר "פסקו תלמידי רבי עקיבא מלמות", דלכאורה באיזה תלמידים מדובר, דאם מדובר באותם ש"נהגו כבוד זה בזה" – הרי לא היו אמורים למות, שהרי לא חטאו, ואם באותם ש"לא נהגו כבוד זה בזה" – מפני מה פסקו מלמות. ונתבאר שהתלמידים ש"פסקו מלמות" שינו את הנהגתם הרעה, והא ד"פסקו" הוא משום שהי' זה כתוצאה מהעילוי דל"ג בעומר, ולא בכח עצמם. במכתבם כתבו:

"לא תפסנו לאיזה תלמידים הכוונה ש"פסקו מלמות": באם הכוונה לכ"ד אלף התלמידים הראשונים – הרי "כולם מתו" מצד שלא נהגו כבוד זל"ז (כמפורש בגמ'). ובאם הכוונה להחמש (ז') תלמידים שנשארו – הרי משמע ממפרשים (כפי שהובא בהשיחה) שתלמידים אלו נהגו כבוד זל"ז מצ"ע, ולפני ל"ג בעומר (לא כשאר התלמידים), ולכן לא מתו מלכתחילה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – קובץ הערות התמימים ואנ"ש צפת ש"פ בלק תשע"ב (גליון קיט)):

האומנם תפסו שביום לג"ב (ולמחרתו כו') הי' לרע"ק רק ה' (ז') תלמידים!!!!

[כ"א תמוז, תשמ"ב]

מענה להשלוחה מרת הינדא מלכה לו שהגיעה לחצרות קדשנו עם קבוצת בנות (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הרב פינחס שי' לו וזכות הרבים תלוי בו):

מצו"ב לצדקה ע"י כאו"א תי' עשר סענט (החילוף בעירון). הנשאר – שתחלק בתור מדריכה.

שליחות מצוה נוספת – למסור לפרופ. גרין שי' (בשביל ביקורו "שם") ח"י דולר, קנקן משקה.

אזכיר עה"צ.

[אלול, תשמ"ב]

מענה לאי השלוחים ששאל האם להעביר את ה"חדר" – שנמצא עתה בהבית-חב"ד – למקום אחר (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

וכבר נמצאים שם בב"ח ולכן קדימה להמשיך שם וה' יצליח אזעה"צ

[שלהי תשמ"ב]

מענה לר' שלום דובער לוי – בצירוף למכתב הרב יעקב לנדא שכתב: "עפ"י עצת נכדי שי', הנני שולח בזה העתקי-צילום, מכתבי הגאון הראגאטשובי ז"ל, שכתב לי אבלח"ט" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' יח):

כדאי להדפיסם. בהערה ת"ח שנתן להו"ל כו'.

[בעת הגהת "יגדיל תורה" חוברת נא, ששם הופיע התחלת המכתבים האמורים, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א: "[תשובות הגאון מרוגטשוב דלקמן נעתקו מצילום גוכת"י, ונכתבו אל הגאון החסיד הרב יעקב שי' לנדא] הפוסק בבית אדמו"ר (מהרש"ב) ברוסטוב וכו' – עתה הרב ראשי [דבני ברק. ותי"ח] ת"ח [שנתנם ע"מ להו"ל]. עינן אודותו התוארים בסו"ס טהרת המים (טעלושקין) – עכ"פ מוכרח הני"ל"].

[תשמ"ב]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" בקשר להדפסת "המשך מים רבים – תרל"ו" (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1242):

לפני כחצי שנה ויותר התחלתי טומלען ע"ד הו"ל המשך תרלו-ז עם ההוספות –

מפורסם שיג תשרי הבע"ל מאה שנה לההילולא

כשיהי' הני"ל מסודר כולו בעמודים עכ"פ, ומוגה כפשוט (ובאופן שלשמח"ת שלאח"ז יוכלו רבים ללמוד במכורד)

יתנו שאר הצעות להו"ל.

להחזיר המצו"ב

[תשמ"ב (1)]

מענה לרי יהושע יחזקאל סופר שהכניס ראשי-פרקים מחיבורו "תמרורים בפאתי משיח" – המוקדש לנושא מבצע כתיבת ס"ת הכלליים והמבצעים בכלל, ומבאר את משנת כ"ק אדמו"ר שליט"א שייעודה הבאת הגאולה וביאת המשיח, הגדרת מושגי הגלות והגאולה ע"פ משנת חב"ד, ומרכזיותו של "רבי" – "ראש בני ישראל", ה"משיח שבדור" – המושיע את עם ישראל מהגלות ומכינו לקראת הגאולה (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 910, והעתקה):

בנוגע ל3)

בכלל כדאי

פשוט – 1) שאין הזמ"ג כלל שאעבור ואבקר החומר, וגם אין זה מעניני

2) שהענין בעל אחריות גדולה

3) להו"ל בס' בפ"ע העתקת קטעים מספרי רבותינו (בשולי הגליון – מ"מ וכיוב) המדברים באותם הענינים (בלשון הרב)

באם יחליטו מחנכים ומשפיעים באה"ק שיש [. . .] בהנ"ל

בכלל – מובן שצ"ל 1) מודגש שזהו על אחריות הכותב שי' לחוד,

2) מוגה הכל ע"י משפיעי דא"ח וכיוב, וכדבעי

להחזיר כל המצו"ב.

[תשמ"ב (2)]

מענה לרי יהושע יחזקאל סופר על מכתבו בהמשך להמענה שקיבל בקשר לספרו "תמרורים בפאתי משיח" ("התקשרות" גליון קכח):

כיוונתי לאו דווקא להעתקותיו

– אלא בכלל – לריבוי הס' בלה"ק בחסידות וארום חסידות

באם (ע"פ השערת 2 שאינם נוגעים בדבר) יהי' קוראים וכו'

באם ספק – כדאי להעתיק.

[תשמ"ב]

מענה לר' אברהם פיאמנטה על מכתבו בקשר לעבודתו (יחד עם אחיו ר' יוסף) בשדה המוזיקה – בו שאל, בהתאם לזה שהם מכירים היטב את שיטת המוזיקה של אלו שאינם שומרים תומ"צ לע"ע, צורת המוזיקה המשפיעה עליהם וכו', האם יכולים ללכת ולהופיע בפני אותו קהל, ולהעביר לו באותה צורת מוזיקה מסר חדש של שמירת תומ"צ. למכתבו צירף אלבום עם כל ההיסטורי שלהם, כולל קטעי עיתונות מן העבר שלהם (לקו"ש חל"ח ע' 80-179. "כפר חב"ד" גליון 529):

[1] כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את מה שכתב: "לעשות את אשר אני חפץ", וכתב:

1) לאחרי שיבטלו – שיבטל החששות של חלק מסוים דהציבור שבעצם לא נשתנתה הלהקה שהיתה במשך כל הזמן וע"ע ובפירסומו עד"ז – כעדות האלבום וכו'.

[2] על כללות המכתב, כתב:

2) ע"פ מש"נ: בכל דרכיך דעהו – מובן שבכלל תכניתו נכונה ונחוצה וכו'.

מובן, שכמו בכל תכנית, ההצלחה קרובה יותר וגדולה, כשנעשית ע"י מומחה ומנוסה בשטח המדובר, עכ"פ כשתעשה בניצוחו ובהנהלתו כו', וכשיעשה זה בהתמסרות הדרושה ומתאימה.

– מיוחד בשטח המוסיקה: המציאות בהווה שחלקה: 1) השייך לכיבוש הלבבות. 2) שיכול לפרנס את המתעסק בה, עכ"פ ע"ד המיצוע (שאז יוכל להתמסר לתכניות אלו כפי הדרוש להצלחתם). 3) שכבר כבש את "השוק" ונתפרסם וכו'.

הוא לא רק חילוני, כ"א גם מייסד גישתו אל המאזינים על גירוי היצר שלהם, הריסת "הגבלות" ו"הסדר" הקיים (כולל, ולצערינו הכי גדול בשטח הצניעות בעיקר) וכו'.

מצד אחד – זה מגדיל עוד יותר נחיצות תכניתו (כיון שזהו פקו"נ ממש וכו').

בקצה השני – 1) מגדיל עוד יותר הקושי וכו' שבביצוע. כיון שצריך להילחם במצב הקיים, לשלול החשד מצד המחנכים ומנהיגים דתיים, מיוסד על האוירה השולטת בעולם המוסיקא של הנוער ואפי' דהמבוגרים,

ועוד וג"ז עיקר – 2) איך להבטיח שאלה שהתכנית "תכניסים" לעולם המוסיקה, לא יכנסו גם לחלקו הכי גדול (עכ"פ בכמות) הקיים כבר והמגוון ביותר ושאינו מגביל כלל, ואדרבא סיסמתו: הכל מותר לך, הכל רצוי שתנסה בעצמך דוקא מה זה ומה טיבו, ובבוא הזמן תחליט בעצמך היחס שלך לכל דבר מבלי כל דעות "קדומות" כלל.

ויש להאריך עוד בכ"ז.

המורם מהנ"ל:

קונצרטין כהנ"ל (במסגרת ארגונים דתיים – פעמים אחדות בשנה בכל א' מהם) רצויים וכו'.

תכנית תמידית (אולפנא וכיו"ב) דורשת אירגון זהיר ואמצעי זהירות מיוחדים, מתאים לכהנ"ל.

תקליטים בתוכן מתאים וגם ניגון מתאים רצויים וכו'.

ובכלל – למה להתחיל תיכף בכל הנ"ל ואמחז"ל תפסת מרובה לא תפסת.

אזכיר עה"צ.

מענות קודש ה'תשמ"ג

– מילואים –

[תחלת תשמ"ג (1)]

מענה לר' שלום דובער לוי (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע"י יט) :

[1] במכתבו כתב – בהמשך להערת כ"ק אדמו"ר שליט"א על עלי-ההגהה דקובץ "יגדיל תורה" חוברת נא, שבו מופיעה אגרת אדמו"ר הזקן ע"ד השכנת שלום, ובה דן גם ע"ד השד"ר ר' יעקב מסמיליאן : "לברר, כמדומה שסו"ס נתברר ע"ד הר"י מסמיליאן לא למעליותא וכו' וכו' [אולי גם נגד אדה"ז]".

במכתבו כתב שלא מצא בנידון זה, ושאל האם הכוונה לר' יונה מסמיליאן שיש אודותיו אגרת מאדמו"ר האמצעי.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

לא. הדגשתי "כמדומה". כדאי לשאול את הרח"ל שי'.

[2] כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף את הקונטרס "בית אהרן" (להרב אהרן מ"ץ דאטשקוב) – שבה נדפסה הערה (בכוותרת "חדשות אני מגיד") ע"ד נוסח "אם כמדתה כשרה לחצאין", שם כותב בשם בעל ה"תורת חסד" שבסידור שהתפלל בו אדמו"ר הזקן "נסגר תיבת לחצאין בבי' חצאי עגולי" – וכתב :

באם אפשר להכניס (ביגד"ת) בהמשך למכ' אדה"ז – חדשות אני ... (כולו), בבקשה דמי שידוע לו מה עד"ז להודיע וכו'.

[תחלת תשמ"ג (2)]

מענה לר' שלום דובער לוי שכתב – בהמשך להמענה שקיבל, ע"ד התיקון בסידור אדה"ז בנוסח "אם כמדתה כשרה לחצאין" – שהעירו בזה בסי' "שער הכולל" ובסי' "לקוטי מהרי"ח", ושאל האם כדאי להדפיס (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע"י יט) :

בשינוים "הצ"צ", "נמחק". [כדאי להדפיס] בצירוף.

[טבת, תשמ"ג]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] על מה שכתב ע"ד נסיעה לחצרות קדשנו לרגל יום הבהיר יו"ד שבט – סימן בעיגול את התיבות "הנסיעה ליו"ד שבט", וכתב:

בטח בהסכמת זוג' תי' (1)

[2] סימן בעיגול את מה שכתב: "מטעם עבודה מסודר אי"ה שיהי' מסודר וכו'", וכתב:

ויהא בשטומו"צ (2)

[3] סימן בעיגול את מה שכתב: "יתמלאו לי חמישים שנה לאורך ימים ושנים", וכתב:

מנהגי (3)

אזכיר עה"צ

[שבט, תשמ"ג]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להנהלת "אייגוד כותבי סת"ם אנ"ש דקראונהייטס" על דו"ח מאסיפתם (מהעתקה)]:

נת' ות"ח.

– ודבר בעתו –

בסמיכות לר"ה לאילנות – ביום הש"ק שבת שירה –

כי האדם עץ השדה,

וכב"ה – ביום דקיימא סיהרא באשלמותא.

אזכיר עה"צ.

[אדר, תשמ"ג]

מענה להנהלת "צבאות השם" שהכניסו חוברת י"ב פסוקים ומאמרי חז"ל, ובה ציור "מצפן" ("התקשרות" גליון עב):

נוהגים שהקווים מחוץ לעיגול (והאותיות בפנים) ואין שתי וערב.

[אדר, תשמ"ג]

מענה להשליח הרב יעקב יצחק בידרמן (ס' "אדמו"רי חב"ד ויהדות אוסטריה" ע' 324, 334. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

על דו"ח שכתב – בקשר לקבלת בנין מהממשלה, בו מתקיים כבר מנין הספרדים ומסירת שיעורים – כתב:

(1) נת' ות"ח על הבשו"ט וכו' בסמיכות לימי הפורים וכו' ואשרי חלקם

על מה שכתב ע"ד קבלת עזרה מהדז'וינט – כתב:

(2) ידבר עם הרבא"ג שליט"א עד"ז

על מה שכתב ע"ד החובות שהצטברו, וע"ד תקציב נוסף הנצרך לעתיד – כתב:

(3) כרגיל יתייעץ בזקנו פרשן שליט"א בזה

על אלבום תמונות שהכניס – מהמחנה-קייץ וגן-הילדים, וכן צירף עיתון הקהילה – כתב:

(4) נת' ות"ח והאלבום להחזירו

[לפני ש"פ ויק"פ, כ"ז אדר, תשמ"ג]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" על שאלותיהם בצירוף לעלי ההגהה השני דלקו"ש ש"פ ויק"פ (מצילום כתי"ק – תשורה לעווענטאל בדר"ח מרחשון תשפ"א):

[1] במכתבם כתבו:

"מצו"ב הגאליס דפ' ויק"פ.

א. בסוף סעיף ד. במ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א אז די קדושת החלקים בלייבט אפילו משחרב הכלל הביהמ"ק מן התורה או . . . מדרבנן²⁹. (ובהערה 29) הדעות בזה ראה . . .

האם הכוונה למחלוקת הרמב"ם והראב"ד (הל' ביהב"ח פ"ו הי"ד-ה"ט"ו) דלדעת הרמב"ם "מקריבין כל הקרבנות כולן אע"פ שאין שם בית ואוכלין ק"ק בכל העזרה אע"פ שהיא חריבה ואינה מוקפת במחיצה", ולהראב"ד שם קדושת המקדש בטלה ולפיכך הנכנס עתה שם אין בו כרת. ובאנציקלופדי תלמודית ע' ביהמ"ק ע' רלד מביא פלוגתא אם לדעת הראב"ד יש איסור מה"ת (ורק אתמעט מכרת) או שאינו אסור מה"ת.

כי לכאורה אי"ז שייך להמבואר בפנים השיחה, ע"ד קדושת החלקים, כ"א לקדושת המקום. וכחובא באנציקלופדי שם דקדושת הבנין של ביהמ"ק נתחללה. ואף שלשון הרמב"ם שם הוא דאוכלין ק"ק בכל העזרה (ולא "במקום העזרה") הרי כתב שם שהוא מצד שקדשה לעת"ל (שקדושה זו שייכת לכאורה לקדושת מקום המקדש).

אולי הכוונה להדין דהקיפו נכרים את העזרה שאוכל ק"ק בהיכל (ספרי קרח יח, יו"ד. זבחים סג, א. מנחות ח, סע"ב), די"ל דבכניסת נכרים הרי באו בה פריצים וחללוה "אם יש בזה קדושה לחצאין" – ל' הצפע"נ במכתבי תורה מכתב ו (הועתק בצפע"נ עה"ת קרח שם ע' קצא).

אבל שם לכאורה מדובר בביטול (או חורבן) קדושה אחת אם נשאר קדושות האחרות (קדושת המקדש בכלל), ולא אם משחרב הכלל (ביהמ"ק) אם נשארה קדושת החלקים. ואולי הכוונה להגמרא מנחות צה, א – שהובא לקמן.

[בצפע"נ השלמה – הובא במפענח צפונות ספ"ה – דחורבן ביהמ"ק הוה דבר נמשך דהקדושה עליו לעולם]."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

חזרתי וכמה פעמים על המובן ופשוט מצ"ע: ההערות – הן הערות ולא פס"ד או בירור הענין ומכל הצדדים ובכל הספקות שיכולים להסתעף מזה. – (ובריבוי מקומות גם פנים הלקו"ש כוונתו להתחיל ולבאר צדדי ענין ולא דוקא לפס"ד ולמסקנא סופית ומחלטת.

עפכהנ"ל – יציינו לכהנ"ל (גם להאחרונים) ועוד. וידגישו שזהו רק בתור הערה וכו' וה"ז דרכו דהמנ"ח בפירושו ברוב המצות

[2] במכתבם כתבו :

ב. הערה 31 – האם הכוונה למנחות צה, א וכמ"ש בתוס' ד"ה מר אמר שם (וכן בתוס' ד"ה קדשים זבחים סא, א) דלמסקנת הגמ' בשעת מסעות אין מחנה שכינה קיים.

לכאורה פשוט שגם בעת פירוק המשכן נשארה קדושה על כלי המקדש, שהרי אסור ליגע בהם (במדבר ד, טו). ובתוד"ה בשילה יומא מד, א : ואי כתב משכן ה"א דין הוא שחייב עליו (משום טומאה) לפי שנמשח בשמן המשחה ואסור ליגע בו בטומאה אפילו כשהוא מפורק . .".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "פשוט", וכתב :

!?

פירוק המשכן לגבי חורבן ביהמ"ק או ביאת פריצים – י"ל סברות הפוכות (ובפרט – מה"ת) :

[פירוק המשכן] מבטל פחות (אין כאן חילול, שינוי בעלות וכו'), מבטל שלא בערך יותר – כיון שע"פ הוי' יסעו, הפה שהקים הוא הפה וכו' – כמו באיסורא כשהפה שאסר מתיר – י"ל שעוקר לגמרי

אבל (היפך הנ"ל) אין לומר דהפירוק מחליש קדושת המשיחה שהייתה רק פעם א'. ובמילא עבודתן מקדשתן הרי – הוא דוגמתה וכו' וכו'

[לאחר ד' אייר, תשמ"ג (3)]

מענה להמניחים על מכתבם – בהמשך להמענות שקיבלו בקשר לר"ד ד' אייר ביחידות הרב פנחס מנחם אלטר (ליקוט מענות קודש תשמ"ג מענות קז, קח) שהוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ייחי המלך" גליון תשיב) :

[1] במכתבם כתבו : ". . ועפ"ז, היכא שיש מקום בשכל להורות (ע"פ המדות שהתורה נדרשת בהם) לשני הצדדים, כשב"ד אחד פוסק כך ואח"כ בא ב"ד שני ופסק באופן אחר – הפירוש בזה הוא (לכאורה) ששני הפסקים הם אמת. והיינו, דהדין שצריך לעשות כהוראת הב"ד שבדור זה אף שאפשר שאח"כ יבוא ב"ד אחר (או שאותו ב"ד גופא) יסתור את הדין – היא לכאורה (לא רק בנוגע לעשי' בפועל, שצריך לעשות כהוראת הב"ד, אבל אפשר שאינה הוראה אמיתית, כי אם) שהיכא שיש לפרש בשני פנים – שניהם הם אמת, ובכל זמן (וכן בכל מקום), הנה לא רק שמחוייבים לעשות כהוראת הב"ד בזמן ומקום זה, אלא שהחיוב לעשות

כן היא מפני שעכשיו (בזמן ומקום זה) כן הוא האמת. וגם באם יבוא ב"ד אח"כ ויפסקו באופן אחר – גם אז לא יאמרו שההוראה הקודמת הייתה טעות (ורק שהוצרכו לעשות כן). וכמו ב"ש ובי"ה, שלע"ל יעמדו למנין ויפסקו כב"ש – ואעפ"כ פשוט לכאורה דמה שקיי"ל עכשיו כב"ה הוא מפני שעכשיו כן הוא באמת".

על מה שכתבו: "כשב"ד אחד פוסק כך ואח"כ בא ב"ד שני ופסק באופן אחר – הפירוש בזה הוא (לכאורה) ששני הפסקים הם אמת" – כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "הפסקים הם אמת", וכתב:

!?

[2] במכתבם כתבו:

"וע"פ כ"ז לא תפסנו: א) מהי כוונת כ"ק אד"ש במה שמחק (בפתק הקודם) התיבות "אליבא דאמת" וכתב "אף שאינו אמת".

ב) מהו הפירוש ביומא שם שמא יבוא ב"ד אחר וירבה בשיעורין (שיפסקו שהשיעור הוא בכזית קטן) יצטרך להביא קרבן (וגם לפי מסקנת הגמרא שם דאין צריך להביא קרבן הוא רק מצד הטעם ד"לא שב מידיעתו"), דלכאורה: מכיון שהא דקיי"ל עכשיו שהשיעור הוא בכזית בינוני הוא בודאי אמת, ואפילו באם אח"כ יבוא ב"ד ויפסוק (ע"פ לימוד באחת מן המדות) שהשיעור הוא בכזית קטן יהי זה רק מכאן ולהבא, היינו שגם אז לא יאמרו שהפס"ד דכזית בינוני (שבמשך כל הדורות) הי' בטעות ח"ו, ולמה יחויבו בקרבן?

ומאי שנא מהא דלע"ל תהי' הלכה כב"ש, ופשוט לכאורה שלא יצטרכו כפרה על מה שעשו עכשיו כב"ה?

(במל"מ ה' שגגות רפי"ב משמע שהגמרא ביומא שם "שמא יבוא ב"ד וירבה בשיעורין" הוא – שאז, הדין דעכשיו (כזית בינוני) יהי' לו גדר דב"ד ששגגו בהוראתו").

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתבו: "ומאי שנא מהא דלע"ל תהי' הלכה כב"ש, ופשוט לכאורה שלא יצטרכו כפרה על מה שעשו עכשיו כב"ה?", וכתב:

כי הם הרבים באותה שעה

אחרי רבים להטות וכשנשתנה המספר נשתנה הפס"ד

הרי כ"ז פשוט בתכלית

[סיון, תשמ"ג]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי שכתב ע"ד אחת שפנתה אליו ואמרה שהיא ממונה כאפוטרופוס על צוואה שבה נכתב לחלק יותר ממאה אלף דולר לצדקה, ושאלה חוות-דעתו לאיפוא לתרום משום שברצונה שיהי' למוסד השייך לליובאוויטש, ושאל מה להציע לה (קובץ "שאלות פירושים וביאורים" חוברת ב ע' יג) :

יתייעץ במזכירות כאן.

[סיון, תשמ"ג (1)]

מענה לר' שלום דובער לוינ' על מכתבו בהמשך להערת כ"ק אדמו"ר שליט"א על עלי-ההגהה דקובץ "יגדיל תורה" חוברת נד – שהוקדש למאסר וגאולת אדמו"ר מהרי"ץ: "מוכרחת הקדמה לו, שהערכת המאורעות וכו' היא באחריותו הבלעדית וכו', ובמילא צ"ל בחתימה"; במכתבו כתב: "הערכת המאורעות וכו', הוא העתק גוכתי"ק (מצו"ב צילום), שנכתב בלשון נסתר, כנראה, ע"מ להדפיסו בתור הקדמה לרשימת המאסר (מהמערכת, מבלי לפרש שנכתב על ידו...) . האם להדפיסו (לאחר מדור רבותינו) בתור מבוא לרשימת המאסר" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' כ-כא) :

מהיכא תיתי.

[סיון, תשמ"ג (2)]

מענה לר' שלום דובער לוינ' על מכתבו בהמשך להערת כ"ק אדמו"ר שליט"א על עלי-ההגהה דקובץ "יגדיל תורה" חוברת נד – שהוקדש למאסר וגאולת אדמו"ר מהרי"ץ, ובתחלתו (לפני "מדור רבותינו נשיאינו") מבוא שבו סקירת המאסר והגאולה ע"פ רשימות אדמו"ר מהרי"ץ ועוד: "המבוא מתאים יותר שיבוא לבסוף (בשינוי השם), עכ"פ אחרי מדור רבותינו כו"; במכתבו כתב: "אולי גם במבוא לסדרת "אגרות-קודש", כדאי יותר להדפיסו בסוף הספר, ולקראו בשם "סקירת התקופה כו" וכיו"ב; או אולי, כיון שבששת הכרכים שעד עתה היה המבוא בתחלת הכרך, ישאר כך גם בכרכים הבאים" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' כא) :

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "ישאר כך".

[כ"א סיון, תשמ"ג]

מענה לא' שכתב ע"ד התלבטותו האם להכנס לשותפות בעסק המוכר חומר לייצור חומרי נפץ, והעסק הוא בבעלות יהודי תושב אה"ק בתמיכה כספית של בנק באה"ק, אבל עיקר הצלחת העסק היא מחמת עזרתו הטכנית והכספית של גוי בן 70 מגרמני, ושואל חוות דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

(1) העצה בכל הנ"ל – תלוי' בכו"כ פרטים ולכן יתייעץ בידידים מבינים שיספר בפרטיות שישאלו

(2) אעה"צ

[ט"ו מני"א, תשמ"ג]

מענה להרב דוד ראסקין שכתב ע"ד נסיעתו של ר' מנחם שמואל דוד רייטשיק לברזיל לגיוס כספים לטובת המל"ח וצאגו"ח, וביקש ברכה להצלחה רבה ומפלגה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי' בהם):

אזכיר עה"צ

[כ"ה מני"א, תשמ"ג]

מענה לר' משה חיים לוי' שכתב: "מצו"ב המכתב ששלחנו להמינויים של הירחון "cbet" להסביר סיבת העכבתו" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "מצו"ב", וכתב:

נת' ות"ח (1)

מצו"ב השתתפות בהו"ל דהנ"ל ממחנ"י בסך – \$ 1000 (2)

אזכיר עה"צ (3)

[תשמ"ג]

ממענה לה"ועד להפצת שיחות" על מכתבם בקשר ללקוטי שיחות כרך כב שמכינים לדפוס. במכתבם כתבו בין השאר: "לפי זכרונו, שלפני כו"כ שנים (כשיצאו לאור כרכי לקו"ש חי"ב-חי"ג שהיו ספרים קטנים לפ"ע) היתה הוראה (!) שיותן המכתבים שבמזכירות שאפשר להדפיסם. והלא עתה כבר נתהווה מצב שקשה להו"ל כרך של לקו"ש בלי זה" (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 894):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ ובעיגול תיבת "שבמזכירות", וכתב:

(3) ילקטו מהמזכ' אלו המתאימים ויתנו להו'

מענות קודש ה'תשד"מ

– מילואים –

[לאחר ב' דחג הסוכות, תשד"מ]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" שכתבו :

"בהשיחה נזכר שתורת המגיד (בנוגע לחקיקת הבן במוח האב וכיון שאצל הקב"ה הרי עבר ועתיד א', במילא חקוק במחשבתו של הקב"ה צורת ישראל גם לפני בריאתם בפועל) הוא בתחלת ב' ספריו (ואף שנכתבו הספרים ע"י תלמידיו הרי"ז בהשגח"פ וכו').

אבל משל זה דחקיקת הבן במוח האב נמצא רק בספר או"ת סימן ו' (ב), ג ואילך) ולא בספר לקו"א.

בתחלת ב' ספרים הנ"ל נמצא תורה שג"כ מדברת ע"ד מחשבתן של ישראל (ישראל עלו במחשבה) "בשביל שיהיו ישראל צדיקים בכל דור צמצם השי"ת את בהירותו כדמיון אב המצמצם את שכלו כו' ובהקב"ה העבר והעתיד הם שוים אצלו והיי הקב"ה מתענג ממעשה הצדיקים וצמצם את עצמו כו".

האם היתה הכוונה לתורה הנ"ל ע"ד המשל דחקיקת צורת הבן במוח האב, וזה גם קשור עם תורת המגיד הנ"ל בתחלת ספריו, שבה ג"כ נזכרה המשל לישראל והקב"ה דאב ובן, ועלו ישראל במחשבה, ושאצל הקב"ה העבר והעתיד שוים?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הת' מנחם מענדל שי' שמוקלער וזכות הרבים תלוי' בו) :

סימן בחץ את מה שכתבו : "בתחלת ב' ספרים הנ"ל נמצא תורה שג"כ מדברת ע"ד מחשבתן של ישראל (ישראל עלו במחשבה) כו", וכתב :

ושייכים כמובן זל"ז

[תחלת תשד"מ]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן שכתב: "אציע לפני כ"ק אדמו"ר שליט"א כמה שאלות פרטיות שנשלחו ע"י אחב"י ברוסי". (מצילום כתי"ק – תשורה ווייטמאן ח"י אד"ש תשע"ד):

[1] במכתבו כתב: "מ . . . 1) כבר בי שנים שמדבר כל חדש עם פרופ' ברנובר ב"ה – לאחרונה לא היו כל פעם תשובות לשאלותיו וגם בגלל הסכנה ולכן שואל האם כדאי להמשיך בזה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "וגם", וסימן בחץ את התיבות "לאחרונה לא היו כל פעם תשובות לשאלותיו", וכתב:

רובם הגדול – לא היו שאלות, כ"א בקשות ברכה ועניתי שאזכיר עה"צ
(1)

ועל מה שכתב: "ולכן שואל האם כדאי להמשיך בזה" – מחק תיבת "האם", וסימן בחץ את התיבות "כדאי להמשיך בזה", וציין: (2)

[2] במכתבו כתב: "בגלל כאבי רומאטיזא לא שמע בר"ה תקיעת שופר ושואל תיקון ע"ז".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

– לימוד דא"ח ע"ד תק"ש (3)

[3] במכתבו כתב: "אשתו . . . רוצה מאד להתעבר, ילדם האחרון הי' על ידי ניתוח קיסרי והרופאים אומרים שלא, אמנם הוא שואל עצתו וברכתו הק' עוה"פ".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מכבר עניתי – ונהגו כן בפועל – כהוראות הרב דוארקין שליט"א (4)

[4] במכתבו כתב: "מצד אחד כשעובד מרויח אך הק"ב מפסיקין אותו, מצד שני עוסק למען הכלל, אך קשה לו לחיות מצדקה וגם מפחד מזה. ולכן שואל מה מותר מה לא?! למשל לא להוציא מכספי צדקה בשביל הוצאות בנו הקטן כו', ומבקש הגדרה בזה?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "ולכן שואל מה", "מה לא?! למשל לא"; וסימן בחץ ובעיגול תיבת "מותר", וציין: (5)

ומחק את התיבות: "כו', ומבקש הגדרה בזה?", והשאיר את התיבות: "להוציא מכספי צדקה בשביל הוצאות בנו הקטן", וציין: (6)

[5] במכתבו כתב: "ברכה לעצמו שיגדל בלימוד התורה ויהי לו פתיחת המוח והלב (בפרט קושי עם הלשון), ומה צריך לעשות לזה, אולי מצטרך באיזה תיקון?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות: "אולי מצטרך באיזה תיקון?"; ועל התיבות: "ומה צריך לעשות לזה", כתב:

הרי הובטח יגעת ומצאת (7)

[6] במכתבו כתב: "על התיאורי הידועה שלו . . לבקש מכ"ק אדמו"ר שליט"א אם יש לזה יסוד ואפשר לו להמשיך לחקור בזה? [נדמה לי שפרופ' ברנובר אמר לי שיש כבר תשובה ע"ז אך אני ממלא השליחות ומוסר דברים כהווייתן]".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "נדמה לי ש", וסימן בחץ ובקו את התיבות: "פרופ' ברנובר אמר לי שיש כבר תשובה ע"ז", וציין: (8)

[7] במכתבו כתב: "מ . . (לנינגרד): הוא מסדר ענין שחיטת גסות ועופות בלנינגרד ב"ה באופן טוב. ושואל רק: הוא מלמד בחורים בעלי תשובה את הלכות ומלאכת השחיטה בכל פרטי (יש לו תלמידים מאודעס וילנה או לנינגרד שמסתובבים בעיירות אחרות) והבחינה נעשית ע"י הרבנים רפאל נימויטין שו"ב ואברהם מעדלי שיחיו. אמנם כמה מהצעירים הם בדרך התשובה ולמשל מוכרחים אחדים לעבוד בשבת בע"כ ממש או לישב באוניברסיטות בגילוי ראש וכדומה וחסר בענינים אלו (אך רק בגלל שמוכרחים בע"כ). ושואל האם להמשיך ללמדם השחיטת עופות?? וללמד הוא דבר א' אך לתת חלף ביד ולהגיד שמוותר לשחוט?? תלמידים אלו הם רק בשביל עיירות שאין שו"ב כלל וכלל או זקן א' מאד וכו'... ומחכה לתשובתו הקי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כנ"ל (4) (9)

[8] במכתבו כתב: "מקהלת קובנא: צעירים בע"ת אחדים מלנינגרד הם בקרו על קברי גדולים בליטא וכו' והיו בקשר עם קהלת קובנא. שמה מצאו באהל של ר' יצחק אלחנן ובנו ר' צבי ראבינוביץ זצ"ל שנהפך למקום אשפה ר"ל וגם עוד מעט והעיר הורסת הבית החיים הותיק בכדי להעמיד בנינים (אגב באיצטדיון ספורט שם הרבה כסאות ממצבות וכו'). והם רוצים להעביר שני קברים אלו לביה"ח החדש (אמרו שזה קרובים ויש רשות ע"ז בלי פרסום וכו') ומבקשים את הסכמתו הק' של כ"ק אדמו"ר שליט"א. הדבר צריך להעשות עד אוקטובר ולפני הקור".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

יבקש [יוסף דוד בן רחל ווייטמאן] **את הרחמ"א שי' שיזכר בזה עם הרב טייץ שי' שהתעסק בכיו"ב (10)**

[ג' מרחשון, תשד"מ]

מענה להשליח ר' יהושע בנימין גארדאן שכתב ע"ד השטח הסמוך לשטח שבבעלות בית חב"ד בוואלי קליפורניי המוצע בסכום זול יותר מבעבר, וישנם סיכויים טובים שהמחיר יוסיף וירד. ושאל האם להתעניין בזה, וכתב שמוכנים לרכוש את המקום באם כ"ק אדמו"ר שליט"א מסכים ("כפר חב"ד" גליון 750) :

כהחלטת עסקני אנ"ש שיחיו בקליפורניה. בכלל, כדאי להתעניין בזה. אזכיר על הציון.

[כ"א מרחשון, תשד"מ]

מענה לתלמידים השלוחים לישיבה גדולה סיאטעל וואשינגטאן בקשר לנסיעתם לשליחות ביום זה (תשורה הרצל ג' ניסן תשפ"א) :

לצדקה שם,

מכ' לר"ה לכאו"א שי'

אזכיר עה"צ

[כ"ק אדמו"ר שליט"א מסר (ע"י המזכירות) : (1) שטר של דולר ; (2) מכתבים הכלליים דח"י אלול ודימי הסליחות תשמ"ג].

[לאחר ש"פ יתרו, י"ז שבט, תשד"מ]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם במאמר ד"ה וכל העם גוי' שנאמר בהתועדות ש"פ יתרו :

"מצו"ב ד"ה וכל העם רואים דש"פ יתרו.

בתחילת המאמר הובאה השאלה מד"ה זה דשנת תרמ"ד בדברי הילקוט שעשה"ד נאמרו בלשון יחיד היינו שנאמרו לכאו"א בפני עצמו, מהו הענין בזה, ובהמשך המאמר לא הובא ביאור בשאלה זו.

ואולי יש להוסיף ע"פ המבואר בסוף ד"ה וכל העם תרע"ח (ששם מבואר הענין דהמשכת העצמות במ"ת שהובא בהמאמר), "להיות שהתורה היא המשכת העצמיות נעשה עי"ז שם הוי' בכאו"א . . . וזהו שא' בילקוט שכאו"א מישראל הי' אומר עמו הי' הדבור מדבר, היינו שכל או"א הרגיש בנפשו את השם הוי' שהאיר בנפשו . . . ושרש ההמשכה היא מבחי' עצמות א"ס".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הת' מנחם מענדל שי' שמוקלער וזכות הרבים תלוי' בו):

מחק תיבת "ואולי", וכתב:

[יש להוסיף] **בהערה** [ע"פ המבואר בסוף ד"ה וכל העם תרע"ח כו']

[אד"ר, תשד"מ]

מענה לר' שלום דובער לוי'ן שהודיע אשר השותפים ר' יוסף ברוק ור' דוד מישולובין תרמו מכונת-צילום לשימוש ספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קכט):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת תיבת "אד"ר" שבתאריך המכתב, וכתב:

שמרבים בשמחה כו'.

ודבר בעתו.

[אדר, תשד"מ]

מענה להתי' שמאי ענדע ששאל האם לשנות מקום לימודיו משיבת תו"ת כפר חב"ד לשיבת תו"ת המרכזית 770 (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

וכל זה כעצת ההנהלה כמפורסם

אזכיר עה"צ

[ר"ח ניסן, תשד"מ]

מענה להשליח ר' שלום יעקב חזן על מכתבו בצירוף מכתבים של כמה מחברי קהילתו בריסיפה ברזיל (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

(1) הנהגה דכהנ"ל בכל הצעטלאך – ע"פ רצון ה' כבשו"ע.

(2) בכהנ"ל כעצת ידידים מבינים

בקשר לענין מסויים בא' המכתבים – סימן קו תחת התיבות: "והנ"ל
אומרים . . .", וציין: (3)

(4) לצדקה בעירו (החילוף)

אזכיר עה"צ

[מוצש"ק מצורע, ה' ניסן, תשד"מ]

מענה למארגני התועדות שעיי' ה"כולל" במיאמי הנערך ביום ו' ניסן
(תשורה ראט כ"ג סיון תשס"ג):

**יהי רצון שיהי' בהצלחה רבה ובמיוחד שהפסק דין רז"ל שמרבין
בשמחה בזמן ההכנות להנ"ל והנ"ל בחודש הנסים והגאולה.**

אזכיר על הציון.

[ניסן, תשד"מ]

מענה לר' ראובן הלמן על מכתבו בו איחולי ברכות ליום הבהיר י"א ניסן
(תשורה דייטש כ"ה סיון תשע"א):

וכל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר

אזכיר עה"צ.

[כ"ד ניסן, תשד"מ]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרשי"ג שכתב: "הנה ביום ועש"ק י"א ניסן העבר דברתי עם מר יוסף שאול שי גרוס בתליפון וברכתי אותו בחגה"פ כשר ושמה. ביום א' י"ג ניסן מסר לי ידידינו הרה"ח וכו' מוה"ר יוסף הלוי שי ווינבערג כי דיבר עמו מר י"ש שי גרוס ואמר לו לאמר אלי לעשות מי שבירך עבורי ומר גרוס מנדב לשפר את בנין תו"ת באשען פארקוויי על חשבוננו, והוא ישלח את האינזשינער שלו לראות את הבנין שצריך תיקון. ומצאתי לנכון להודיע זה לכ"ק גיסי אד"ש"י" (מהעתקת המזכיר):

ות"ח על הבשו"ט**אזכיר עה"צ להנ"ל**

[ט"ו אייר, תשד"מ]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרשי"ג שכתב: "הנני מצ"ב נוסח ההזמנה והמצורף בעד הסקלרשיפ דינער שיתקיים בעזה"י ביום א' שלח יו"ד סיון הבע"ל באולם רוזוועלט בניו יארק. ואבקש מאד ברכת כ"ק גיסי אד"ש"י שיהי' בהצלחה רבה הן בהשתתפות אישית והן בהמגבית שעושים עי"ז, שיהי' סכומים חשובים שלפי המצב זקוקים מאד מאד לזה"י" (מהעתקת המזכיר):

אזכיר עה"צ להנ"ל**מצו"ב השתתפות**

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 75 דולר].

[ל"ג בעומר, תשד"מ]

מענה לר' דוב טברדוביץ שביקש ברכה להרחבת דירתם (ס' "בתבונה בונה ביתה – האשה במעגל השנה" ח"ב ע' 66):

הסכמה וברכה, אעה"צ.

[כ"ז אייר, תשד"מ]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בקשר לסי' "שלחן ערוך אדמו"ר הזקן – ביבליוגרפיי" בעריכת ר' יהושע מונדשיין: "מצו"ב צילום המבוא והשלמת הספר על שוי"ע אדמו"ר הזקן, שהובא זה עתה ע"י הר"י שיי וילהלם" (מצילום כתי"ק – תשורה וילהלם אדר"ח אדר תשפ"א):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "מצו"ב", וכתב:

ות"ח. להחזיר כי ז"ע נת' הס' (בלתי כרוך)

[וראה ליקוט מענות קודש תשד"מ מענה ג ובהנסמן שם].

[סיון, תשד"מ (1)]

מענה לכמה מתושבי שכונת קראונהייטס בקשר לסכסוך שלהם עם מוסד ציבורי אשר בשכונה (מהעתקה):

כמובן כל הנ"ל כהוראת רבני אנ"ש שיחיו, אעה"צ.

[סיון, תשד"מ (2)]

מענה לכמה מתושבי שכונת קראונהייטס על מכתב נוסף בקשר לסכסוך שלהם עם מוסד ציבורי אשר בשכונה (מהעתקה):

כמפורסם (ועפ"י שו"ע) וכשענית כל הנ"ל כעצת ועד רבני אנ"ש שיחיו, אעה"צ.

[סיון, תשד"מ]

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען וזכות הרבים תלוי בהם):

מיעוט בדאגה ככל האפשר.

אזכיר עה"צ

[כ"ג תמוז, תשד"מ]

מענה לר' אברהם ברוך יוניק שכתב ע"ד נסיעתו לאה"ק, ומשם ללונדון אנגליא לחתונת אחיו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' אליהו ש"י יוניק וזכות הרבים תלוי בו):

לצדקה שם. אזכיר עה"צ.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 4 דולר – 2 לאה"ק, ו-2 ללונדון].

[ט"ו מני"א, תשד"מ]

מענה לעובדי א' מסניפי ישיבת תו"ת על מכתבם בקשר למצב הישיבה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש ש"י וזכות הרבים תלוי בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות שבמכתבם: "כהנ"ל הוא ברשות הרבנים", וכתב:

באם כן הוא ימצאו לי בודאי כתב יד על דבר זה

[וראה לקמן ע' 52].

[ועש"ק עקב, י"ט מני"א, תשד"מ]

מענה להתי' דניאל וויינבערגער וב"ג רינה צבי' רימער שביקשו הסכמה וברכה להשידוך שלהם (תשורה לויטנסקי כ"ף כסלו תשע"ז ע' 8):

בטח החליטו שניהם לייסד ביתם על יסודי התורה והמצוה – ויהא השידוך בשעה טובה ומוצלחת.

אזכיר על הציון

[אלול, תשד"מ]

מענה לר' יונה אבצן על מכתבו בקשר להנחה של ארבעים אחוז על ספרי "ועד שיחות באנגלית" – ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות כ"א מני"א, לערוך הנחה של ארבעים אחוז על ספרי קה"ת החל מכ"ף מני"א, בקשר למלאת ארבעים שנה (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שמואל ש"י אבצן וזכות הרבים תלוי בו):

נת' ות"ח

ודבר בעתו

והזמ"ג בסמיכות כו'

אזכיר עה"צ

[ב' אלול, תשד"מ]

מענה לעובדי א' מסניפי ישיבת תו"ת שהכניסו – בהמשך להמענה שקיבלו (לעיל ע' 51) – כת"י א' הרבנים בקשר למצב הישיבה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ז שי"ך להנהלה המרכזית דתות"ל ולועד (המרכזי) דרבני חב"ד כפשוט

[כ"א אלול, תשד"מ]

מענה להתי' שמאי ענדע ובי"ג שביקשו הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להשידוך שלהם (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

בטח החליטו שניהם לייסד ביתם על יסודי התורה והמצוה בחיי היום יום ויהא השידוך בשטומו"צ.

אזכיר עה"צ

[כ"ח אלול, תשד"מ]

מענה לא' ממקורבי בית חב"ד רסיפה ברזיל על מכתבו בענין בריאותי (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שלום יעקב שי' חזן וזכות הרבים תלוי' בו):

(1) בכלל – כעצת רופא ידיד

(2) זיוק בכשרות האכו"ש

אזכיר עה"צ

[קייץ, תשד"מ]

מענה לר' טובי' פלס שכתב – בקשר להדפסת ס' התניא בקיבוץ "רמת יוחנן" באה"ק, שבהמשך לזה הופיעו תלונות בעיתון הקיבוצים על כך שנכתב "מערכת "אוצר החסידים" סניף . . .": "חבר ממרכז התק"מ [התנועה הקיבוצית המאוחדת] ביקש ממני הסבר והתנצלות על כך שבתניא'ס שהוא עזר שידפיסום מופיע תמיד המילה "סניף", האם אני חייב לענות להם על כך או לעבור לסדר היום ולא להגיב, וכן גם על המאמר שפורסם בעיתון פנימי של הקיבוצים אשר צילום ממנו מסרתי אתמול" (תשורה פלס ט' תמוז תש"פ):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "לעבור לסדר היום ולא להגיב", וכתב:

כל שקו"ט מביאה לשקו"ט נוספת וכו'.

[קייץ, תשד"מ]

מענה לר' טובי' פלס ששאל האם עליו להתעסק בהדפסת ס' התניא בפועל, או – כמו עד היום – לדאוג מלמעלה ולעזור לקבל אישורים וכו', ואחרים יתעסקו בהדפסה בפועל. וכן שאל בכללות, האם ענין הדפסת התניא בתקפו עומד (פתח-דבר לקובץ "שערי ספר התניא" ח"ה. תשורה פלס ט' תמוז תש"פ):

1 מובן שמבצע תניא בתקפו עומד.

2 מצו"ב תניא דגראנאדא ויכול להראותו להזקוקים לזה שגם הצבא דארה"ב הדפיס "סניף וכו'" ויתרה מזה על הכריכה חותם הרשמי שלהם.

[שלחי תשד"מ (1)]

מענה לאי' מאנ"ש על מכתבו (אותו חתם בשם בנו דלהלן) – בו כתב ע"ד בנו מתלמידים השלוחים לישיבה גדולה מיאמי, העומד להשאר שם גם לשנת הלימודים הבע"ל, וכתב שלא יסתדר שם בגלל המצב בישיבה וכו' ("קונטרס השליחות לישיבה גדולה" ע' 411. והעתקה, באדיבות ר' אליעזר שי' טורין):

לכאורה בנו זה מזמן לאחר בר מצוה – והשואל וכו' וכו' (כנראה גם המחליט) ה"ז אחר!

ובפרט שאחז"ל שילמוד במקום שלנו (דת') חפץ וכתבו הפס"ד בהל' כבוד אב!

[שלהי תשד"מ (2)]

מענה לא' מאנ"ש על מכתב נוסף בקשר למקום לימודי בנו בשנת הלימודים הבע"ל (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' אליעזר שי' טורין וזכות הרבים תלוי' בו):

כפשוט לדבר עם הנהלת ישיבה המרכזית ואם גם לאח"ז יהי' בספק כעצת רב מורה הוראה שאינו קרוב

[תשד"מ]

מענה לר' יקותיאל גרין שכתב ע"ד הדפסת חלק ב דספרו "משכיל לאיתן" על ס' התניא, וביקש ברכה (ריש ס' "משכיל לאיתן" ח"ב):

אזכיר על הציון

[תשד"מ]

מענה לר' טוב"י פלס על דו"ח בקשר להדפסת ס' התניא בקיבוצים (תשורה פלס ט' תמוז תש"פ):

הידיעות ע"ד ס' התניא נת' ות"ח ת"ח.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף שתי שטרות ישראלים].

[תשד"מ]

מענה להשליח הרב יוסף העכט שכתב שנתבקש לחתום על מכתב של רבני ערי אה"ק המופנה אל הסוכנות היהודית, בו מבקשים שיעזרו בהבאתם לאה"ק ובקליטתם של שבטים מסויימים ממדינות נידחות המתנהגים במנהגים יהודיים, ושאל האם להיעתר ולחתום (תשורה העכט י"ט אלול תש"פ):

יעשה כעשיית הרבנים הראשיים דעתה בארה"ק.

מענות קודש ה'תשמ"ה

– מילואים –

[לאחר ו' תשרי, תשמ"ה]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק שכתב – בהמשך לשיחת אור לוי תשרי ע"ד ייסוד עשרים מקוואות חדשים בקשר למלאת עשרים שנה: "נפגשתי עם הרב חדקוב שי' והועלה הצעה ע"ד בניית מקוה בטאזמני ע"י אוסטרליא שגרים שם 50 משפחות, והי' ספיקות עד"ז מפני שלא ידוע כמה נשים ישתמשו בזה או בכלל ישתמשו. והשאלה אם כדאי לבנות שם מקוה, באם כן אני מוכן לקבל עלי הבני", וגם שיכנס ברשימת העשרים מקומות ושיקרא "מקוה חנה" ועי"ז אוכל לגרום נח"ר לכ"ק אדמו"ר שליט"א" (מהעתקת המזכיר):

[1] על מה שכתב: "מפני שלא ידוע כמה נשים ישתמשו בזה או בכלל ישתמשו" – כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "או בכלל", וסימן בעיגול ובשני חיצים תיבת "ישתמשו", וציין: (1)

[2] על מה שכתב: "והשאלה אם כדאי לבנות שם מקוה", כתב:

אלא שצריך גם באוארענען כשרות המקוה ולאח"כ הטבילה (2)

מצו"ב השתתפות (3)

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף שטר של 20 דולר בכסף אוסטרליא].

[לאחר י"ג תשרי, תשמ"ה]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בהמדובר בהתועדות י"ג תשרי: "בהתועדות הנ"ל דובר גם אודות מעלת העבודה ד"לכתחילה אריבער", משא"כ כאשר הולכים ע"פ שכל כו' – הרי מצינו בגמרא בנוגע לבי"ד של ע"א שביבנה (אשר למרות שאינו כסנהדרין דלשכת הגזית, מ"מ, יש לו התוקף דסנהדרין כו') ששאלו פעם א' ולא ידעו, ושאלו פעם ב' ולא ידעו, ורק אחרי ששאלו פעם ג' (לאחרי משך זמן רב) – יכלו לעמוד למנין ולהשיב.

בסנהדרין פח, ב: "הוצרך הדבר לשאול – שואלין מב"ד שבעירן, אם שמעו אמרו להן, ואם לאו באין לזה שסמוך לעירן. . לזה שעל פתח הר הבית. . לזה שעל פתח העזרה. . אלו ואלו באין ללשכת הגזית. . אם שמעו אמרו להם, ואם לאו עומדין למנין".

האם היתה הכוונה לדברי הגמרא הנ"ל – שתוכנם שוה להמדובר בהשיחה (אף שאין מדובר אודות ב"ד שביבנה).

ואולי היתה הכוונה (גם) לשבת קלח, ב ואילך: "כשנכנסו רבותינו לכרם שביבנה אמרו עתידה תורה שתשתכח מישראל. . שלא ימצאו הלכה ברורה ומשנה ברורה במקום אחד".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הת' מנחם מענדל שי' שמוקלער וזכות הרבים תלוי' בו):

סימן בעיגול את מה שכתבו: "שביבנה. . יכלו לעמוד למנין ולהשיב", וכתב:

משנה פרה פ"ז מ"ו

חולין מח, א

ומחק את כל המשך הדברים.

[תחלת תשמ"ה]

"צעטלי" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א למערכת ספר "מראי מקומות לספר משנה תורה להרמב"ם" (והעומד בראש הכולל – הרב יוסף אברהם הלוי העלער) – בצירוף להערות הרב פנחס מנחם אלטר (לימים האדמו"ר דגור) על הספר (מצילום כתי"ק – "התקשרות" גליון אישפח):

מהיר

למסור לו המצו"ב

וכדאי ביותב שיכתבו להמעיר שי' (טיטול) בהקדם, ויעירו (עכ"פ בחלק דהנ"ל), בצירוף ת"ח וכו' ובקשה אלהבא וכו'.

(העתק לי)

[תחלת חורף, תשמ"ה]

מענה להתי' שמעון בן ציון אייזנבך ששאל האם להתחיל להתעניין בשידוכים, וכתב ע"ד שם מסויים שהוצע (תשורה פרידמן כ"ו מנ"א תש"פ):

להתעניין בהנ"ל, אעה"צ.

[מרחשון, תשמ"ה]

מענה לחתן ממוצא ספרדי שכתב ששמו יוסף כשם חמיו לעתיד (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1235. "בית חיינו" תשמ"ה גליון 5):

כמדומה באחבנ"י רגיל כהנ"ל

כיון שכותב יוסיף השם יצחק, וק"ל

[לאחר כ"ד מרחשון, תשמ"ה]

מענה לר' אהרן חיתריק שכתב: "אתמול מסר לי הרה"ח חדקאב שי בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות מאמרי כ"ק אדמו"ר האמצעי. .". (מצילום כתי"ק – תשורה גראס ט"ו אלול תש"ס):

[1] במכתבו כתב: "התחלנו מכבר לסדר המאמרים לפי סדר הפרשיות התורה, והספר הראשון יהי על חומש ויקרא – המשך לסי' תורת חיים. לספרי בראשית ושמות, צריכים להשוות עם הנדפסים, כדי שלא להדפיס נוסחאות אחרות וכו', כמו שמסר לי הרי"ל שי' גראנר בשם כ"ק (לפני כמה שבועות)".

על התיבות: "והספר הראשון יהי על חומש ויקרא – המשך לסי' תורת חיים", כתב:

הרי הדגשתי [אודות מאמרי כ"ק אדמו"ר האמצעי] שהשתדל שילמדו בפועל (1)

[ראה ליקוט מענות קודש תשמ"ה מענה לח].

[2] במכתבו כתב: "איך להדפיס, האם להדפיס כספרי כ"ק אדמו"ר הזקן, בהגודל וכו', או בגודל התורת חיים ובאותיות רש"י וכו'".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "האם להדפיס כספרי
 כ"ק אדמו"ר הזקן, בהגודל", ומחק את המשך הדברים, וציין: (2)
 [3] במכתבו כתב: "האם לסדר גם לספרים אלו מראה מקומות
 ומפתחות, או לא".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "האם" "או לא", וסימן בחץ
 את התיבות "לסדר כו", וכתב:

כפשוט (3)

[כ"ה מרחשון, תשמ"ה]

מענה להרב אברהם מרדכי הרשברג שכתב שרוצה לעזוב את מדינתו
 מקסיקו בגלל איומים עליו בטלפון (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה
 לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלו"ב):

לעזב את המדינה הרי זה כוונת המצלצלים

וח"ו לעוזרם ע"י שיראו שהצליחו

וברובם ככולם, ביכולתם רק הפחדה ודבור,

ומאורעות שהי' יותר מזה היה שייך ישר לאראפט לבי' וכיו"ב,

אזכיר על הציון.

[כ"ו מרחשון, תשמ"ה]

מענה לא' מאנ"ש שכתב ע"ד טיפול שעבר בנו שהי' בכי טוב (מהעתקה.
 המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים
 תלו"ב):

נתקבל ות"ח, כן יבש"ט תמיד כל הימים.

אזכיר עה"צ.

ליקוט מענות קודש - מילואים ח"ב

[ועש"ק תולדות, כ"ח מרחשון, תשמ"ה]

מענה למר דוד יצחק מינץ שכתב ע"ד הצעת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית אליו להיות אורח-הכבוד במסיבת "מלוה מלכה" השנתית שלהם, ואשר בקשר לזה יתרום סכום של \$102,000. וכתב: "והנני שואל אם לקבל ההצעה הנ"ל ובאם לקבל הנני מבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהי העסק בהצלחה רבה ומופלגה ובאופן לכתחילה אריבער שאוכל בנקל ובקרוב ליתן סכום הנ"ל" (מהעתקה, באדיבות משפחת הנמען ע"ה):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "לקבל", וכתב:

ובאופן דלשלים הנ"ל במשך י"ב חדש

אזכיר עה"צ

[לפני ש"פ תולדות, ער"ח כסלו, תשמ"ה]

"צעטלי" בכתי"ק בו ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפרש"י שיתבאר בעת ההתועדות דש"פ תולדות (מהעתקה. מתפרסם בזה לראשונה באדיבות התי' מנחם מענדל שי' שמוקלער וזכות הרבים תלוי' בו):

בל"נ 1) דצר קלסתר כו' לאחר שכבר פרש"י לעיל כא ב,

במוזר שאירע לאברהם שנולדו כו"כ בנים לאחר 40 שנה – למה לא אירע לו כן ביחד עם שרה (החילוק רק ג' שנים)

[כסלו, תשמ"ה]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – למערכת הערות התמימים ואנ"ש סיאטעל וואשינגטאן שהכניסו את הקובץ דיי"ט כסלו (קובץ הערות התמימים ואנ"ש סיאטעל וואשינגטאן כ"ד טבת תשמ"ה (גליון לב))]:

נתקבל ות"ח,

בסמיכות ליי"ט כסלו,

אזכיר עה"צ

[כסלו, תשמ"ה]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי שהכניס את ההזמנה לכינוס "כולל תפארת זקנים לוי יצחק" שיתקיים אור לנר ג' דחנוכה (קובץ ועד חיילי בית דוד יו"ד שבט תשפ"א):

אזכיר עה"צ

[ה' כסלו, תשמ"ה]

מענה להשליח ר' יהושע בנימין גארדאן שכתב ע"ד תכנית בניית בית הספר חב"ד בוואלי קליפורני, וביקש ברכה. במכתבו כתב גם שתהליך הבניי מתעכב רק בגלל סירוב הרשויות להעניק את רשיון הבניי בגלל מיקום השטח בלב אזור מגורים, וביקש ברכה שיתקבל הרשיון ("כפר חב"ד" גליון 750):

אזכיר על הציון, ויהי רצון שיבשר טוב בכל הנ"ל.

[ה' שבט, תשמ"ה]

מענה לא' שביקש את עצתו וברכתו הק' עבור בחור יהודי הרוצה להתחתן עם בחורה נכרית ר"ל (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1228):

פנ"נ. להשפיע גם ע"י ידידים מתאימים, וכו"כ פעמים (1)

יסבירוהו שמביא אסון תמידי גם על המדוברת – ובאם יש לו קצת רגש אנושי אלי' – לא יכניסנה לאסון לכל ימי חי' מפני רצונו וכו' (2)

ישתדלו כפי האפשרי שיאכל רק כשר, הנחת תפלין (3)

[ח' שבט, תשמ"ה]

מענה לר' לוי גאלדשטיין שביקש ברכה עבור בנו שמואל שנתמלאה לו שנה אחת (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען ש' וזכות הרבים תלוי' בו):

מנהגי יו"ה

אזכיר עה"צ

[ט"ז שבט, תשמ"ה]

מענה להתי שמעון בן ציון אייזנבך ובי"ג לאה הינדה וינפלד שביקשו הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להשידוך שלהם (תשורה פרידמן כ"ו מני"א תש"פ):

הסכמה וברכה, אעה"צ.

[לאחר ש"פ יתרו, ח"י שבט, תשמ"ה]

מענה לר' יחיאל מיכל פיקארסקי על מכתבו – בהמשך להמדובר בהתועדות ש"פ יתרו, בביאור פרש"י עה"פ "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל", "לבית יעקב – אלו הנשים, תאמר להן בלשון רכה; ותגיד לבני ישראל – עונשין ודקדוקין, פי' לזכרים, דברים הקשין כגידין", דלכאורה מדוע דוקא במתן תורה, דלא כבשאר הענינים בחיי היום-יום, הוקדמו הנשים לאנשים; במכתבו כתב לבאר זאת ע"פ מאמר חז"ל "בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו אבותינו ממצרים", דמשום זה אמר משה מקודם לנשים ואח"כ לאנשים (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען ע"ה וזכות הרבים תלוי' בהם):

על מה שכתב: "בשכר נשים צדקניות", כתב:

(1) איפוא הובא בפרש"י עה"ת

על מה שכתב: "משו"ז אמר להם מקודם", כתב:

(2) עפ"ז הי' צ"ל הדגשה להקדימן בבשורת הגאולה שלפני מ"ת

[לאחר ש"פ משפטים, כ"ה שבט, תשמ"ה]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ משפטים:

"נתבאר, שמדברי הרמב"ם משמע, שהחיוב דהלואה הוא מן התורה – דלא כביקור חולים וניחום אבליים כו', "שכל מצוות אלו מדבריהם", למרות ש"הן בכלל ואהבת לרעך כמוך, כל הדברים שאתה רוצה שיעשו אותם לך אחרים, עשה אתה אותן לאחיד" (הלי אבל רפ"ד).

לא תפסנו במה שונה חיוב הלואה (לעשירים) – מצד הציווי "ואהבת לרעך כמוך" – מכל שאר מצוות מדבריהם שבכלל ואהבת לרעך כמוך?

ובפרט שגם מצוות אלו הם בגדר "גמילות חסדים שבגופו" (כמ"ש הרמב"ם), וכבר כתב הרמב"ם בסהמ"צ שרש ב', בענין דרשת חז"ל על הפסוק "והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשוך", "את הדרך – זו גמילות חסדים וכו'", "שכל הפעולות האלה ודומיהן נכנסות תחת מצוה אחת. . ואהבת לרעך כמוך". וא"כ, במה שונה גמ"ח בממונו שיהי' חיובה מן התורה?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון רפט):

לימוד מקרא (את עמי) עדיף יותר מהסברא שעני הוא באותה שעה

אבל פשיטא שאין הרמב"ם מבטלה

[לאחר ז' אדר, תשמ"ה]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בהמדובר בהתועדות אור לז' אדר:

"בהמשך ביאור הקשר דז' אדר עם הקדמת הרמב"ם לספרו יד החזקה, שבה מדובר ע"ד כתיבת ס"ת ע"י משה רבינו ביום פטירתו (ז' אדר) – נזכר כמ"פ (וכן נזכר בכמה שיחות) שס"ת שכתב משה רבינו (ונתנו להלויים) הניחו בעזרה, וממנה היו מגיהין כל הס"ת.

ברמב"ם שם "וספר אחד נתנהו בארון לעד", וכמפורש בכתוב (וילך לא, כה-כו), ובמדרשים עה"פ (דב"ר פ"ט, ט. מדרש תהלים א, א).

איתא בכ"מ שישנה "ספר העזרה" שממנה מגיהין וכן הוא ברמב"ם – ומצו"ב פתק בענין זה ששאלנו אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א (ולא קבלנו אז תשובה)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "התקשרות" גליון תשיד):

יחפשו (דהיינו הך) בספרים ויציינו במ"מ המקור בדיוק

מאין לדעתם הי' ס' העזרה שממנו הגיהו ס"ת לאח"כ?

[ח"י אדר, תשמ"ה]

מענה להרב גבריאל ציננער שכתב שראה שלאחר הלוויית הרב זלמן שמעון דווארקין ע"ה הנה המלווים נטלו ידיהם בבית הכנסת, ושאל שלכאורה נוהג זה הוא שלא ע"פ המפורש ברמ"א (יו"ד סשע"ו ס"ד): "ונהגו להקפיד אם יכנס אדם לבית אחר קודם שירחץ וישב ג' פעמים" (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1222):

ל"ע ול"ע אני נוהג לרחוץ בחוץ ולישב כו' ולומר ויהי נועם – בביהכנ"ס וכיו"ב (1)

בנוגע למנהג מלווים בימינו, איך להנהג ולפרסם – כמעט אי אפשר שיביאו לכאו"א מים לחוץ, ובהלוויית דמאן דקרי (ותני) ר"ס שס"א – אי אפשר ממש (ואפילו להגדולים שבהמלווים – יגרום לביטול תורה שלהם ודהמביאים, ויביישו את מי שאין לו ולא הביאו לו וכו'). ולכן [בזה רבים במאד. והוא מנהג "עמא דבר" – בפועל. ועפ"ז אדרבא – לא כדאי לעורר שלפנים הייתה קפידא (נוסף ע"ז – פון ניט אויספירען) – כדי שלא לעוררה כו' – וע"ד ריבוי ענינים דהל' שמירת גו"נ וסכנה (אפילו מאלה שהובאו בשו"ע אדה"ז) ומעשים בכ"י מים שלנו בכלי מתכות (2)

ומסיימים בחודש שכולו נהפך לשמחה "וכן נהוג" וי"ל דמכש"כ שנהפך בחלקו דלאחר פורים (3)

[שלהי אדר, תשמ"ה]

מענה להחתן התי' שמעון בן ציון אייזנבך שכתב ע"ד רצונו לנסוע לחצרות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א ולנצל את הזמן כראוי לפני החתונה (תשורה פרידמן כ"ו מנ"א תש"פ):

אעה"צ

[גי ניסן, תשמ"ה]

מענה להחתן התי' שמעון בן ציון אייזנבך שכתב שנתעוררה שאלה האם לקבוע תאריך החתונה ליום יו"ד סיון או ליום ח' תמוז, וציין את הנימוקים לשני האופנים (תשורה פרידמן כ"ו מנ"א תש"פ):

כפי שיתדברו ביניהם, אעה"צ.

[ד' ניסן, תשמ"ה]

מענה לתלמידי ישיבת "אחי תמימים" פיטסבורג שכתבו ע"ד מתנתם בלימוד התורה לרגל יום הבהיר י"א ניסן (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' מרדכי שי' ווענגער וזכות הרבים תלוי בו):

**אזכיר על הציון להנ"ל ושכלל ילכו מחיל אל חיל וגו' פס"ד בשו"ע
אדמו"ר הזקן ס' קנ"ה והכותרת שם הל' תלמוד תורה**

[ועש"ק שמיני, כ"ח ניסן, תשמ"ה]

מענה לר' יוסף מנחם מענדל טענענבוים שכתב: "הנני להודיע לכ"ק שליט"א כי ביום א' דחווה"מ הי' התועדות הרמי"ם והמשפיעים ונמשך יותר מב' שעות, השתתפו הרבנים: ווינגארטן, זרחי, לאבקאווסקי, מענטליק, מארלא, פוקס, ראסקין, רייצעס, ראפ, ושוועי שיחיו (כמה רמי"ם היו מחוץ לעיר). הי' באופן של א חסידישער פארבריינגען בד"ת וחסידות וסיפורי חסידים. נתדבר על דבר הסיום על הרמב"ם בישיבה שתתקיים אי"ה ביום א' הבע"ל, א' דר"ח, בשעה 3 אחה"צ. ביום ב' דחווה"מ התועד הרב שוועי שי' עם תלמידי המתבתא בביהמ"ד דאנ"ש ברחוב מאנטגאמער"י" (ס' "תולדות התמימים בארצות הברית" ע' 696):

ויה"ר שתהא בהצלחה רבה

אזכיר עה"צ

[אביב, תשמ"ה]

מענה למרת רחל דוואשא אלטיין עורכת עיתון "די אידשע היים" שכתבה – בקשר למאמר שכתב הרב אברהם סטאון בנושא "Honesty And Ethics" (כנות ואתיקה). במכתבה כתבה (בתרגום מאנגלית): "האם זה מקובל למחוק את כל המראי-מקומות – שלדעתי גורעים מקלות הקריאה במאמר – ומראי-מקומות עם מספרים גרועים יותר" (מצילום כתי"ק – תשורה ריבקין כ"ה אדר תשפ"א):

כפי שתתדבר עם המחבר שי' (1)

לכאורה פשרה טובה – המ"מ בשוה"ג (2)

רג (מתוקן)

[אדר"ח אייר, תשמ"ה]

מענה למר דוד יצחק מינץ (תשורה לוינזון י"א שבט תשפ"א):

[1] במכתבו כתב שישנם 113 חברות המתחרות בחברת "טפוטי" שבבעלותו.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

טבעי הדבר שכשמסחר (1 מצליח 2 מתפשט למקומות נוספים מתעוררים כמה לעשות עד"ז ולהתחרות וכו' (רק לשלימ-מזל ל"ע ול"ע – אין מתחרה) אזכיר עוה"פ עה"צ ויבש"ט

[2] במכתבו שאל האם להעביר את החברה גם לאה"ק.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לאחר שידע בפרטיות יותר (התנאים וכן יכולת המציעים ושמים בעולם המסחר) יחליט בהתאם לחו"ד ידידים מבינים

קעו (מתוקן)

[אייר, תשמ"ה]

מענה לא' התמימים על מכתבו בקשר למצב בריאות אביו (תשורה לוינזון י"א שבט תשפ"א):

[1] במכתבו שאל האם לנסוע לאנגליה לבקר את אביו השוהה שם לצרכי רפואה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אין לו ידיעות ברפואה כלל וגם לא בטיפול – היותו שם רק יוסיף טרחא על העוזרים לאביו שי' – כמובן יבטל עצמו בת"ת וכיו"ב

יוסיף בהוצאות ממון משא"כ כשיוסיף כאן בתומ"צ לזכות אביו שי' שהוא בהיפך מכל הנ"ל

[2] במכתבו כתב שהנ"ל הוא לבקשת משפחתו הרוצים שיבוא לבקר את אביו.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

יבקשם בשמי – שיכתבו וואס וועט ער אופטון שם (מלבד בלבול הנ"ל)

[ד' אייר, תשמ"ה]

מענה לר' לוי גאלדשטיין שכתב: "מציעים לי משרת מלמדות עבור ימי הקיץ הבעל"ט בבאנגאלא-קאלאני "מאנטען קרעסט" בעיר וואודבערן נ.י. . . והננו שואלים את עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה האם לקבל את ההצעה" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

ב[אם] זוג' תי' מסכימה [לקבל את ההצעה]

אזכיר עה"צ

[י"ד אייר, פסח שני, תשמ"ה]

מענה לאחת מנשות אנ"ש שכתבה שהזמינו אותה לנאום בכנס מסויים המתקיים במאנטרעאל. במכתבה שאלה בכללות האם כדאי לנסוע, וכן ציינה שהי' שקו"ט האם הדבר מתאים, שכן לפי המתוכנן תנאם לפני אנשים ונשים יחדיו (תשורה לוינזון י"א שבט תשפ"א):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "כדאי לנסוע"; ועל מה שכתבה ע"ד השקו"ט, כתב:

ובודאי שתדבר בקול רם רגיל ולא בקול שירה וזימרה אזכיר עה"צ.

[סיון, תשמ"ה]

מענה לר' יצחק נעמאנאוו שכתב ע"ד מעמד סיום והכנסת ס"ת לע"נ אביו ר' ניסן ע"ה בשילוב עם חגיגת סיום הרמב"ם מחזור הראשון, וביקש ברכה להצלחת המעמד ושלא תופרע ע"י הגשמים (ס' "ר' ניסן" ע' 499-500):

העושה (בנו) לטובת הישיבה תומכי תמימים אשר עליה מסר את נפשו אביו ע"ה כדבעי?! הרי זה יהי' הכנסת ס"ת פנימית לישיבת תומכי תמימים. אזעה"צ להצלחה רבה.

[ב' סיון, תשמ"ה]

מענה לר' לוי גאלדשטיין (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] במכתבו כתב: "זה עתה הגיע לידי סי' תניא קדישא שהדפיסו (ע"י גיסי הרב יצחק שיי' פורסט) ב"ענסכעדע, האלאנד", לזכות משפחתנו – ששלמנו ההוצאות. ומצו"ב".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

נת' ות"ח

[2] במכתבו כתב: "כעת הנני לומד עם התלמידים – תשב"ר כתה א' (אהלי תורה) פרשת לך לך, והנה, בפרק י"ד מסופר אודות מלחמת אברם נגד הדי' מלכים ונצחונו. ונתקשה לי . . .".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

כמדובר וכו"כ פעמים לשלוח לאחד הקובצים

אזכיר עה"צ

[י"ג תמוז, תשמ"ה]

מענה לר' לוי גאלדשטיין שכתב ע"ד בית מסויים בשכונת קראונהייטס שהוצע לו לקני', ושאל האם להתעניין בזה. כמו"כ כתב ע"ד נסיעתו ביום זה עם בני ביתו לנאות-דשא למשרת המלמדות שלו שם (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כעצת ידירים מבינים

אזכיר עה"צ

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 21 דולר לשליחות-מצוה].

[כ"ה מני"א, תשמ"ה]

מענה להתי' משה עזאגווי שביקש ברכה להצלחה בעניניו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[ב' אלול, תשמ"ה]

מענה להתי' משה עזאגווי שביקש ברכה לזכות ב"לוטו" על סכום שלש מיליון דולר, ושיקויים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[שלהי קייץ, תשמ"ה]

מענה לר' משה יהודה קאטלארסקי שכתב ע"ד התי' מרדכי שמואל אבצן – הנמצא לבדו רוב הזמן בשליחות המל"ח בהונג קונג סין, ואנשי הקהילה מעוניינים לחתום עמו על חוזה שישמש עבורם כרב לשנה הבע"ל – וכיון שחודש תשרי מתקרב ועדיין אין לקהילה רב, שואלים מה לעשות (י"א חסידישער דערהער" ניסן תשע"ט):

כעצת ועד רבני אני"ש כאן אזכיר עה"צ ויבש"ט.

מענות קודש ה'תשמ"ו

– מילואים –

[ועש"ק האזינו, י"ב תשרי, תשמ"ו]

מענה להתי' יוסף יצחק גרינברג שכתב דו"ח מפעולותיו במשך ימי ר"ה בבית חב"ד אוסטין טקסס (תשורה הרצל ג' ניסן תשפ"א):

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

והזמ"ג וכו'

אזכיר עה"צ

[מרחשון, תשמ"ו]

מענה לר' לוי יצחק ראסקין בקשר ליציאתנו בשליחות לעיר ערד אה"ק ("התקשרות" גליון אישדמ):

בודאי יחי' בשלום ובשלוה עם אנשי גור דשם ערד. אזכיר עה"צ.

[מרחשון, תשמ"ו]

מענה לר' שמאי ענדע – הלומד בכולל אברכים שע"י המזכירות – שכתב ע"ד ההצעה שקיבל מאת השליח ר' יצחק משען לבוא לברזיל לייסד "כולל" בבית הכנסת ספרדי שם משמש הנ"ל כרב, וכתב שהוא בעצמו רוצה להשאר ב"כולל" בניו יארק (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

באם לדעת הנהלת הכולל מוכשר הוא להנ"ל – יתעניין, באם ספק – לא.

אזכיר עה"צ

[ועש"ק לד, יו"ד מרחשון, תשמ"ו]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי שכתב: "הנני להודיע שבהתאם למענת כ"ק אד"ש". . מה הי' חסר באם הי' מצרף בכל קובץ חו"ד מעוד השייכים להנדון? ואין דן יחידי אלא אחד" [ליקוט מענות קודש תשמ"ה מענה רטו], הנה בכ"ז מנ"א שלחתי מכתב (רצו"פ צילום ממנו) למערכת קיצור דיני טהרה, להזמין שיכתבו ע"מ להדפיסו אח"כ, בנוגע להשגות וההערות על ספרם שהדפסתי בקובץ ה' ווי' שזכיתי בעזה"ת להו"ל. . " (קובץ "שאלות פירושים וביאורים" חוברת ט ע' 10-11):

נתקבל ותשואות חן

[י"ד מרחשון, תשמ"ו]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי שכתב:

"שמעתי מכמה מידידי שישנם האומרים שיצאתי נגד כ"ק אדמו"ר שליט"א בענין "לארד", ושעל כן. . ושהקובצים שבחסידי השי"ת הו"ל גרמו. .

כיון שבהקובצים השגתי על תרגום האנגלי של הסדור והמחזור, ועל הוראת אנשים שונים, ועל הכולל (בנוגע לספר קיצור דיני טהרה), ועל אני"ש הכותבים (בהזמנה לחתונה) "אנו מודים לד", שלפענ"ד מתאים עם נוסח רבנו הזקן צ"ל "אנחנו מודים". .

לדאבון לא השגתי לדברים, כי לא השערתי ולא רציתי להאמין שיכול להיות מזה תוצאות לא טובות.

מאחר שבקובץ הראשון הדפסתי מענת כ"ק אדמו"ר שליט"א אלי (לפני ה' שנה [ליקוט מענות קודש תשמ"מ מענה סא]) בנוגע למה שכתבתי אודות "לארד", ושמוזה למדתי שעשיתי דבר נכון לכתוב ולהדפיס חו"ד בזה. ובארתי שם ג"כ איך שלפענ"ד מענת כ"ק אדמו"ר שליט"א [ליקוט מענות קודש תשמ"מ מענה קנה] בנוגע להחילוק בין תיבת "השם" ל"לארד" ו"ג-ד", אין סתירה למה שכתבתי, ואדרבא. ועדיין לא הי' אף א' שיסתור – בכתב או בע"פ – אף דבר א' ממה שכתבתי.

וגם זכיתי שעל קובץ א', ה' וז', הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לכתוב – נת' ות"ח [ליקוט מענות קודש תשמ"מ מענה קע. תשמ"ה מענות פת, רטו]

והנני לבקש הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א אם להמשיך בהדפסת קובצים. בקובץ הבא חשבתי להמשיך בהערות והשגות על ספר קיצור דיני טהרה שלע"ע כתבתי על הקדמה האנגלית (בחלק לה"ק ליתא הקדמה) וסימן א' וב"י.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ "שאלות פירושים וביאורים" חוברת ט ע' 3-4):

על מה שכתב: "וגם זכיתי שעל קובץ א', ה' וז', הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לכתוב – נת' ות"ח", כתב:

(1) וכן לעת"ל, בל"נ

על מה שכתב: "שיצאתי נגד כ"ק אדמו"ר שליט"א בענין "לארד" – סימן בעיגול את התיבות "בענין "לארד", וכתב:

(2) שטות

על מה שכתב: "והנני לבקש הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א אם להמשיך בהדפסת קובצים. בקובץ הבא חשבתי להמשיך בהערות והשגות על ספר קיצור דיני טהרה" – סימן בעיגול את התיבות "להמשיך בהדפסת הקובצים", וכתב:

(3) כפשוט (וכמדובר גם, בכללות, בכ"כ התועדויות) אלא, כהערת מאז, להראות מראש להמתאימים לזה כי אין דן כו' – וה"ה כותב בסגנון דפס"ד

אזכיר על הציון

[כסלו, תשמ"ו]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי על דו"ח מההכנות לכינוס "כולל תפארת זקנים לוי יצחק" שיתקיים בחג החנוכה ("א חסידישער דערהער" מנ"א תשע"ח):

כדאי לבוא כל הקבוצות ביחד, ובאם יש צורך בתיווך רבני אנ"ש שי'.

[ביום כ"ח כסלו, אור לנר ה' דחנוכה – התקיים כינוס לחברי "כולל תפארת זקנים לוי יצחק" וילדי "צבאות השם" יחדיו, בהשתתפות כ"ק אדמו"ר שליט"א שאמר בה שיחה (לקו"ש חכ"ה ע' 393 ואילך)].

[י"ט כסלו, תשמ"ו]

מענה לר' זלמן יהודה דייטש בקשר לקניית המחסן ב-372 בראדוויי (ס' "A Chassid, A Businessman" ע' 114):

מצו"ב השתתפות אזכרה"צ

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף שטר של מאה דולר].

[ח"י טבת, תשמ"ו]

מענה לא' מעסקני אנ"ש שביקש ברכה עבור כמה מקורבים בקשר להתפתחות העסק שלהם (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] על כללות המכתב, כתב:

אזכיר עה"צ

[2] במכתבו ציין ארבעה שמות, ורק על שניים מהם ציין גם שם האם.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את השמות שללא ציון שם האם, וכתב:

השמות?

[לפני חודש שבט, תשמ"ו]

מענה להתי' מרדכי שמואל אבצן – המשמש ברבנות העיר הונג קונג סין – ששאל האם לנסוע לנוי יארק להתעניין בשידוך שהוצע לו ("א חסידישער דערהער" ניסן תשע"ט):

לא כדאי להפסיק השליחות כעת.

[י"ז שבט, תשמ"ו]

מענה להתי' משה עזאגווי שביקש ברכה לרפואה שלמה עבור זקנתו (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[אדר"ח אד"ר, תשמ"ו]

מענה לר' חיים שלום דובער ליפסקער – מזכיר החברא-קדישא שע"י אגודת חסידי חב"ד – שכתב בקשר לטענות משפחה מסויימת על הח"ק: "בהמשך למכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א והמצורף – מכתב ממשפחת . . . ש"י – עשינו אסיפה . . . והוחלט על תוכן המענה – המצו"ב. מצו"ב גם מכתבם של המשפחה הנ"ל מגי אייר, ומה שדברתי אז עם הרב ליעבעס ש"י. והננו בזה לשאול את חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א אם המענה היא נכונה, וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שסו"ס ניפטר מכל הבע"י הכאובה הזאת" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות התי' יעקב יהודה ש"י ברוין וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] על מה שכתב: "והוחלט על תוכן המענה – המצו"ב", כתב:

נת' ות"ח

[2] סימן בעיגול את מה שכתב: "והננו בזה לשאול את חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א אם המענה היא נכונה", וכתב:

כנהוג וכמפורסם שייך להנהלה תחי' (2)

[לאחר ש"פ שמיני, כ"ה אד"ש, תשמ"ו]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ שמיני:

"בהשיחה דשבת נזכר שד' ראיות (מפסוקים) שהביא אדה"ז בתניא ספלי"ו על בירור האומות שיגי' חשכם מיתרון ההארה לישראל [והלכו גוים לאורך וגו'; בית יעקב לכו ונלכה באור ה'; ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו וגו']; לבוא בנקרת הצורים ובסעיפי הסלעי' מפני פחד ה' והדר גאונו וגו'] – הם כנגד בירור הדי' קליפות, קי"נ ושלש קה"ט.

(א) בתניא שם הובא עוד ראי' חמישית (אבל לא מפסוק כ"א מתפלת ימים נוראים) – והופע בהדר גאון עוזך על כל יושבי תבל ארצך וגו'.

(ב) בלקוטי לוי"צ לתניא שם מבאר: "הביא ה' ראיות (ד' פסוקים, ומאמר א' שבתפלת ר"יה) הוא כי חשך האומות הוא מהה' גבורות (כי חשך הוא מגבורה כו') לנגד זה הביא ה' ראיות שיגי' חשכם שמכל הה' גבורות ע"י התגלות קץ הימין דהיינו הה' חסדים שימתיקו את הה"ג".

ג) בלקוטי לוי"צ שם לפני"ז מבאר שהג' פסוקים שהביא אדה"ז (לראי שגילוי אלקות לעי"ל יהי בלי לבושים) – ולא יכנף עוד מוריד והי עיניך ראות את מוריד; כי עין בעין יראו וגו'; לא יהי לך עוד השמש לאור יומם וגו' כי ה' יהי לך לאור עולם וגו') – הם כנגד אתכפיא או אתהפכא דשלש קליפות הטמאות. והם כנגד הג' לשונות שנאמר בתניא לפני"ז (שתכלית כוונת הבריאה היא "שיאיר אור ה' אין סוף ב"ה במקום החושך והסי"א של כל עוה"ז כולו 1) ביתר שאת, 2) ויתר עוז, 3) ויתרון אור מן החשך).

לפי"ז הרי ג' פסוקים אלו הובאו (לא רק לראי שגילוי אלקות לעי"ל יהי בלי לבושים, אלא) גם לראי שגילוי אלקות יהי בחושך העולם. ועפי"ז אולי זה קשור עם הד' פסוקים שהובאו בסוף הפרק לענין בירור חושך האומות).

ד) סדר ד' פסוקים אלו בתניא (וכ"ה בתניא מהדו"ק) – אינו ע"פ הסדר בישעי: והלכו גויים – ישעי' ס, ג. בית יעקב לכו – ישעי' ב, ה. ונגלה כבוד – ישעי' מ, ה. לבוא בנקרת – ישעי' ב, כא".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה לעווענטאל בדרי"ח מרחשון תשפ"א):

נת' ות"ח,

וע' פנים לתורה.

לא' הקובצים עכ"פ חלק

[ניסן, תשמ"ו]

מענה לא' התמימים שביקש ברכה לנסיעתו למאנטרעאל למטרת שידוך (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

אזכיר עה"צ

לצדקה שם

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף שטר של דולר קנדי].

[לפני חג הפסח, תשמ"ו]

מענה להמזכיר רשמ"מ סימפסון שכתב: "מוסג"ב הרשימה של מע"ח לשנת תשמ"ו – נכי כל המחאות – כפי הרשימה – ומוכנות לשלוח בהמעטפות לכאו"א" (מצילום כתי"ק – תשורה ווילשאנסקי ט' ניסן תשע"ט):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ ובעיגול תיבת "לשלוח", וכתב:

בהקדם

[ב' אייר, תשמ"ו]

מענה להתי' משה עזאגווי שביקש ברכה שיקויימו כל הברכות שקיבל מכ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[כ"ף אייר, תשמ"ו]

מענה להתי' משה עזאגווי על מכתבו (בתאריך ל"ג בעומר) בו ביקש ברכה בקשר עם ל"ג בעומר – עת רצון דהילולא דרשב"י – שיקויימו כל הברכות לשידוך ולעשירות וכו' (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

אמחז"ל כדאי הוא ר"ש לסמוך עליו וכו'

[לאחר ש"פ שלח, יום הבהיר כ"ח סיון, תשמ"ו]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם במאמר ד"ה שלח לך שנאמר בהתועדות ש"פ שלח:

"מצו"ב המאמר דש"ק פ' שלח.

בהמאמר נאמר (כפי שזוכרים) בקשר להלבושים דבנ"י במדבר – דלבושם היו כהדין חומטא דלבושי מינ"י ובי' ושהלבושים גדלים עמהם.

מה שמצאנו לע"ע הוא שזה שהלבושים היו גדלים עמהם הוא כהדין חומטא: ברש"י עקב עה"פ (עקב ח, ד) שמתך לא בלתה מעליך: גדל לבושן עמהם כלבוש הזה של חומט שגדל עמו. בפסיקתא דר"כ פ"י (ועד"ז בדב"ר פ"ז, יא. מדרש תהלים כג, ד): שמתך לא בלתה כו' ולא היו גדלין? אמר לו חלזון הזה כל מה שהוא גדל נרתיקו גדל עמו.

אבל לא מצאנו לע"ע שהלבושים שלהם היו מיני ובי. ובלקו"ש חכ"ג ע" 144: "ולהעיר מהחומטא דלבושי מיני ובי" (ראה רש"י עקב ח, ד) ולבושים הנפרדים ממש כבני"י במדבר גדלו עמהם".

ואולי היתה הכוונה (ע"ד בלקו"ש דלעיל), דאף שלבושם לא היו מיני ובי, בכ"ז הי' כהדין חומטא שהלבושים גדלים עמהם. האם נכון?.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה לעווענטאל בדרי"ח מרחשון תשפ"א):

על מה שכתבו: "אבל לא מצאנו לע"ע" – סימן בעיגול תיבת "לע"ע" שבמכתבם, וכתב:

לחפש

[י"ג תמוז, תשמ"ו]

מענה לנציגי הקהל דשכונת קראונהייטס שכתבו "דו"ח מהתועדות שכונת קראהן הייטס יצ"ו לכבוד י"ג תמוז, יום הגאולה, ולכבוד חינוך הב"ד דהשכונה שיחיו" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] על מה שכתבו: "ולכבוד חינוך הב"ד דהשכונה שיחיו", כתב:

[ולכבוד] **סיום וחותם** [חינוך הב"ד דהשכונה שיחיו]

[2] על כללות הדו"ח, כתב:

כן יבש"ט תכה"י

אזכיר עה"צ

[י"ט מנ"א, תשמ"ו]

מענה לא' התמימים שכתב ע"ד הברכות שזכה לקבל מכ"ק אדמו"ר שליט"א, ושאל, שלאחרי כל הברכות – אי' הבשו"ט? (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ קרח תשע"ג. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

[1] על כללות המכתב, כתב:

עניתיו וכו"כ פעמים (1)

[2] על מה שכתב: "אי' הבשו"ט?", כתב:

באם אינו רואה איז אַ קאפ קענן ניט ארויפשטעלן (2)

[אלול, תשמ"ו]

מענה לר' ישראל דוד נחשון שכתב ע"ד ה"דינר" לטובת ניידות חב"ד באה"ק שיתקיים על "יאכטה" במנהטן, וביקש ברכה שיהי' הכל כשורה ואשר הגשם יפסק ('בית משיח" גליון 106):

אזכיר עה"צ להנ"ל ויבשר טוב.

[י"א אלול, תשמ"ו]

מענה לר' הלל דוד קרינסקי שכתב: "הנני להודיע אודות בננו לוי יצחק בן שטערנא שרה שיי' שביום ז' תשרי יתמלא לו שנה לאורך ימים ושנים טובות. . ומבקשים אנו ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א". למכתבו צירף המחאה לצדקה (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי ו' תמוז תשס"ט):

[1] על כללות המכתב, כתב:

ויגדלוהו לתחומע"ט

[2] על ההמחאה המצורפת, כתב:

למל"ח

[כ"א אלול, תשמ"ו]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" שכתבו :

"לקראת חג הסוכות הבעל"ט, עומדים אנו להו"ל ליקוט מהשיחות בעניני שמחת בית השואבה (שנתבארו בלילות חג הסוכות דשנים האחרונות, תשמ"א-תשמ"ו) – באופן מסודר, מחולק לפי נושאים כו' (בהשמטת ההכפלות כו'), כמפורט ב"פתח דבר", ובאריכות יותר – ב"מבוא", המצורפים בזה.

העריכה – נמצאת כבר בשלבי סיום האחרונים, ואח"כ – העימוד ושאר הדברים הטכניים.

ומבקשים אנו את הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א על זה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ריש ס' תו"מ מעייני הישועה) :

[1] סימן בעיגול תיבת "הסכמת", וכתב :

לאחרי הגהתם עוה"פ (ראה בפתח כו' המצו"ב)

[2] על תיבת "הסכמת", כתב :

ונתינת יישר כח

[3] וכתב :

מהיר

[קייץ, תשמ"ו]

מענה להשליח הרב יוסף העכט שכתב – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א להו"ל קובץ ע"ד חגיגת סיום הרמב"ם שנערך במצרים, שיכלול את הנאומים שנאמרו בו, פרט לנאומי אנשי השגרירות. במכתבו שאל : (1) באיזו שפה לכתוב את הנאומים, שכן הם נאמרו בשפות שונות – אנגלית, צרפתית, ערבית וכו' ; (2) האם הכוונה היא רק שאין לכתוב את נאומיהם של אנשי השגרירות, או גם לא להזכיר את דבר השתתפותם בכלל, וכן האם בתמונות מהמעמד יש לדאוג שלא יראו (תשורה העכט י"ט אלול תש"פ) :

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתב: "היות שכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לא להדפיס את הנאומים של אנשי השגרירות", וכתב:

במילא בלא כל הנ"ל.

לא להדפיס כל נאום, רק חידושי תורה, בלי תיאור ותמונות.

[תשמ"ו]

מענה לר' טובי' פלס (תשורה פלס ט' תמוז תש"פ):

[1] במכתבו שאל האם לעזוב את עבודתו בהנהלת החשבונות ב"תק"ס" (התנועה הקיבוצית המאוחדת), בגלל קשיים מסויימים שהתעוררו, ולהתחיל בעבודה אחרת.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ח"ו וח"ו.

[2] במכתבו שאל האם לעשות מאמץ לקבל קליינטים נוספים מהקיבוצים.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מכבר עניתיו.

[תשמ"ו]

מענה לר' שלום דובער וזוגתו שטערנא גרוזמן בקשר ליציאתם בשליחות לווינא אוסטריא (ס' "אדמו"רי חב"ד ויהדות אוסטריא" ע' 324):

יהא בשעה טובה ומוצלחת

[תשמ"ו]

מענה להשליח הרב יעקב יצחק בידרמן שכתב: "הננו בזה לבקש רשות לפתוח החל משנת הלימודים הבעל"ט "הופטשולע" דהיינו בית ספר מכתה ה' עד כתה ט' בבית חב"ד בוינא. מדובר ע"ד ביה"ס מלא גם עם לימודי חול, מוכר מטעם הממשלה. . באם נקבל הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א – נתחיל מיד בכל ההכנות והפעילות המורכבת למימוש הדבר,

ליקוט מענות קודש - מילואים ח"ב

ומבקשים ברכה בכל זה ולהצלחת בית חב"ד בכלל בגשמיות וברוחניות" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

באם בטוח שיש לו "כח אדם" מתאים – יפתח ויהא בשעטומ"צ.

מענות קודש ה'תשמ"ז

– מילואים –

[לאחר ימי חוה"מ סוכות, תשמ"ז]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על מכתבם בקשר להמדובר בשיחות ליל ה' וליל ו' דחג הסוכות (מצילום כתי"ק – ריש ס' תו"מ מעייני הישועה):

[1] במכתבם כתבו: "בשיחת ליל ה' דסוכות, בביאור הקשר דשיעור תהלים היומי, "ויהי נועם גו", לאהרן – אולי יש מקום להעיר שפסוק זה נזכר גם בשיעור היומי בתניא".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[הקשר דשיעור תהלים היומי, "ויהי נועם גו"] מעתיק הצ"צ דמדבר ב[אהרן]

[2] במכתבם כתבו: "בשיחת ליל ו' דסוכות, בנוגע לאושפיזא דאדמו"ר מהר"ש – אולי יש מקום להעיר שבשיעור תהלים היומי (צט, ו) נאמר "משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו", שמו של אדמו"ר מהר"ש".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "נאמר", וכתב:

כמדומה הזכרתי. ואיני בטוח באיזה מהלילות

[3] וכתב:

בשיחת הו"ר דאומרים כל הפיוטים –

כן הוא בהתהילים דמפרטים כל האושפיזין (דהזוהר) – "ויתן להם ארצות גויים" [נשלם בכיבוש ירושלים והיבוסי – ע"י דוד

[מרחשון, תשמ"ז]

מענה להמתעסקים בעריכת "קונטרס השליחות" היו"ל ע"י מערכת "אוצר החסידים" (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון ת):

להחזיר – ואין הזמ"ג אפילו לקריאה שלי

ואין כל הכרח בזה, כי ממנ"פ: באם דברי נשמעים (ובמילא – פועלים) יגיהו השומעים המו"ל, ובאם לאו כו'

לאידך: המו"ל – פס"ד השו"ע שצ"ל מוגה ומתוקן, ואין השו"ע מבקש אלא לפי כחן (המזומן אצלם)

[מרחשון, תשמ"ז (1)]

מענה להמניחים ד"קונטרס כ"ף מרחשון" שכתבו :

"בהערה 3 : בפרש"י ס"פ עקב (יא, כב) "ללכת בכל דרכיו – הוא רחום כו"י. ועפ"ז : אולי לכתוב בפנים ההערה רק הפסוק ללכת בכל דרכיו (עקב יו"ד, יב) – (ולהשמיט הפסוק והלכת בדרכיו דפי' תבוא). ובשוה"ג לכתוב כך :

(* ומה שפירש רש"י בס"פ עקב (יא, כב) "ללכת בכל דרכיו – הוא רחום ואתה תהא רחום כו"י" – יש לומר, כי לפני "ללכת בכל דרכיו" דס"פ עקב כתיב "שמור תשמרון את כל המצוה הזאת גו"י, דמזה מוכח, שב"ללכת בכל דרכיו" מוסיף עוד ענין.

ועד"ז י"ל במ"ש הרמב"ם (הלי' דעות פ"א ה"ח) "ומצווין אנו ללכת בדרכים האלו הבינונים . . שנאמר (תבוא כח, ט) והלכת בדרכיו" – כי לפני "והלכת בדרכיו" כתיב "כי תשמור את מצוות ה' אלקיך". והא שלא פירש רש"י בפי' תבוא – יש לומר שסומך על מה שפירש כבר לפני" בס"פ עקב".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

מחק תיבת "אולי", וכתב :

מהיכא תינתא

[מרחשון, תשמ"ז (2)]

מענה להמניחים ד"קונטרס כ"ף מרחשון" שכתבו : "במאמר דכ"ף מרחשון – האם אפשר להוסיף ולתקן : . . " (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם", וסימן בחץ את התיבות "אפשר כו", וכתב:

אין הזמ"ג להגי' המאמר עוה"פ ועוה"פ, ואין לדבר סוף – [וכנראה דעתם לפרש בהערות למאמר זה כל מקום שבחומש שנאמר "דיעה" . . ושיטת רש"י בזה ודיוקיו – וכל שאפשר לומר בזה!]

ישנו מכ' כללי [. .] מבואר ע"ד שיטת [. .] בוידעת

[לאחר ש"פ וירא, כ"ף מרחשון, תשמ"ז]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" שכתבו – בקשר להמדובר בהתועדות ש"פ וירא ע"ד התעסקותו המיוחדת של אדמו"ר מהרש"ב בעשיית בעלי תשובה – אשר "לע"ע לא מצאנו כן מפורש" (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון ת):

לחפש באגה"ק שלו, לשאול הררשד"ב שי' לוי, לברר ע"ד "תפארת בחורים" [. .]

[לאחר ש"פ חיי שרה, כ"ז מרחשון, תשמ"ז]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ חיי שרה:

"בהשיחה דשבת נתבאר הב' דיעות בסדר הגאולה – קיבוץ גליות ואח"כ בנין ביהמ"ק או בסדר הפוך.

ונת' שסדר הרגיל הוא קיבוץ גליות ואח"כ בנין ביהמ"ק, כסדר המזמורי תהלים – "בשוב ה' את שיבת ציון" (קאפיטל קכו), ואח"כ "אם ה' לא יבנה בית גו" (קאפיטל קכז), וכן הוא הסדר בהגאולה "בעתה".

אלא באם הגאולה תהי' "אחישנה" – אז אפ"ל סדר הפוך, בנין ביהמ"ק ואח"כ קיבוץ גליות.

ובעבודת האדם: עבודה הרגילה (תמידים כסדרם) היא קיבוץ גליות ואח"כ בנין ביהמ"ק, כלומר: קיבוץ הניצוצות, עבודה עם עצמו, "קשוט עצמך", ואח"כ קשוט אחרים – עבודה בעולם, לבנות מקדש בגשמיות העולם. (ובכללות יותר: לכל לראש – עבודה עם בני ישראל, ואח"כ עבודה עם עולם). אבל בזמנים מסויימים צ"ל סדר הפוך (מוספים כהלכתם) – בנין ביהמ"ק (עבודה בעולם) ואח"כ קיבוץ גליות (עבודה עם

עצמו), בדוגמת הסיפור שאדה"ז הי' מקדים תק"ש קודם התפלה, בכדי לפעול נצחון המלחמה דמדינת רוסי' (ואח"כ מתפלל – קיבוץ הניצוצות).

שאלה: פסק ההלכה ברמב"ם (הל' מלכים ספ"א) הוא "ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה וואלף יו"ד תמוז תשנ"ו):

[1] על מה שכתבו: "אלא באם הגאולה תהי' "אחישנה" – אז אפ"ל סדר הפוך, בנין ביהמ"ק ואח"כ קיבוץ גליות", כתב:

[אלא באם הגאולה תהי' "אחישנה"] (או מסיבה אחרת) – אז אפ"ל סדר הפוך, בנין ביהמ"ק ואח"כ קיבוץ גליות] וביהמ"ק הב' – שלאחרי דוד וס' תהלים – יוכיח

[2] על מה שכתבו: "אבל בזמנים מסויימים צ"ל סדר הפוך (מוספים כהלכתם) – בנין ביהמ"ק (עבודה בעולם) ואח"כ קיבוץ גליות (עבודה עם עצמו)" – סימן בעיגול את התיבות "בזמנים מסויימים", וכתב:

הלדעתם שכן "מוכח" ברמבם ובאגה"ק הנ"ל שאין זה חטוף ואכול אלא כצ"ל – הסדר!!

[3] על מה שכתבו: "בדוגמת הסיפור שאדה"ז הי' מקדים תק"ש קודם התפלה, בכדי לפעול נצחון המלחמה דמדינת רוסי' (ואח"כ מתפלל – קיבוץ הניצוצות)" – סימן בעיגול את התיבות "הי' מקדים", וכתב:

מבהיל

מקרה יוצא מהכלל לגמרי

שהרי (כמוזכר בהשיחה שבעתה כבר הי' – כלו כל הקיצין)

[כסלו, תשמ"ז]

מענה להרב גדלי' אקסלרוד שהכניס עצומה שניסח ועליו חתמו רוב הדיינים באה"ק – בקשר עם פסיקת בג"ץ שדרש את הכשרת "גיורה" הרפורמי של אשה נוצרי' ("בית משיח" גליון 141. תשורה אקסלרוד כ"ו אדר תשפ"א):

אזכיר על הציון

[כסלו, תשמ"ז]

מענה בקשר לנסיעת ר' יצחק שרגא פייביש וילהלם ור' שמואל הלוי הבר לברית המועצות להפצת היהדות (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

בטח יודע מהזהירות הצריכה שם וכו'

לפרוט באופן חוקי ולחלק

אעה"צ להצלחה רבה

[ג' טבת, תשמ"ז]

מענה לר' טובי' פלס שכתב: "נוסף לזה יש דבר אשר לעת עתה וכבר משנה שעברה ועקב סיבות הידועות, אני נוהג לעשות תענית שעות בכל יום פרט ליו"ט ושבתות כמובן (את זה כתבתי במברק שנה שעברה לכ"ק אדמו"ר שליט"א) ויהי רצון שיתבטלו כל הגזרות ויהיה משיח נאו תומ"י (כמובן שאפי' הר"ר מענדל שי' לא יודע מזה, רק רעייתי תחי' יודעת מזה)" (תשורה פלס ט' תמוז תש"פ):

יבקש רב שיתיר לו הנהגה הנ"ל, ויפסיק הנ"ל ויוסיף בלי נדר בלימוד דא"ח.

סד (מתוקן)

[כ"ף טבת, תשמ"ז]

מענה להשליח ר' בנימין עקיבא ("בית חיינו" תשמ"ז גליון 7. והעתקת המזכיר, באדיבות הנמען שי'):

[1] במכתבו כתב שלא קיבל מענה על מכתבו בקשר לפתיחת בית חב"ד ביישוב ראש-העין.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "לא קבלתי מענה", וכתב:

כי הי' פשוט בעיני שהי' נוכח בהתועדות ושמע פא"פ, באם לא נוכח – ישאל מהשומעים

[2] במכתבו כתב שהעובדה שלא קיבל מענה הוא "בעוונותי הרבים".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "שבעוונותי הרבים",
וכתב:

אינם במציאות

[3] במכתבו שאל האם לשנות את מקום מגוריו למקום השליחות ביישוב ראש-העין, או שלא לשנות לע"ע.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כעצת ידידים מבינים

[4] במכתבו כתב ששאל לפני זמן בקשר לשינוי מקום מגוריו (כנ"ל 3), אך לא קיבל מענה.

על מה שכתב: "לא קבלתי", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

!?

הרי עניתו שיתיעץ וכו'

[5] במכתבו כתב ע"ד זוגתו העומדת ללדת.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

עניתי שאזכיר עה"צ וכו'

אזכיר עה"צ עה"פ

[שבת, תשמ"ז]

מענה להמזכיר רשמ"מ סימפסון שהכניס את מכתב ר' שניאור זלמן יצחק יהושע חאנין מנהל "ועד להפצת שיחות" (בתאריך שלהי מנ"א תשמ"ו), בו מבקש להמציא העתקי מכתבי כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"מ להדפיסם בהוספות לכרכי לקוטי שיחות. וכתב: "קבלתי מכי המצורף בזה לפני איזה זמן – ואינני יודע אם עלי לעשות בזה או לא" (מצילום כתי"ק – תשורה סימפסון ו' ניסן תשע"ח):

באם יש מתאימים להו"ל –

להראני ואח"כ מקום לחו"ד שלי

[וראה ליקוט מענות קודש תשמ"ז מענה קט ובהנסמן שם].

ליקוט מענות קודש - מילואים ח"ב

[שבט, תשמ"ז]

מענה להשליח ר' שמאי ענדע על מכתבו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

[1] על שאלתו בקשר להמשך שליחותו, כתב:

כמפורסם שייד לעסקני אנ"ש שי' שעל אתר

אעה"צ

[2] בקשר לחזרתו לברזיל לאחר ביקורו בחצרות קדשנו, כתב:

לצדקה שם

בטח קיבל ל' דולר

[י"ט שבט, תשמ"ז]

מענה להשליח ר' יהודה ליב מטוסוב שכתב: "עפ"י הוראות הרופאים בצרפת עושים בדיקת (Sonogram) Echograpie פעמיים במשך חדשי ההריון ולפי דבריהם זה הכרחי ואין בזה שום ספק סכנה. ושמענו שעפ"י חו"ד הק' דכ"ק אדמו"ר שליט"א לא כדאי לעשות זה. והנני לשאול הוראתו הק' בזה איך להתנהג בזה" (מהעתקת המזכיר, באדיבות משפחת הנמען שי'):"

[1] סימן בעיגול את התיבות "ולפי דבריהם זה הכרחי", וכתב:

א"כ יעשו כן

[2] על כללות המכתב, כתב:

נל' ות"ח

אזכיר עה"צ

[ד' אדר, תשמ"ז]

מענה להרב ברוך אלכסנדר זושא ווינער שכתב :

"בלקוטי שיחות חלק כ"א ע' 168 מביא מש"כ הרמב"ם דקני המנורה היו באלכסון. וכתב עוד שאין ללמוד מהמנורה המצויר בשער טיטוס שהוא כחצאי קשת, דכוונת הרומאים הי' להראות נצחונם ושליטתם על היהודים.

ורציתי להעיר שמצאתי ציור של המנורה מוקדם מזמן שער טיטוס.

והוא במטבע מזמן הבית שטבעו המלך מתתיהו אנטיגנוס ממלכי החשמונאים, וגם בו נמצאו הקנים בעיגול כציור חצאי קשת. ומוסג"פ תמונות מהמטבע. ושמעתי ממבינים שיש כמו עשרים דוגמאות מהמטבע בעולם. אני מכיר מי שהוא שישנו המטבע תחת ידו (באם כדאי הדבר אוכל להשתדל להביאו לכאן).

גם ראיתי באה"ק בטבריא תבותבב"א בהחפירות אצל ביהכ"נ ישן שהי' שם אבן וחוקק בו צורת המנורה וגם שם הי' הקנים בחצאי קשת.

וביהכ"נ הנ"ל הי' מזמן הגמרא. ומוסג"פ תמונה ממנו. ודוחק לומר אשר בזמן הגמרא לקחו צורת המנורה משער טיטוס אשר ברומא וציירו בכותל בביהכ"נ בארץ ישראל.

וגם ראיתי מובא שמצאו בקברים ישנים בכ"מ בארה"ק מתקופות אלו שהי' מנורות בחצע"ג.

ולמעיר ממכתב מהרמב"ן כשבא לארץ ישראל וראה מטבעות ישנות של השקל הביא מהם סיוע לשיטת רש"י בשיעור השקל אף שזה דלא כהגאונים.

ואולי הי' אפשר ליישב שהיהודים נהגו לצייר המנורה בשינוי ממה שהי' במקום קדוש ע"ד לא יעשה בית כתבנית היכל וכו', אלא דלפ"ז גם אנו הי' צריכים ליזהר בזה.

או אולי הי' בזה שינוים או מחלוקת גם בזמן הבית".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה סלבטיצקי כ"ב אלול תשס"א) :

[1] על מה שכתב : "באם כדאי הדבר אוכל להשתדל להביאו לכאן", כתב :

לא כדאית הטרחה

ליקוט מענות קודש - מילואים ח"ב

[2] על מה שכתב: "ואולי היי אפשר ליישב שהיהודים נהגו לצייר המנורה בשינוי ממה שהיי במקום קדוש ע"ד לא יעשה בית כתבנית היכל וכו', אלא דלפ"ז גם אנו היי צריכים לזוהר בזה", כתב:

א"כ למה לא מוזכר פס"ד שכותבו בכל מקומות הנ"ל

[3] על מה שכתב: "או אולי היי בזה שינויים או מחלוקת גם בזמן הבית", כתב:

יאמר זה כשימצא סברא זו באיזהו מקומן

[4] על כללות המכתב, כתב:

אין בזה כדי לחלוק על פס"ד ברור (בנוגע לעת"ל) דהרמב"ם

אעה"צ

[כ"ב אדר, תשמ"ז]

מענה להרב ניסן מאנגעל שכתב:

"היום – כב אדר – הוא יום הולדת הכ"ב של בני שי' אברהם ישראל בן אסתר רייזל ואבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהיי לו שנת הצלחה בגו"ר בכל הפרטים.

ע"פ בקשתי הלך אתמול לקבל דולר מכ"ק אד"ש, הגם שהוא בעצמו לא רצה לילך, ועשה זה רק מצד כבוד או"א. כשכ"ק אד"ש הגיש לו הדולר זה נפל על הרצפה. יש לו מזה צער גדול.

מחר בערב אשתתף בעז"ה בסיום הרמב"ם בקליוולאנד ואבקש ברכת כ"ק אד"ש שיהיי בהצלחה.

מצורף פה המחאה בסכום \$180 למעות חטים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק):

[1] בקשר למה שכתב: "כשכ"ק אד"ש הגיש לו הדולר זה נפל על הרצפה. יש לו מזה צער גדול", כתב:

!! הרי לא רצה, וה"ז מה שרצה. (1)

בנוגע לפועל – הרי סו"ס קיבל וכל השייך לזה (2)

[2] בקשר למה שכתב: "מחר בערב אשתתף בעז"ה בסיום הרמב"ם בקליוולאנד ואבקש ברכת כ"ק אד"ש שיהי' בהצלחה", כתב:

לצדקה שם

[כ"ה אדר, תשמ"ז]

מענה להשליח ר' שמאי ענדע (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] על שאלתו בקשר להמשך שליחותו, כתב:

כמפורסם כעצת ידידים מבינים

[2] בקשר לאיחולים וברכות ליום הבהיר י"א ניסן, כתב:

וכל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר

[חורף, תשמ"ז]

מענה לא' העסקנים בקשר לייסוד ישיבת תו"ת מגדל העמק בתור ישיבה עצמאית (ס' "הרב אשכנזי" ע' 474):

תשואות חן תשואות חן על הבשורה טובה, וכולנו כאחד נמשיך בכלי רחבה "לברכנו אבינו" "ובאור פניך" תניא פרק לב, ובמיוחד שהמדובר בארץ הקודש ובתורה ומצוות, ובטח יתוסף בהברכות בכל המפעלים שלו הרבה יותר מהמשוער, אזכיר על הציון.

[חורף, תשמ"ז]

מענה להשליח ר' משה יצחק העכט ששאל – בקשר לנסיעתו בתקופה זו יחד עם זוגתו לאה"ק (בהסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א), ובקשר עם זה שבנו השליח ר' יוסף העכט עומד בראש המשלחת למצרים לערוך שם את חגיגת סיום הרמב"ם – האם יש מקום שגם הוא יצטרף למשלחת האמורה (תשורה העכט ט' מרחשון תשע"ג):

תלוי בבנו שיחי' ועל בנו שיחי' להחליט.

ליקוט מענות קודש - מילואים ח"ב

[חורף, תשמ"ז]

מענה למערכת עיתון "די אידישע היים" בקשר לחוברת המאה שמו"ל (תשורה וויינפעלד כ"ח סיון תשע"ח):

מה טוב בצבעים (עכ"פ השער) מסגרת העמודים בפנים חגיגית.

צלומים משער דחוברת הא' ועוד.

וכדאי להתייעץ (ע"מ לקבל שכר) עם מומחה בזה.

[אייר, תשמ"ז]

מענה לר' מיכאל אלוש שכתב שהציעו לו עבודה בדרום אפריקה, וציין שסידר שלא תהיינה בעיות בקשר לשמירת שבת ויו"ט (Living Torah Program 698):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת מה שכתב (בתרגום מצרפתית):
"הצגתי את הדרישות שלי בתורה ומצות שהתקבלו בלי בעיות", וכתב:

ויקבל ההצעה

אזכיר עה"צ

[ראה גם ליקוט מענות קודש תשמ"ב מענה רנח. תשמ"ה מענה רנח].

[כ"ז אייר, תשמ"ז]

מענה לר' משה שלמה סלונים על מכתבו בקשר לנישואי בתו שטערנא שרה עב"ג הת' שניאור זלמן בלומנפלד (מצילום כתי"ק – תשורה סלונים ט"ז טבת תשפ"א):

[כ"ז אייר] **והקודמיו** [תשמ"ז]

מצו"ב השתתפות בהוצאות החתונה – ובכלל.

[ועש"ק חוקת, ז' תמוז, תשמ"ז]

מענה לא' מחברי "ועד הקהל" דשכונת קראונהייטס שכתב:

"עייפ בקשת הר"ר . . הנני כותב מה שהנני זוכר מדבורנו על-דבר השעה ומחצה שיודל קרינסקי ישב עם כ"ק אד"ש וכו'.

בכלל אינני שם לב לשמועות כאלו, כי אף שזה מעיק לי ומטיל ספיקות וכו', אבל אחרי שהנני יודע שכ"ק אד"ש יודע מכל המתרחש אצלנו, וגם אמר גלויות שאין לקבל שום שמועות וכו' כי-אם בכתב, על-כן החלטתי שלא להתרשם מעניינים כאלו ואיני שם לב לדיוק בהם כשמגידים לי.

כפי שהנני זוכר, הנה כשהר"ר . . שיחי' אמר לי זה כבר הי' זה בידיעתי, וכפי הנראה שמעתי זה כבר בחדר הבד"ץ יחד עם ר' . .

דבורי עם הר"ר . . שיחי' הי' ראשית כל אודות האסיפה הפומבית שלנו, ואחר-כך השתלשל הדבור לענין הגבאים וכו', ובין הדברים אמר לי הר"ר . . שיחי' שיודל ישב כשעה ומחצה עם הרבי באוטו ואחר-כך וכו', לא אמר לי תוכן הדבור עם כ"ק אד"ש, רק הזכיר את המעשה שהיתה והי' ניכר, לי על-כל-פנים, שרוצה שזה יעשה רושם עלי בענין הנ"ל, אך אני לא שמתי לב לזה וכנ"ל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק):

קודם שבאסיפת ציבור אומר והוא איש ציבור –

למה לא שאל את זה הפירוש של זה שהי' "ניכר לו" "שרוצה" – ובפרט שסיפר בדיוק וגם אותי עירב וכו'?

אף שככתבו "אינו שם לב" ו"אינו שם לב לדיוק" ודוקא בזה עשה היפך דרכו שחוזר ע"ז ג"פ?

[ז' תמוז, תשמ"ז]

מענה למרת זיוה פש שכתבה שבגלל הלוואה שלקחו בכדי לנסוע לכ"ק אדמו"ר שליט"א, אין לה אפשרות כספית להרשם לכינוס נשי ובנות חב"ד באה"ק (תשורה פש י"א ניסן תשע"ה):

(1) מצו"ב כסף שלה שהי' בפקדון אצלי

(2) אזכיר עה"צ לכהנ"ל

[מנ"א, תשמ"ז]

מענה להשליח הרב יוסף העכט שכתב דו"ח מסיומי מסכת שארגנו במשך "תשעת הימים" בעירו אילת – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות ש"פ מטו"מ לערוך סיומים יחד עם ענין נתינת הצדקה וענין התפלה (תשורה העכט י"ט אלול תש"פ):

נתקבל ות"ח ת"ח.

באם לא נתנו לצדקה בפועל, יתן לזכות כל הנ"ל בט"ו מנחם אב, ובפרסום.

אזכיר על הציון.

[לאחר ש"פ תבוא, ח"י אלול, תשמ"ז]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ תבוא – בענין שבעת התורות שאמר הבעש"ט בגן עדן, שנתפרסמו ע"י אדמו"ר מהר"י"ץ בשנת תרצ"ז, ממה ששמע מאדמו"ר מהרש"ב. במכתבם כתבו: "ברשימת השיחה דשמע"צ תרצ"ז נאמר שאדני"ע סיפר כל המאורע ברבים בשמע"צ תרנ"ג" (מצילום כתי"ק – "קונטרס שבעת התורות שאמר מורנו הבעש"ט בגן עדן" ע' 5):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "ברבים", וכתב:

או בסעודתו בלבד

בכל אופן – זהו מגדיל יותר התמי'

שלכאורה לאחרי שנתפרסם כ"פ כלל לא נזכר כ"ז – במשך יותר מארבעים שנה

[תשמ"ז]

מענה לר' שלום דובער וואלף שכתב ע"ד ההצעה אשר ח"כ ר' מנחם הכהן יתמנה לרב הראשי לצה"ל ("כפר חב"ד" גליון 1852):

באם אין בזה השגת גבול (ויתרה – דחיית) של גד נבון ישתדל בזה ככל הדרוש ויגשם גם שאיפות אביו – להבדיל בין חל"ח.

מענות קודש ה'תשמ"ח

– מילואים –

[לאחר ליל ג' דחג הסוכות, תשמ"ח]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בהמדובר בשיחת ליל ג' דחג הסוכות:

"בשיחת ליל ג' דסוכות, נתבאר, שמכיון שלעתיד לבוא יהיו כל ישראל חכמים גדולים כו' (כמ"ש הרמב"ם בסוף ספר הי"ד), יהי להם התוקף דסמוך איש מפי איש כו', ובמילא, יתקעו בשבת בכל מקום, כמו שתקעו בב"ד דיבנה וב"ד של הרי"ף.

לא תפסנו:

הגזירה שאין תוקעין בשבת בגבולין היתה רק בבית שני, משא"כ בבית ראשון תקעו גם בגבולין (כמבואר בלקו"ת ר"ה נז, ג, שענין זה קשור עם השלימות דחמשה דברים כו'), ועפ"ז, בבית שלישי יתקעו בגבולין, לכאורה גם לולי החידוש שכל ישראל יהיו בדרגת ב"ד סמוך".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ריש סי' תו"מ מעייני הישועה):

לא מצאתי לע"ע החידוש הכי גדול דכל הגזירות דרבנן (שנתחדשו [בבית שני] ואילך) יבטלו תומ"י (או בסמיכות) לבנין ביהמ"ק הג'.

[מרחשון, תשמ"ח]

מענה לא' מתושבי שכונת קראונהייטס על מכתבו בקשר לקניית בית מסויים בשכונה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

זה שנים רבות שמדובר ע"ד כיו"ב ובבירור ובאריכות – ולאחכ"ז מבקשים . . עצה!!

אזכיר עה"צ

[ח"י מרחשון, תשמ"ח]

מענה להרב אברהם אזדאבא על מכתבו בשם תושבי רחוב מאטגאמערי סט. בין קינגסטאן עוו. וברוקלין עוו. בשכונת קראונהייטס (מהעתקה):

אזכיר עה"צ שתהא שנה זו שנת תשמח בטוב הנראה והנגלה

בדיקת התפילין והמזוזות דכל אלו שלא נבדקו במשך י"ב חודש אחרונות.

[ח"י מרחשון, תשמ"ח]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון שכתב ע"ד קנין בית חדש בשכונת קראונהייטס (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען ש"י וזכות הרבים תלוי בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "קראון הייטס", וכתב:

ויהא בשטמו"צ

השתתפות

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף שטר של מאה דולר].

[שלהי חשון, תשמ"ח]

מענה להשליח ר' מרדכי מנשה לאופר שהכניס את הספר "בצל החכמה – רשימות וראשי-פרקים מדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א עם אדמורי"ם, רבנים, ראשי-ישיבות וגדולי תורה" ("התקשרות" גליון תשעו. "כפר חב"ד" גליון 1814):

נתקבל ותשואות חן [.] .

[כסלו, תשמ"ח]

מענה להרב מרדכי שמואל אשכנזי על דו"ח מקיום הוראות כ"ק אדמו"ר שליט"א אליו במכתב ט' כסלו (נדפס בסי' "הרב אשכנזי" ע' 598): "בקשתי אשר, בתור מרא דאתרא, כחב"ד, יארגן תומ"י אסיפת תושבי כחב"ד וימסור הצעתי ובקשתי כפולה, אשר. . יחליטו להמשיך תוקף תפקיד ועד כחב"ד (הן הגשמי והן הרוחני) לעוד תקופה אחת, ובאם, כתקותי חזקה, יעשו כן – להמשיך האסיפה בתור התועדות חסידותית.

. ובכל אופן – קודם נסיעתי, בל"ג, להציון הק' ביום הגאולה – יודיעני מההמשך והבפועל דכהנ"ל, ות"ח מראש" (ס' "הרב אשכנזי" ע' 599):

נתקבל ותשואות חן תשואות חן, וכן יבשר טוב ובהוספה.

[ט' כסלו, תשמ"ח]

מענה לא' מאנ"ש שכתב: "אצל זוגתי . . הנה לאחר התאוונה ל"ע, קבלה גם מכה בעינה ועי"ז נחסר כמה מילימטר, והעין איננה נסגרת לגמרי, וזה גורם שהעין מתייבשת, וזה יכול להיות סכנה להעין, וע"כ כל הרופאים הם בדיעה אחידה שצריך לעשות "פלאסטיק-סורדזערי". ולפי דעתם לא כדאי לחכות, ולעשות את זה עכשיו, ולפי הלוח זמנים שלהם הם רוצים לעשות את זה ביום ג' יז כסלו הבעל"ט. שאלתי בזה, האם לעשות את הניתוח כפי דעת הרופאים, וכן בזמן בו הם מציעים. או לחכות (כי אצל זוגתי יש יאצ"ט של אבי' ע"ה בסוף חודש כסלו), ולעשות לאח"ז. והנני בזה לבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שהכל יהי כשורה ויעבור בשלום ולרפושו"ק" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

לעשות כדעת הרופאים

אזכיר עה"צ

[כ"ה כסלו, א' דחנוכה, תשמ"ח]

מענה להתי' משה עזאגווי שביקש ברכה לקבל "חנוכה געלט" באמצעות זכי' ב"לוטו" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[אור לעשירי בטבת, תשמ"ח]

מענה לר' יצחק זאב הכהן ברנדלר שכתב ע"ד ההצעה שקיבל מ"ועד כפר חב"ד" לקנות דירה מסויימת בכפר הכרוכה בהתחייבויות כספיות גדולות (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות התי' ישראל שי' הכהן ברנדלר וזכות הרבים תלוי' בו):

באם בהסכמת זוגתו תחי' אזכיר עה"צ

[אור לכ"א טבת, תשמ"ח]

מענה להרב מרדכי שמואל אשכנזי בקשר למפתח לשו"ע אדמו"ר הזקן שמתעסק בעריכתו (סי' "הרב אשכנזי" ע' 7-536):

בכלל כדאי ביותר, אלא כדעתי מפורסמת מכבר, אין דן יחידי כו', לכן קודם ההוצאה לאור צ"ל הסכמת מהמתאים המתאימים. בכל הנ"ל אזכיר על הציון.

קסז (מתוקן)

[ה' שבט, תשמ"ח]

מענה לר' רפאל נימוטין מלנינגרד שהגיע לביקור בחצרות קדשנו (מהעתקת המזכיר, באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין):

[1] במכתבו כתב: "דא וויל איך איבערגעבן צו כ"ק אדמו"ר שליט"א (פארן מיין אוועק-פארן) א קליינעם דו"ח וועגן מיין אסיפה מיט עזרת אחים (לויט די אנווייזונג פון כ"ק אדמו"ר שליט"א צו ריידן מיט זיי [ליקוט מענות קודש תשמ"ח מענה סו]), און הצעות וואס איך האב זיי פארגעלייגט, און די ענינים וואס לפי עניות דעתי דארף מען מתקן זיין".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ובודאי גם משם יזרזם ע"ז מזמן לזמן (ע"י השלוחים שהם בעלי סוד שי') (1)

[2] במכתבו כתב: "אזוי ווי איך האב ניט זוכה געווען צו אויפגענומען ווערן פון כ"ק אדמו"ר שליט"א, און איך בין זיכער, וויבאלד עס איז אזוי, איז דאס מיין טובה, און אזוי דארף עס זיין, דעריבער איז וואס איך האב געקענט אוועקלייגן אין כתב האב איך געטאן, הגם עס זיינען נאך דא זייער א סאך ענינים וואס מען דארף איבערגעבן, איז בכתב זייער שווער, נאר מסתמא דארף אזוי זיין".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

סימן בעיגול את מה שכתב: "ניט זוכה געווען", וכתב:

ח"ו וח"ו!! (2)

על מה שכתב: "איז דאס מיין טובה", כתב:

וטובת כאחבנ"י שי' שם

כי הרבה יותר מזה ע"י שהזכרתיו עה"צ כמה פעמים על ידי היינו
יחידות שלו אצל בעל הציון. וק"ל).

[3] במכתבו ביקש ברכות עבור כמה מבני משפחתו.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

כל השמות

[4] על כללות המכתב, כתב :

מפורסם שאיני שבע רצון כשבנ"י יר"ש עוזבים מדינה היא (מלבד
אלה שאינם יכולים לעשות שם בענייני יהדות מאומה, מפני סיבות
שאינם תלויים בהם כלל). 5

אזכירו עוה"פ עה"צ להצלחתו עוד יותר בעבוה"ק שם, שהיא פקו"נ וכן
לכל עוזריו בזה שם עתה ובעתיד שי'. (7)

[שבט, תשמ"ח]

ממענה להשליח הרב יוסף העכט על מכתבו (תשורה העכט ט' מרחשון
תשע"ג):

[. .] מסרתי דולר ע"י אמו תחי'.

[שבט, תשמ"ח]

מענה לא' התמימים מתלמידי ישיבת תו"ת המרכזית ששאל: "האם
לחזור לארה"ק בהוה הקרוב על מנת להתעסק שם בלני"ד בענייני שידוכין
או להמשיך בלימודי כאן" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה
באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם", וסימן בחץ את התיבות
"לחזור כו"; ומחק את התיבות "או להמשיך בלימודי כאן".

ליקוט מענות קודש - מילואים ח"ב

[שבט, תשמ"ח]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

קדימה לזו שבה המקסימום דהשלוחים שי'

להחזיר

[כ"א שבט, תשמ"ח]

מענה למר חיים לוי שכתב שליד מקום דירתו בקווינס נמצא עץ עתיק המפריע למקום הדירה, ושאל האם מותר לו לעקור את העץ (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

שאלה לרב מורה הוראה בפועל.

[אור לכ"ב שבט, תשמ"ח]

מענה להתי' יוסף אייזיק מאס וב"ג מרים צילה פעסיל ווסרמן שביקשו הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להשידוך שלהם (מהעתקת המזכיר):

בטח החליטו שניהם לייסד ביתם על יסודי התורה והמצוה בחיי היום יום, ויהא השידוך בשעה טובה ומוצלחת.

אזכיר על הציון

[אדר, תשמ"ח]

מענה להמארגנים הקמת ספריית ספרי נגלה ב-770 לזכרון הרבנית הצדקנית נייע – על דו"ח ע"ד התרומות שנתקבלו בקשר לזה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' נחום שי' הכהן ערנטרוי וזכות הרבים תלוי' בו):

בנדאי בהסכמת הרבנים שי' כמפורסם

אזכיר עה"צ

קמז (מתוקן – 1)

[י"א אדר, תשמ"ח]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1220):

[1] במכתבם כתבו: "כבר יצא לאור אלבום ילדי תשב"ר, וכבר בשלבי סיום אלבום צאגו"ח וכינוס מנהלי בתי חב"ד באה"ק, אנו מאד מקווים שאלבום זה יפאר את צאגו"ח, השלוחים, ליובאוויטש, ויגרום נח"ר רב לכ"ק אדמו"ר שליט"א. השקענו בו מאמצים מרובים, ובעזהשי"ת התוצאה תהי' מפוארת כפשוטו".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "אנו מקווים ש", וכתב:

[אלבום זה] מ[פאר את צאגו"ח, השלוחים, ליובאוויטש, ו]גר[ם נח"ר רב לכ"ק אדמו"ר שליט"א . . התוצאה] היא [מפוארת כפשוטו]

[2] במכתבם כתבו ע"ד העול הכספי המוטל עליהם.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בכל שנה מקבלים השתתפות במבצעי פורים וכיו"ב – כשמודיעים חשבון כדוש – בשנה זו?

אין אחריות לשמועות הנאמרות ע"י מי שהוא ובפרט ע"י נוגע בדבר – כפשוט

קמז (מתוקן – 2)

[י"א אדר, תשמ"ח]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1220):

[1] במכתבם כתבו ע"ד ההצלחה הגדולה של מעמד כינוס הקהל – סיום ומבחן ספר המצות לילדי תשב"ר שנערך בר"ח שבט, וכתבו: "לאור כל האמור, התעוררנו והתחזק בנו הרצון – להמשיך בהחדרת הרעיון של לימוד ספר המצוות להרמב"ם בכל המוסדות ולהקים "מפעל תרי"ג מצוות עולמי" לילדי תשב"ר, ולילדות, על שם הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא ע"ה לחיזוק והפצת תקנת לימוד המצוה היומית לעורר לב כל הילדים והילדות ללמוד יחד תרי"ג מצוות ולקיים אחת בשנה סיום

ומבחן פומבי בהשתתפות ילדי תשב"ר ונציגים מכל העולם כולו ברוב פאר והדר – לעורר קנאת סופרים ולהרבות חכמה יותר ויותר. כדי להבטיח ארגון מוצלח ככל האפשר ושמירת הקשר עם כל הילדים – תופץ בעז"ה מדי חודש חוברת בשם "מצוה יומית" שתכלול את המצוות לפי הסדר, ערוכים ומבוארים שיתאימו לילדים בלווי שאלות חידונים ושעשועונים על מנת לחבב עליהם את הלימוד. מדי פעם ייערכו מבחנים איזוריים וכינוסי התחזקות הקשר וכו".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

הסברתי בטעמים פשוטים – שצ"ל זיון על אתר – ולא שאלות לכאן – כ"א לאחר זיון והוא בשלו! (1)

[2] במכתבם כתבו: "כדי להבטיח השתתפות מירבית של ילדי התני"ם מכל החוגים, מוצע לפתוח מחדש את "ישיבות הערב", שבעבר היוו מקור משיכה עצום לילדי תני"ם וישיבות מכל הזרמים, ובאמצעות ישיבות הערב נצליח לחדור ולהגיע אל מרבית המוסדות הן בתכנית הנ"ל והן בהפצת המעיינות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

באם תבוא הצעה הנ"ל ממרכז צאגו"ח – יצמצם ויהפך המרכז – ששייך רק לאלה הרוצים בלימוד הרמב"ם ומהם רק אלה הרוצים [בלימוד הרמב"ם] גם לילדים ולכן מופרך (בצורה הנ"ל עכ"פ. אולי ע"י ארגון בפ"ע – באופן שעסקנים יאמרו שלא יגרום הנ"ל) (2)

[3] במכתבם כתבו: "מצו"ב: (1) אלבוס ילדי תשב"ר. (2) חוברת "מצוה יומית" חודש אדר (שהוצאנו לאור בנתיים). (3) נוסח מודעה (הצעה). (4) נוסח מכתב לילד (הצעה)".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

נת ות"ח ת"ח – להפליא. (3)

מוכרח שימצא עסקנים היודעים תגובת הציבור, (2) שאינם בעלי התפעלות, (3) וואס וועלן זיך אריינלייגען בהענינים (4)

[4] בה"בלאנק" דנוסח המכתב לילד המצורף, נכתב: "מפעל תרי"ג מצוות עולמי / ע"ש הרבנית חיה-מושקא שניאורסאהן נ"ע / שע"י מרכז צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו / בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

סימן בעיגול את התיבות: "ע"ש הרבנית חיה-מושקא שניאורסאהן
נ"ע", וכתב:

המספר (בדיוק) הרבנים שהסכימו על קשר ושייכות כזו (5)

סימן בעיגול את התיבות: "שע"י מרכז צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק
ת"ו", וכתב:

מלבדו . . כמה רגעים דנו עד"ז עסקני מרכז צאגו"ח? (6)

[שלהי אדר, תשמ"ח]

ממענה להנהלת בית הספר "בית רבקה" על דו"ח מאסיפתם לאחר
חנוכת הבית ל"קמפוס חמ"ש" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה
לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

[. . .] ג) כדאי (לפי עניינת דעתי – מוכרח) – שתיכף ומיד יתחילו במעשה
במימוש התוכניות בסדר מסודר ע"י מומחים בשטחים השונים
שבתוכנית, ויגעת ומצאת

ד) כדאי שיהי' בהנ"ל גם מישרות ופרנסה לאנ"ש שי'

ה) ולעתים תכופות יתאסף הוועד הראשי לבחון התקדמות בכל הנ"ל
ואם צריך בשונים וכו' [. . .]

[חורף, תשמ"ח]

מענה להרב שלום דובער ליפשיץ שכתב ע"ד ביקורו אצל הרב מאיר
מאזוז במסגרת ההכנות לכינוס הרבנים הספרדים הנערך ע"י מרכז
"צעירי אגודת חב"ד" באה"ק (סי' "הרב ויהדות ספרד" ע' 406):

כמדומה שהוא (אביו?) הי' חב"דניק גלוי בארץ מולדתו

ובהמשך לזה – במרוקו וטוניס – הי' אז רק חב"ד העסקנים והמנהיגים
בכל צ"צ וכל בנין דשם נעשו ע"י חב"ד. ואי שימת לב – כלל דחב"ד
באה"ק לכ"ז וכל כיו"ב – הביאה למצב שבהווה באה"ק

אזכיר עה"צ שיבש"ט בכהנ"ל ובהכנס (המצו"ב)

[אייר, תשמ"ח]

מענה להשליח ר' משה הערסאן שביקש ברכה ליום הולדתו הני"ד (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון יו"ד שבט תשנ"ה (גליון תשלג)):

מנהגי יום הולדת

התחלת מזמור פדה בשלום וגו'

אזכיר עה"צ

[אייר, תשמ"ח]

מענה להמארגנים מנין לאמירת תהלים ונתינת צדקה בכל ימות השבוע, בהמשך לשיחת ש"פ שמות ע"ד אמירת תהלים ונתינת צדקה לזירוז החזרת הספרים, כתיבי יד וחפצים דצדיקי ונשיאי ישראל הנמצאים בשבי' (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

נת' ות"ח

והזמ"ג כו'

אזעה"צ

[וראה גם ליקוט מענות קודש תשמ"ח מענות: קז, קיא, רכג].

[בדר"ח אייר, תשמ"ח]

מענה לא' מאנ"ש (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות שבמכתבו: "בעט תשובה", וכתב:

!?! בּוּדָאִי זוכר שמכבר שללתי דירת בנו שי' שם מילתא בטעמא [ולכן באווארענט ער בהדגשה "נאר"]. כמה ימים לדעתו יארך עד שתתעורר "שאלה" בנוגע לכמה פעולות האם הן "נאר" או לא

וכל בני המשפחה וידידיהם יענו להשאלה און מיט "א ווארעמקייט" וכו', וק"ל.

לא כדאי "טשעפען" השלום שהותחל במחנם כ"א לבססו.

הקוני' נת' ות"ח.

אזכיר עה"צ.

[י"א אייר, תשמ"ח]

ממענה להשליח ר' שלום דובער שם-טוב על מכתבו בקשר לספר " The Lamplighters " ("הפנסאים") – ספר על עבודת השלוחים ברחבי תבל, היו"ל ע"י "ועד השלוחים", בקשר עם משפט הספרים. במכתבו כתב דו"ח ע"ד התקדמות הספר, ומה הספר יכול, וסיים בשאלה האם לחלק את הספר בחינם להשלוחים, או למכרו בכדי לתת לזה חשיבות (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאני"ש שי וזכות הרבים תלוי בו) :

[.] כ"ז שייך לעסקני חב"ד (כמובן כולל השלוחים שי') אזכיר על הציון

[וראה גם ליקוט מענות קודש תשמ"ח מענה רט. לקמן ע' 114, 124].

[שלהי אייר, תשמ"ח]

מענה לא' התמימים על דו"ח (תשורה ישיבת אהלי תורה יום הבהיר יו"ד שבט תשנ"ו) :

כל זה שייך לרב ידיד. ממכתבו נראה שאינו מדקדק בקשעהמ"ט.

[ר"ח סיון, תשמ"ח]

מענה לא' מאני"ש שכתב: "ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א שבנוגע לעניני מסחר להתייעץ עם ידידים מבינים, הנה בנוגע למכירת הבית חרושת שלי (הישנה), התייעצתי האם למכור אותה, או להשכירה, והנה פה אחד יעצו לי שבמחיר טוב כדאי יותר למכור, ועי"ז יהי לי מנוחת הנפש וכי. הנני בזה לבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהא בהצלחה רבה, ושאוכל למכור במחיר טוב, ובזמן קצר (ותיכף) למצוא את הקונה הנכון במחיר הנכון. והנני לבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א, היות שהנני עובר למדורים חדשים, הנה שיקויים מארז"ל משנה מקום משנה מזל לטובה ולברכה ותיכף ומיד ממש ושיהי' בהצלחה רבה ומופלגה

בטוב הנראה והנגלה" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

כמרז"ל משנה מקום משנה מזל לטובה ולברכה

אזכיר עה"צ

[ועש"ק נשא, י"א סיון, תשמ"ח]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח מהנסיעות לבתי-אסורים לפעילות בקשר עם חג השבועות (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי' בהם):

נת' ות"ח והזמ"ג וכו'

אזכיר עה"צ לפעולה נמשכת וכו' ולקבלת התורה בשמחה ובפנימיות

[סיון, תשמ"ח]

מענה להשליח ר' שמואל גרייזמאן שהכניס את ההזמנה ל"כנס המשפיעים" השני המתקיים ביום הבהיר כ"ח סיון (מהעתקה, באדיבות הנמען שי'):

אזכיר עה"צ.

[ועש"ק שלח, כ"ה סיון, תשמ"ח]

מענה להשליח ר' שמואל גרייזמאן שהכניס את תכנית "כנס המשפיעים" השני, בצירוף חוברת "קובץ המשפיעים" ח"ב שיחולק להמשתתפים ("התקשרות" גליון קלה. והעתקה, באדיבות הנמען שי'):

נת' ות"ח והזמן גרמא כו' אזכיר עה"צ.

ליקוט מענות קודש - מילואים ח"ב

[לאחר שי"פ שלח, כ"ו סיון, תשמ"ח]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בהמדובר בהתועדות שי"פ שלח:

"בההתועדות דשי"פ שלח הקשה על מ"ש הרמב"ם (הל' ביהב"ח רפ"ז) "ולא מן המקדש אתה ירא אלא ממי שצוה על יראתו", דלכאורה למה לא כתב זה גבי מצות יראת אב ואם.

לכאורה, מקור הלכה זו היא ביבמות ו, ריש ע"ב. ובתוספות שם מבואר שני טעמים על זה "שגבי אביו לא הוצרך לומר כן".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[דלכאורה למה לא כתב זה] **הרמב"ם** [גבי מצות יראת אב ואם]

ומאתיים שנה לאח"ז [בתוספות שם מבואר כו']

[לאחר יום הבהיר כ"ח סיון, תשמ"ח]

מענה להשליח ר' שמואל גרייזמאן על הדו"ח מ"כנס המשפיעים" השני ("התקשרות" גליון קלה. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

נת' ות"ח והזמן גרמא וכו' אזכיר עה"צ.

[תחלת תמוז, תשמ"ח (1)]

מענה להשליח ר' שבתי סלביצקי שכתב ע"ד תכנית בית חב"ד אנטווערפן לארגן לימוד וחידון בספר המצות להרמב"ם עבור ילדי אירופא (תשורה סלביצקי ר"ח שבט תשס"ו):

כמפורסם שייד לעסקני אנ"ש שיחיו באירופא. אזכיר עה"צ.

[תחלת תמוז, תשמ"ח (2)]

מענה להשליח ר' שבתי סלביצקי על מכתבו – בקשר לתכנית הלימוד והחידון בספר המצות להרמב"ם – בו כתב שהוחלט להתחיל את הלימוד והחידון בחודש תמוז, ובסיומו – ביום י"ד מנ"א – יתקיים באנטווערפן המבחן והסיום לנציגים מרחבי אירופא (תשורה סלביצקי ר"ח שבט תשס"ו):

אזכיר עה"צ והצלחה רבה בכל עשיות אלו והרי נכנסנו לחודש הגאולה כולל גאולת כל עניני התורה ומצוות מהגבלות וכו', ומתוך שמחה וט"ל.

[אדר"ח תמוז, תשמ"ח]

מענה לר' יהושע מונדשיין שכתב: "מטעם ה- University College London הוזמנתי להרצות בקונגרס לחסידות שברצ"ה יתקיים שם בימים ג-ה דפרשת חקת. אבקש מכ"ק אדמו"ר שליט"א ברכת הדרך וברכה להצלחת ההרצאה ברוחניות, ואולי גם בגשמיות ביום מן הימים" (סי"ס ספר סופר וסיפור" ע' 513):

אזכיר על הציון

[כ"ח תמוז, תשמ"ח]

מענה לוועד אגודת חסידי חב"ד העולמית על דו"ח מאסיפתם ביום כ"ו תמוז (תשורה הלפרין ז' כסלו תש"פ):

[1] במכתבם כתבו:

"פונקט א' העיקרי לענות על מכתב גבאי בהכ"נ לאחרי קבלת מענה מכ"ק שעד שאגו"ח לא תאשר וכו' לא יקבלו תשובה (כפי הרצוף כאן מכתב מהרב גראנער להם).

אחרי הדיון הרבה שעות הוחלט להשיב להם כפי המכתב המצורף בזה ג"כ, ומחכים אנו למסור להם בפועל עדי נברר אם אין שום הערות מכ"ק על מענתינו". [במכתב ועד אגו"ח המצורף, נכתב: "במענה למכתבכם מיום כ"א תמוז תשמח בבקשתכם כל רשות לעשות התיקונים וכו' בבנין שכעת נמצא שם הבהכ"נ ובהמ"ד, הנה באם עי"ז יובטח שזה לתועלת המטרה העיקרית של הנ"ל שהם קיום בהכ"נ ובהמ"ד של כ"ק אדמו"ר שליט"א והתועדויותיו הק' (באם שיסודרו כל הענינים כפי הדרוש באופן חוקי) אין אנו רואים מצידנו שום סיבה למניעת הרשיון לכם. וה' יצלחכם"].

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אם", וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "אין שום הערות מכ"ק על מענתינו".

[2] במכתבם כתבו :

"בסוף האסיפה הי' עוד פונקט אשר הרב חאדאקאוו שי' הציע לדבר ולהחליט מה.

והוא ענין העדר השלום בין אנ"ש שי' ובעיקר דיבר אודות הנ"ל באה"ק, וביקש להחליט אודות תיקון. אמר הצעה שיובחר ועד שלש מרבני אה"ק (הבוחרים הם יהיו) שעליהם יהי' מוטל האחריות בתיקון הנ"ל שם.

המתאספים לא הסכימו ע"ז כי הבחירות לא יגרמו שלום. ומצד השעה המאוחרת למעריב התחילו שנשאר בלי פתרון".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "נשאר בלי פתרון", וכתב :

בזה כפשוט יש הערה – שזהו היפך הפס"ד שהמעשה עיקר

[י"ב מנ"א, תשמ"ח]

מענה לר' חיים דין (תשורה שרגא כ"ח כסלו תשפ"א) :

[1] על דו"ח ע"ד הקייטנה שע"י "ישיבת הבוכרים" בכפר חב"ד – כתב :

נתקבל ות"ח ת"ח אזכיר עה"צ להצלחת הקיטנה וכו'

[2] על בקשת ברכה עבור אחיו – כתב :

אזכיר עה"צ

[כ"ז מנ"א, תשמ"ח]

מענה להרב ארתור שניאור על מכתבו (לר' שמואל מנחם מענדל בוטמאן) בהמשך לביקורו בברית המועצות (מצילום כתי"ק – תשורה שרגא כ"ח כסלו תשפ"א) :

[1] במכתבו כתב (בתרגום מאנגלית) : "במשך ביקורי בטשקנט נתבקשתי למסור את המכתב המצורף לרבי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

(1) אזכיר עה"צ

[2] במכתבו כתב ע"ד רצונו לפגוש את כ"ק אדמו"ר שליט"א בכדי לדון ע"ד הכשרת מוהל ושוחט מברית המועצות.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(2) מזכ' – כמפורסם

[אלול, תשמ"ח]

ממענה להשליח ר' אברהם-יצחק שם-טוב (מהעתקה):

הנני מרעיש שהמעשה עיקר ושהמצב בעיניי יהדות שבדרכי נועם כל העולם – צמא שיתקנוהו וישלימוהו [. .]

[ג' אלול, תשמ"ח]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שיי' וזכות הרבים תלוי' בו):

מכ ופני"נ (1)

בדהתפוחהמ"ז באם לנביב"ח (2)

[ח"י אלול, תשמ"ח]

מענה לר' טובי' פלס שכתב: "כנראה אני נוסע היום לישראל באל-על טיסה 006 . . המצב שלכאורה אני שרוי, הוא שאינני יודע היכן אני נמצא ובאיזו דרך מוליכין אותי . . אבל כל מציאותי היא רק מכ"ק אדמו"ר שליט"א" (תשורה פלס ט' תמוז תש"פ):

א"כ איך כותב, וריבוי פעמים שאינו כדרוש וכו'!!!

[קייץ, תשמ"ח (1)]

מענה לר' מיכאל אטלן בקשר לקונטרס "לוח הוסתות לשיטת אדמו"ר הזקן" שבעריכתו (ריש קונטרס "לוח הוסתות"):

כעצת רבנים פס"ד כפשוט

אזכיר על הציון

[קייץ, תשמ"ח (2)]

מענה לר' מיכאל אטלן שהכניס את קונטרס "לוח הוסתות לשיטת אדמו"ר הזקן" לאחר ההדפסה (ריש קונטרס "לוח הוסתות"):

ת"ח

אזכיר על הציון.

[קייץ, תשמ"ח]

מענה להרב יצחק יהודה ירוסלבסקי שכתב שכדאי לסגור את "בית הספר למלאכה" בנחלת הר חב"ד, ולהעביר את הבנין להישיבה ("כפר חב"ד" גליון 700):

האומנם הסברתו שייכת כאשר המדובר הוא ע"ד ה[מד"א]

[וראה ליקוט מענות קודש תשמ"ח מענה שמ].

[קייץ, תשמ"ח]

מענה לר' חיים שרף בקשר לציורים שהכניס ("בית משיח" גליון 229):

אזכיר על הציון לבשורות טובות. מה על דבר ההנהגה יומית ע"פ שו"ע. המצורף בזה ראיתי, ות"ח.

[תשמ"ח]

מענה להשליח ר' נתן גוראריי שהכניס ארבעה תמונות מהענקת מנורת-חנוכה של כסף לידי שגריר רוסיה בארצה"ב, עבור מר מיכאל גורבצ'וב נשיא ברית המועצות (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 1900. קטלוג התמונות של ספריית אגו"ח מספר 3703):

נת' ות"ח

[תשמ"ח]

מענה להתי' יעקב גולדשמיד בקשר לייסוד "ספרי' לתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א" בישיבת תו"ת כפר חב"ד ("כפר חב"ד" גליון 1839):

הסכמת ההנהלה? אזכעה"צ.

מענות קודש ה'תשמ"ט

– מילואים –

[תחלת תשמ"ט]

מענה לר' שלמה מיידנצ'יק שכתב: "בעזרת ה' בעוד חצי שנה אני אהיה בן 65, אמנם בתעודת זהות רשום בפחות 5 שנים. אם אני רוצה לצאת לפנסיה לפי החוק אני צריך לתקן את תאריך גילי – דרך בית משפט עם עדים שיש לי – בדעתי לא לעסוק בזה ולהמשיך בעבודתי ברכבת היות ואני מרגיש שזה רצונו של הרבי שליט"א – וה' נותן לי כוחות לכך" (סי' מיידנצ'יק – הקטר של חב"ד" ע' 185):

[1] על מה שכתב: "אם אני רוצה לצאת לפנסיה כו", כתב:

לא [לצאת לפנסיה]

[1] סימן קו תחת התיבות "שזה רצונו של הרבי שליט"א".

[תחלת תשמ"ט]

מענה לר' ישראל צבי הבר על מכתבו – בקשר עם סיום שליחותו יחד עם זוגתו מרת צפורה במדינת רומניא – בו שאל היכן לקבוע את מקום מגוריהם (סי' "הכוח הנשי" ע' 8-37):

כרצון זוגתו תחי'

[ח' מרחשון, תשמ"ט]

מענה לר' שלום דובער לוין שכתב – בקשר לסידור משכורת הספרן ר' יצחק וילהלם: "האם להציע לו להמשיך לעבוד ולנהל את הספרייה – באופן בלתי רשמי, כמו עד עתה? או לנסות שוב לאשר את עבודתו במל"ח?" (מצילום כתי"ק – תשורה וילהלם אדר"ח אדר תשפ"א. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קכט):

דפשוט מעלי טפי ולכן [שוב לאשר את עבודתו במל"ח]

[מרחשון, תשמ"ט]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן שכתב ע"ד שכירת מקום ל"קעמפ" בס. פאולו ברזיל (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 12. קובץ "חיי שנים גן ישראל – פרדס חנה" ע' 33):

אין הזמ"ג כלל היום לקריאת מכתבים

אזכיר עה"צ בבוא הזמן

[כ"ב מרחשון, תשמ"ט]

מענה להתי' שניאור זלמן ליבעראוו וב"ג חנה פויזנער שביקשו הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להשידוך שלהם (תשורה ליבעראוו כ"ח טבת תשפ"א):

בטח החליטו שניהם לייסד ביתם על יסודי התורה והמצוה בחיי היום יום

ויהא השידוך בשעה טובה ומוצלחת

אזכיר על הציון

[לאחר ש"פ תולדות, ג' כסלו, תשמ"ט]

מענה להרב גבריאל ציננער שכתב: "אודות שיחת קודש של כ"ק אדמו"ר שליט"א בפרשת תולדות, שיש להוסיף ללמוד פנימיות התורה בחודש כסלו – מצאתי ראייה לזה ממנהגי חתם סופר, שאמר שבחנוכה נמסרו סודות התורה" ("צדי"ק למלך" חוברת ז ע' 236):

(א) נתקבל ות"ח על המ"מ,

חידוש גדול שפנימיות התורה ניתן בסיון (מ"ת), אבל ע"פ שנתבאר בכתבי האריז"ל (ספר הליקוטים) שמות [. . .] שאין משיבין על הדרוש.

(ב) אזכיר עה"צ לבשורות טובות, וכל הנ"ל בטוב הנראה והנגלה.

[י"ט כסלו, תשמ"ט]

ממענה להשליח ר' שלום דובער שם-טוב על מכתבו (בתאריך י"ט כסלו חדש של שמחה תשמ"ט) בקשר לספר "The Lamplighters" היו"ל ע"י "ועד השלוחים" – בו כתב: "היום לאה"צ נגמר הדפסת הספר הנמסר בזה. . ותקותינו שיהי לני"ר" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

[ותקותינו שיהי לני"ר] **רב והזמ"ג** [י"ט כסלו חדש של שמחה תשמ"ט].
[.

[כסלו, תשמ"ט]

מענה לא' העסקנים שהגיע מאה"ק לביקור בארצה"ב (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1238):

מכופנ"נ. ות"ח, ובפרט על הבשו"ט מההתקדמות שראה בפו"מ בהמקומות שביקר כאן ושימת לבנו להודיעני בפרטיות לפ"ע (אף שקיצר בנוגע לבנו וזג' שי' – כי בדו"ח דמאחרים – הרבה יותר ע"ד פעולותיהם כו')

חג הגאולה שמח לכב"נ שי' באה"ק

[תחלת טבת, תשמ"ט]

מענה להשליח ר' שלום דובער שם-טוב (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

[1] בקשר לענין מסויים בעירו דטרויט, כתב:

נת' ות"ח

אזכיר עה"צ לפעולה נמשכת ובהוספה – כהוראת ימי חנוכה כו'.

[2] וכתב:

הנעשה בפו"מ עם הס' ? התגובות?

[לאחר ש"פ ויגש, ט' טבת, תשמ"ט]

מענה להתי' נח שמחה פאקס שכתב :

"בשיחת ש"פ ויגש שאל כ"ק אדמו"ר שליט"א על מה שכתב הרמב"ם בהלכות מלכים רפ"י "בן נח ששגג באחת ממצותיו פטור מכלום. בד"א בשגג באחת ממצות ועבר בלא כוונה, כגון שבעל אשת חבירו ודמה שהיא אשתו או פנויה, אבל . . . אם הרג והוא לא ידע שאסור להרוג הרי זה קרוב למזיד ונהרג. ולא תחשב להם שגגה מפני שהיה לו ללמוד ולא למד", עכ"ל הרמב"ם.

ועל זה הקשה כ"ק אדמו"ר שליט"א "ויש לחפש המקור והטעם לזה, שהרי בישראל גם חסרון ידיעה נחשב לשוגג, ומאי שנא בבן נח? ובפרט עפ"י הזהירות בנוגע לגר שנתגייר שלא יאמרו באנו מקדושה חמורה לקדושה קלה".

לכאורה הוא גמרא במכות דף ט' ע"ב "נביא הוא וממך למד אכסנאי הוא שבא לעיר על עסקי אכילה ושתייה שואלין אותו כלום שואלין אותו אשתך זו אחותך זו מכאן שבן נח נהרג שהיה לו ללמוד ולא למד", עכ"ל.

והטעם החילוק בין ב"נ וישראל יש לומר עפ"י דברי החבלים בנעימים ח"א סוגיא ב' שביאר הטעם דכיון דיש לו לב"נ רק ז' מצוות במילא ודאי היה בידו ללמוד ולכן נענש משא"כ בישראל, עכת"ד.

ובמילא לכאורה תתורץ בזה קושית כ"ק אדמו"ר שליט"א דלא נחשב כבא מקדושה חמורה לקדושה קלה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ וארא תשמ"ט (גליון תרא). והעתקה, באדיבות הנמען שי):

[1] על מה שכתב: "לכאורה הוא גמרא במכות דף ט' ע"ב" – מחק תיבת "לכאורה", סימן בחץ את התיבות "הוא גמרא כו", וסימן קו תחת תיבת "גמרא", וכתב:

[הוא גמרא] (סברא) [במכות כו'] (1)

[2] על מה שכתב (מהגמרא): "נביא הוא וממך למד אכסנאי הוא שבא לעיר על עסקי אכילה ושתייה שואלין אותו כלום שואלין אותו אשתך זו אחותך זו מכאן שבן נח נהרג שהיה לו ללמוד ולא למד", כתב:

איפה המקור? (הלמ"מ, עכ"פ משנה או ברייתא) (2)

[3] על מה שכתב: "ובמילא לכאורה תתורץ בזה קושית כ"ק אדמו"ר שליט"א דלא נחשב כבא מקדושה חמורה לקדושה קלה" – סימן בעיגול תיבת "תתורץ", וכתב:

איך? (3)

[י"ב טבת, תשמ"ט]

מענה ל"ועד סיומי הרמב"ם" שכתבו: "אחרי מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א התאספנו והיתה ההצעה שיהיו כל הענינים הרוחניים של סיום הרמב"ם לזכרון כבוד הרבנית הצדקנית נ"ע רק שזה יהי' בלי פרסום. . ומבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהי' בהצלחה רבה ומופלגה בכל ובאופן של לכתחילה אריבער" (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות: "ומבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהי' בהצלחה רבה ומופלגה בכל ובאופן של לכתחילה אריבער", וכתב:

אזכיר עה"צ

[ועש"ק שמות, כ"ב טבת, תשמ"ט]

מענה לא' מעסקני אנ"ש שביקש ברכה עבור א' המקורבים שנפצע בתאונת דרכים ל"ע (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

בדיקת התפילין והמזוזות

אזכיר עה"צ.

[כ"ה טבת, תשמ"ט]

מענה לר' אלתר לוי רייטער על מכתבו (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הת' מנחם מענדל שי' הכהן העכס וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר על הציון

[כ"ח טבת, תשמ"ט]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

בדהמזוהת"פ**הנהגה יומית**

[ועש"ק וארא, כ"ט טבת, תשמ"ט]

מענה ל"ועד סיומי הרמב"ם" שכתבו: "אתמול עשינו פגישה עם הרב ר' יעקב יהודא שיחי העכט וביקשנו אותו לעזור להביא רבנים לסיום הרמב"ם. הוא הבטיח לעזור בזה וביקש להביא לו רשימה של הרבנים של איגוד אגודת והסתדרות הרבנים ויראה מזה מי יכול להביא. השבוע הי' בהאלגעמיינער זשורנאל. לשבוע הבעל"ט יהי' בהאלגעמיינער, דזואיש פרעס, כפר חב"ד, ויהיו פאוסטערס, והזמנות מיוחדות לאנ"ש ולבעלי בתים" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

ויה"ר שיהא בהצלחה רבה**אזכיר עה"צ**

[אור לגי שבט, תשמ"ט]

מענה להמזכיר רח"י קרינסקי שכתב:

"בקשר להמדובר היום דברתי עם העו"ד נחום שי' גארדאן ומצדו יכול להיות כאן מחר או בשעה 11:30 לערך לאחר תפילת שחרית או באיזה זמן שיהי' מתאים לכ"ק אדמו"ר שליט"א.

(הוא נוסע לא"י ביום ג' הבע"ל ויחזור ביום א', ט"ז שבט. אבל, כפי דבריו, א' משותפיו בהפירמע הוא אחיו דוד שי' והוא כמוהו בכל הענינים שלהם וביכולתו לסדר כל הדרוש).

והנני שואל באיזה זמן להזמינו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש ש"י וזכות הרבים תלוי בו):

תיכף לאחרי תפלת מנחה או מעריב – איך שנוח לו יותר

בטח יודיעני באיזה זמן בחר – בעוד מועד ות"ח

[שבט, תשמ"ט]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן שהודיע ע"ד גמר ה"קעמפיס" – "גן ישראל" לילדים ו"פרדס חנה" לילדות – בס. פאולו ברזיל (קובץ "ח"י שנים גן ישראל – פרדס חנה" ע' 33):

ויה"ר שתהא פעולה נמשכת, אזכעה"צ.

[ועש"ק בשלח, י"ד שבט, תשמ"ט]

מענה לא' שכתב ע"ד זוגתו העוברת בקרוב ניתוח להשתלת כבד, וביקש ברכה שהניתוח יעבור בהצלחה ושתעבור לחיים נורמליים בקרב בני משפחתה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' ברוך ש"י וילהלם וזכות הרבים תלוי בו):

החלטה תקיפה לדייק בכשרות האכילה והשתיה.

אזעה"צ.

[ט"ז שבט, תשמ"ט]

מענה למר טובי' לוסקין שכתב:

"לפני חמש וחצי שנים נתמזל מזלי לפגוש את הרב שמואל מרקוביץ ולהתיידד עמו, ומאז למדתי עמו פעם בשבוע בקביעות. היום אני שמח לומר, שבהמשך לידידות זו הכשרנו את מטבחנו, ורעייתי נינה (שפרה) ואני משתדלים לגדל את ילדינו על-פי ערכי היהדות ובדרך המצוות.

בחג הסוכות לפני כשנתיים ישבתי בסוכה וקראתי את פרשת "וזאת הברכה" באנגלית. בהיותי גאופיזיקאי הפועל בתחום הנפט, משך את תשומת-ליבי פירושו של רש"י למילים "ומראש הררי קדם": "מגיד שקדמה בריאתן לשאר הרים".

האפשרות שהרים שונים יכלו להיווצר בתקופות גאולוגיות שונות היא רעיון יסודי בגאולוגיה המודרנית. . עד כמה שיכולתי לראות, רק שבט יוסף זכה לכך שה' יברך את ארצו או יותר נכון את מעמקי ארצו – את ה"תהום רובצת תחת". . במילים "ומראש הרי קדם וממגד גבעות עולם" אפשר, לדעתי, לראות תיאור פיוטי של עקרונות יסודיים בגאולוגיית הנפט. .

רבי יקר! העם היהודי מוכרח למצוא נפט רב בישראל. אנחנו צריכים לפתוח בחיפושי נפט בממדים נרחבים, ובמיוחד בנחלת יוסף, והדבר יצריך גיוס של מימון נכבד. האם רשאים אנו לבקש את ברכתך שפרויקט זה יצליח וישיג את יעדיו?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א ("כפר חב"ד" גליון 777):

אזכיר על הציון ויבשר טוב וכו'. נהייתי מהשקו"ט שלו וכו' בענייני החידוש בענייני בריאת העולם וכו' ובכלל קשה במכתב להיכנס לפרטיות במכ' בכ"ז.

[אור ל"ז שבט, תשמ"ט]

מענה להרב שמואל אליהו שכתב:

"אור ל"ט שבט יערכו בחירות למשרת רב בעיר צפת תובב"א.

הגשתי את מועמדותי בעקבות בקשה ממספר ראשי הציבור ובעקבות בקשתו של אבי מורי הראשון לציון שליט"א.

אבקש את כבודו שיברכני בבחירות אלו שחפץ ה' בידי יצליח, ושיעזרני המקום להגדיל ולקדש את שמו במשרת קודש זו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' ברוך שי' וילהלם וזכות הרבים תלוי בו):

כדאית בדיקת התפילין והמזוזות

אזכיר על הציון, והזמן גרמא.

מב (מתוקן)

[י"ט שבט, תשמ"ט]

מענה לר' שמואל מנחם מענדל בוטמאן על דו"ח מהאסיפה שנערכה – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (ביחידות יום ג', ח"י שבט) להו"ל ס' אלבום על סיומי הרמב"ם ברחבי תבל, ושיהי' מוכן לפורים קטן הבע"ל ("בית משיח" גליון 81. והעתקה, באדיבות א' מאנ"ש שי):

[1] על כללות הדו"ח, כתב:

נתקבל ות"ח – (כולל ובפרט – על הזריזות וכו') ובטח על דרך זה ינהגו בכל הפעולה, ועל פי תורתנו הקדושה בהוספה (לכך כיוונתי "בעד"ז")

[2] במכתבו כתב: "שיוכלל בספר הראשון: מחמש עשרה עד עשרים ההדרנים של הכי מפורסמים בנו יארק (וגם ממפורסמים בערים הגדולים של ארצוה"ב וקנדה) וגם מחמש עשרה עד עשרים מהכי מפורסמים בארה"ק, שהשתתפו בעצמם במשך ה' המעגלים או על ידי שכתבו הדרנים. אם רק נוכל נשיג הדרנים שעדיין לא נדפסו, או שבליט ברירה, במקומות מסויימים, ניקח מאלו שכבר נדפסו".

על מה שכתב: "או שבליט ברירה, במקומות מסויימים, ניקח מאלו שכבר נדפסו", כתב:

– באם לא יש לומר שיקפידו על שמספר מרכזי השמיטום

אזכיר עה"צ

[כ"ד שבט, תשמ"ט]

מענה לר' שמואל מנחם מענדל בוטמאן על דו"ח בקשר לספר סיומי הרמב"ם (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] במכתבו כתב: "בהנוגע לאסיפת החומר יש בידינו כמעט כל החומר שאנו צריכים".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "כמעט כל החומר שאנחנו", וכתב:

!?

[2] על כללות הדו"ח, כתב:

אזכיר עה"צ

[שלהי שבט, תשמ"ט]

מענה לר' שמואל מנחם מענדל בוטמאן על דו"ח בקשר לספר סיומי הרמב"ם (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עוד הפעם על הציון

והזמן גרמא

[שלהי שבט, תשמ"ט]

מענה להשליח ר' שמואל גרייזמאן שכתב ע"ד ההחלטה – באישור הרבנים – לפתוח "מכון חי' מושקא" – בית חב"ד לנשים דוברות אנגלית בירושלים עיה"ק (מהעתקה, באדיבות הנמען שי'):

אזכיר עה"צ

[וראה לקמן ע' 142, 148, 151, 154].

[ר"ח אד"ר, תשמ"ט]

מענה לתלמידי ישיבת תו"ת מגדל העמק על פ"נ (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' מנחם מענדל שי' ליפשיץ וזכות הרבים תלוי' בו):

אעה"צ והזמן גרמא – חדש דקימו וקבלו היהודים גו' על זרעם גו'

[ד' אד"ר, תשמ"ט]

מענה לא' שכתב: "לפני שנה מכרתי את דירתנו כעצת רבנים היות והייתי דייר אחד מתוך 24 דיירים ששומר מצוות, וקניתי בית קטן הרוס ושיפצתי אותו והרחבתי אותו כדי שיתאים למגורים. בתקופת חנוכה נכנסנו לדירתנו. עקב הבניה הסתבכתי בחובות של \$35,000 ואיני יודע

האם למכור את הבית כדי לכסות החובות ואז הנני עלול להשאר בכלל בלי דירה. ואני מבקש את עצתו וברכתו הקי של כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' ברוך שי וילהלם וזכות הרבים תלוי בו):

לכן קדימה לא למכור,

בדיקת התפלין והמזוזות

אזכיר עה"צ

[ט"ו אד"ר, שושן פורים קטן, תשמ"ט]

מענה לר' שמואל מנחם מענדל בוטמאן שכתב – בקשר לספר סיומי הרמב"ם: "כולנו ת"ל מאושרים מהזכות להיות אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א למסור לו הספר בזמן שביקש ולקבל ברכותיו הקדושות ומבקשים שכה נוכל דורכפירן וואס דער רבי וויל תמיד כל הימים. אתמול בערב התקיימה מסיבה של הספר בבית ר' זאב יחזקאל שיחי הכהן כ"ץ. ". (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש שי וזכות הרבים תלוי בו):

כן יבשר טוב אבל כפשוט באופן דמרבין בכל הנ"ל ומתוך מרבין בשמחה

אזכיר עה"צ

[כ"א אד"ר, תשמ"ט]

מענה להתי' משה אריאל הכהן רוט שכתב ע"ד פתיחת מועדון "צבאות השם" בשכונת שלמה המלך בעיר לוד אה"ק (סי' "כה תברכו" ע' 188):

ויהא בשעה טובה ומוצלחת, אזכיר עה"צ.

[כ"א אד"ר, תשמ"ט]

מענה להשליח ר' ישראל ברוך בוטמאן על מכתבו בקשר למצב הכספי של בית חב"ד נהר"י אה"ק שבניהולו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות התי' חיים עוזר שי בוטמאן וזכות הרבים תלוי בו):

אזכרה"צ

והזמן גרמא שמרבים בשמחה.

[כ"ד אד"ר, תשמ"ט]

מענה להשליח ר' יוסף יצחק לוי שכתב ע"ד ביקור הראשון לציון הרב מרדכי אליהו בבית חב"ד פאלו אלטא קליפורני' במהלך שהותו בעיר, והי' בהצלחה (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כן יבשר טוב בכל העינים

אזכיר עה"צ.

[כ"א אד"ש, תשמ"ט]

מענה לא' מעסקני אנ"ש שכתב דו"ח ע"ד הרושמים העזים של כמה גבירים שהביא להיחידות לחברי ה"קרן לפיתוח" שע"י "מחנה ישראלי" ביום כ"ף אד"ש (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

נתקבל ות"ח

ויה"ר שתהא פעולה נמשכת

אזכיר עה"צ והזמן גרמא

[כ"ב אד"ש, תשמ"ט]

מענה לא' מעסקני אנ"ש שהכניס דיווח של סוכנות הידיעות היהודית "JTA" בקשר ל"מיהו יהודי" (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

נתקבל ות"ח

אזכיר עה"צ והזמן גרמא

[כ"ב אד"ש, תשמ"ט]

מענה לאחת שכתבה שנמצאת בהריון ואמורה ללדת בניתוח קיסרי, ומתלבטת האם לעבור ניתוח חלקי או ניתוח כללי, וביקשה ברכה ועצה כיצד לנהוג (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' ברוך שי' וילהלם וזכות הרבים תלוי' בו):

כעצת רופא ידיד

בדיקת המזוזות והתפילין

אזעה"צ והזמן גרמא

[כ"ח אד"ש, תשמ"ט]

מענה לר' אליעזר טורין שכתב שהציעו לזוגתו מרת צירל רחל להיות מנהלת בית ספר תיכון לבנות שע"י חדר ליובאוויטש שיקגו, והוא ילמד שם בכולל אברכים שע"י ישיבת בריסק, ומבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי זכות הרבים תלוי בו) :

אזכיר עה"צ

והזמן גרמא

[חורף, תשמ"ט]

מענה להשליח ר' משה הערסאן שהכניס את ס' האלבום "The Lamplighters" ("הפנסאים") – ספר על עבודת השלוחים ברחבי תבל שי"ל ע"י "ועד השלוחים", שבנוסף לספר הכללי, ניתנה האפשרות לשלוחים בפרטיות להרחיב ע"ד פעילותם בכמה עמודים שהוקדשו לשם כך, בהוצאה פרטית של השליח. הנ"ל הכניס את הספר כפי שנדפס במקומו, בצירוף דו"ח מהפצת הספר (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון יו"ד שבט תשנ"ה (גליון תשלג)) :

להחזיר המצור"ב וישתמש בו לשלחו לעוד נדבן וכו'. ויבשר טוב תמיד כל הימים ובהוספה רבה כו'. אזכיר עה"צ.

[חורף, תשמ"ט]

מענה להשליח ר' ישראל הכהן דערען ששאל האם עליו לבדוק אפשרות רכישת אחוזה ובנין לבית חב"ד בסטמפורד קונטיקט (תשורה צייטלין יו"ד כסלו תשפ"א) :

כמפורסם, עושים כשאר השלוחים שיחי

[ער"ח ניסן, תשמ"ט]

מענה להשליח ר' שמואל גרייזמאן שכתב: "היום נשלחו בערך 4292 תעודות לילדים שקנו אותיות בחודשים אדר ראשון וחצי אדר שני" (סי' אלבום "אות בספר תורה" ע' 92):

כן יבש"ט לעת"ל ובהוספה

אזכיר עה"צ והזמ"ג

[לקראת יום הבהיר י"א ניסן, תשמ"ט (1)]

מענה להשליח ר' יוסף יצחק ליבעראוו על מכתבו בקשר לחוברת "מעין חי" הי"ל ע"י "מכון לוי יצחק" לקראת יום הבהיר י"א ניסן, המוקדש להשיחות (דכ"ה אדר ודאחשי"פ תשמ"ח) ע"ד "מבצע יום הולדת". במכתבו כתב שעלתה הצעה לכלול ב"מנהגי יום הולדת", אשר כשם שבשמח"ת נהוג שילדים עולים לתורה יחד עם אביהם, גם בש"ק שלפני יום ההולדת ניתן לעשות כן. וכתב שהציעו את הדברים בפני א' מרבני אנ"ש והלה הסכים שמותר לנהוג כן בהתאם להנ"ל ("התקשרות" גליון אישצ):

ידוע ומפורסם שכך נוהגים בשמח"ת, האומנם אינו יודע זה !!

[לקראת יום הבהיר י"א ניסן, תשמ"ט (2)]

מענה להשליח ר' יוסף יצחק ליבעראוו שכתב – בהמשך להמענה שקיבל – שהסתפקו בהבנת המענה, האם הכוונה שכשם שמותר הדבר בשמח"ת מותר הדבר בכל השנה, או שהכוונה שנוהגים כן רק בשמח"ת ("התקשרות" גליון אישצ):

מובן ופשוט שכך נוהגים אך ורק בשמחת תורה.

[לקראת חג הפסח, תשמ"ט]

מענה לר' שלום שפאלטער שהכניס את ספרו "שערי שלום – הערות וביאורים על הגדה של פסח עם לקוטי טעמים מנהגים וביאורים מכ"ק אדמו"ר שליטי"א" (ריש סי' "שערי שלום" (הוצאת תש"ע)):

נתקבל ות"ח ויתברך בחג הפסח כשר ושמח וכל בני ביתו שיחיו אזכיר עה"צ.

[י"א אייר, תשמ"ט]

מענה לרי' דן וואלף על דו"ח (תשורה וואלף כ"ו אדר תשפ"א):
ויבשר טוב תמיד כל הימים ובהוספה גדולה ומתוך שמחה.
אזכיר על הציון.

[לאחר ל"ג בעומר, תשמ"ט]

מענה לא' השלוחים דאנגליא (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

על דו"ח מפעילות ל"ג בעומר, כתב:

1) כן יבש"ט תמיד כל הימים ובהוספה

על בקשת ברכה עבור א' המקורבים, כתב:

2) דיוק בטהרת המשפחה

אזכיר עה"צ

על בקשות ברכה נוספות, כתב:

3) בדיקת התפילין והמזוזות דכל אלה שמבקש ברכה עבורם.

אזכיר עה"צ

[אור לכ"ף אייר, תשמ"ט]

מענה להרב אברהם יצחק גליק (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] על מה שכתב ע"ד הזמנה שקיבל לאירוע מסויים בעיר ברלין, כתב:

א) לקבל ההזמנה. ב) לנאום שם ולכלול שענין ל"ג בעומר נמשך כל ימי ספירת העומר, ובפרט הכנה לקבלת התורה ע"י נעשה ונשמע. אזכיר עה"צ.

[2] על מה שכתב ע"ד ענין מסויים בקשר לעיר געטערבורג, כתב:

אזכיר עה"צ להצלחה רבה.

[ועש"ק במדבר, כ"ח אייר, תשמ"ט]

מענה ל"הועד לכתובת ספר תורה של ילדי ישראל" שהכניסו את האלבום "חגיגות סיום והכנסת ספרי התורה הכלליים של ילדי ישראל" (סי' אלבום "אות בספר תורה ע' 115):

נת' ות"ח והזמ"ג, קבלת התורה בשמחה ובפנימיות. אזכיר עה"צ.

[ועש"ק במדבר, כ"ח אייר, תשמ"ט]

מענה לאי מעסקני אנ"ש שכתב ע"ד אי המקורבים שקיבל ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לפני ראש השנה עבור בתו שתמצא זיווגה, והברכה נתקיימה מיד והחתונה תערך ביום ט"ו סיון הבע"ל, וביום ראשון ר"ח סיון יבואו בני המשפחה לחלוקת הדולרים (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[ועש"ק במדבר, כ"ח אייר, תשמ"ט]

מענה לאי מעסקני אנ"ש שכתב ע"ד הקלטה מסויימת שתשודר, וכתב: "נבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהי' בהצלחה רבה ויפעלו הפעולה הרצוי' ובאופן של לכתחילה אריבער" (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

רבה

והזמן גרמא

אזכיר עה"צ

[סיון, תשמ"ט]

מענה לרי' מרדכי שוסטערמאן על הודעתו ע"ד ניתוח קיבה שעליו לעבור ביום ג' י"ז סיון (סי' "למען ידעו... בנים יוולדו" ע' 171):

אזכיר עה"צ. ביום ג' שהוכפל כי טוב הנראה והנגלה.

[סיון, תשמ"ט]

מענה להנהלת ארגון "בת מלך" על דו"ח מכינוסן הארצי (מהעתקה):
נתקבל ותשואות חן, ותהא הפעולה נמשכת ובהוספה, והזמן גרמא. אזכיר על הציון.

[לאחר ר"ח סיון, תשמ"ט]

מענה לר' יעקב יהודה ארי' ליב זאיאנץ על מכתבו בקשר למכתב כללי דר"ח ניסן:

"ליינענדיק דעם מכתב כללי פון ר"ח סיון שטייט אין די הערות אז ששי בסיון איז געווען פטירת דוד. הקטן החתום קומט פרעגן להיות ביז יעצט האט אויסגעקוקט פון עטלעכע לקוטי שיחות געדרוקטע, אז די פטירה איז געווען קרוב לודאי ז' בסיון (ווייל שבועות האט געקענט אויסקומען בז' סיון), וויל פרעגן דעם רביץ שליט"א דעם טעם השינוי, אדער האב ניט גוט פארשטאנען".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

לא שינוי אלא ב' סברות

[לאחר חג השבועות, תשמ"ט]

מענה להרב שניאור זלמן הלוי לאבקאווסקי שכתב "דו"ח מהכינוס תורה שהתקיים א' פרשת נשא ח' סיון תשמ"ט" (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ תרומה תשפ"א):

על מה שכתב: "הכינוס התקיים ברוב עם" – סימן את התיבות "ברוב עם", וכתב:

– **טעם נוסף על העיקרי – להו"ל הנ"ל כמדובר ב"פ (2)**

[לאחר ט"ו סיון, תשמ"ט]

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו בקשר להמדובר בשיחת ט"ו סיון :

"במה שנתבאר בשיחת ט"ו סיון בביאור פרש"י ס"פ נשא "שני כתובים המכחישים זה את זה בא הכתוב השלישי והכריע ביניהם כו" – המעלה בכתוב השלישי, שלכן כתב רש"י ביאורו דוקא בפסוק זה, ולא במקומו במקום שמתעוררת השאלה דהכחשת הכתובים.

לכאורה יש להעיר מדברי הר"ח מבריסק בנוגע לדברי אברהם בעקידת יצחק דאמר להקב"ה "אפרש לפניך את שיחתי אתמול אמרת לי כי ביצחק יקרא לך זרע וחזרת ואמרת קח נא את בנך עכשיו אתה אומר לי אל תשלח ידך אל הנער כו" – דלמה המתין אברהם עד שנאמר לו בפעם השלישית אל תשלח ידך, הרי בפעם השניי כשאמר לו קח נא את בנך היי יכול לפרש את שיחתו, וביאר דכל זמן שלא מצינו כתוב שלישי המכריע אין לנו רשות להקשות על שני כתובים המכחישים, דגזירת הכתוב הוא, אבל משמצינו כתוב שלישי, התורה בעצמה מצוה עלינו לחקור ולדרוש על שני כתובים המכחישים ולהכריע".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ פנחס תשמ"ט (גליון תקב)) :

על מה שכתב: "לכאורה יש להעיר מדברי כו", כתב :

רק [לכאורה]

אבל באמת אינו שייך לפרש"י הנ"ל שהוא מדובר באופן שמיעת הקול בפועל ואין שייך בזה רשות להרהר

[ח"י סיון, תשמ"ט]

מענה לר' שמואל מנחם מענדל בוטמאן על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל (ליקוט מענות קודש תשמ"ט מענה קכד) בענין הפעילות בנושא "מיהו יהודי" – בו כתב על מעשיו בהמשך לקבלת המענה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו) :

אזכיר עה"צ

[כ"ד סיון, תשמ"ט]

מענה לאי מאני"ש על הודעתו ע"ד נסיעתו יחד עם כמה מבני משפחתו לנאות-דשא, וע"ד פעילות שאר ילדיו במחנות-הקייץ השונים במהלך זמן הקייץ הבע"ל (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאני"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות: "ונבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהי א פרייליכער און געזונטער זומער בגשמיות ורוחניות ונוכה לגרום נח"ר לכ"ק אדמו"ר שליט"א".

[כ"ה סיון, תשמ"ט]

מענה להשליח ר' רפאל טענענהויז על מכתבו בצירוף קטעי-עיתון בקשר להפצת תוכן קצר מהתועדויות כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"י בית חב"ד האלאנדייל פלארידא לכחמישים בעלי עסק באמצעות ה"פאקס" (מהעתקה):

ויקויים בכאו"א שי' מהם מי שיש לו מנה רוצה מאתיים (ותומ"י ממשיך באותו מרז"ל – שמתקיים רצונו ונכנס בסוג דיש לו מאתיים). אזכיר עה"צ.

[ד' תמוז, תשמ"ט]

מענה לר' אליעזר טורין (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

[1] על מה שכתב ע"ד נסיעתם בשליחות לשיקגו, כתב:

ויהא בהצלחה רבה

[2] על מה שכתב ע"ד הריונה של זוגתו, כתב:

אזכיר עה"צ

ויבש"ט

[ח' תמוז, תשמ"ט]

מענה לר' אלתר לוי רייטער על מכתבו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הת' מנחם מענדל שי' הכהן העכט וזכות הרבים תלוי' בו):

כעצת ידיד מבין**אזכיר על הציון**

[ט"ו תמוז, תשמ"ט]

מענה לר' יצחק זאב הכהן ברנדלר שכתב ע"ד מחנה קייץ "גן ישראל" עבור בוגרי כיתת המכינה של "ישיבת הבוכרים" בכפר חב"ד, וביקשו ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה שרגא כ"ח כסלו תשפ"א):

המענה במברק לגן-ישראל-ל אעה"צ

[כ"ג תמוז, תשמ"ט]

מענה לר' יעקב יהודה ארי' ליב זאיאנץ ששאל – בקשר לפסיקות בגי"ץ באה"ק בקשר ל"מיהו יהודי" – האם עליו לעשות משהו בנידון, או "שב ואל תעשה עדיף", ומיוסד על המדובר בשיחת כ"ד טבת (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

כפשוט שייך ושקו"ט של רבים ולא דיחיד או דמיעוט רבים שנים.

[כ"ז תמוז, תשמ"ט]

מענה להגבאים דבית הכנסת ובית המדרש 770 שכתבו: "אחרי שבמשך זמן האחרון הי' אצלינו הצעות מארכיטעקסט שאפשר לעשות איזה תיקונים בבנין ביהכנ"ס וביהמד"ר להוסיף קצת ריוח כפי האפשרי ויש בזה איזה אופנים שונים, אשר בכל אופן יוצרך להכנות שונות וגם להסכמת העירי' אשר כמובן תלוי בזמן ולפי דעת מבינים לא יבוא לפועל עד אחר ימים נוראים, והננו בזה לבקש דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א האם להתעסק בכגון דא עכשיו ולמען להביא לפועל בהקדם האפשרי" (תשורה הלפרין ז' כסלו תשי"פ):

ליקוט מענות קודש - מילואים ח"ב

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם", והשאיר את התיבות "להתעסק בכגון דא עכשיו"; מחק תיבת "ולמען", וסימן בחץ את התיבות "להביא לפועל בהקדם האפשרי", וכתב:

ובמילא גם ההכנות בהקדם האפשרי

אזכיר עה"צ

[ועש"ק דברים, ג' מנ"א, תשמ"ט]

מענה להשליח ר' מרדכי שמואל אבצן שכתב שנמצא שלש שנים בשליחות בהונג קונג סין, ויש להם צרות מכמה בעלי-בתיים בקהילה, ועלה בדעתם לעזוב את המקום (מצילום כתי"ק; ס' "שליחות כהלכתה" ע' 835):

הצליחו ע"ע ולמעלה מן המשוער

ואזכיר עה"צ שלעת"ל יצליחו עוד יותר ומתוך שמחה וט"ל

ויבש"ט

[ג' מנ"א, תשמ"ט]

מענה לר' מאיר זאיאנץ שהכניס את ס' השיחות תשמ"ט ב' כרכים שנדפסו בתרומתו (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

נת' ות"ח והזמ"ג מנחם אב ומסייע וכפליים לתושי'

[כ"א מנ"א, תשמ"ט]

מענה לוועדה המארגנת מסיבת תודה ל"ועד הקהל" דשכונת קראונהייטס שהכניסו את העתק מכתבם לחברי ועד אגודת חסידי חב"ד, בהמשך להמענה שקיבלו על עותק ההזמנה: "בהשאלות בהתייעצות באגו"ח" (ליקוט מענות קודש מילואים ח"א ע' 35). במכתבם הנ"ל כתבו:

"לפני כמה חדשים התאספו כמה אברכי השכונה שי' ביחד והחליטו שכדאי לעשות איזה ערב לכנס כל תושבי השכונה שי' במסיבת רעים

ולנצל ההזדמנות ליתן תודה לחברי ועד הקהל שי שעבדו בלי תשלום לטובת השכונה זה שלש שנים. ועייז להרים רוח השכונה ותושבי שי. ובטח שזה יעזור להאפשרות לסדר עוה"פ בחירות עבור ועד הקהל עיי הרמת המשרה ונתינת תודה.

כתבנו אז לכ"ק אדמו"ר שליט"א בפתק שנחתם עיי 19 אברכים שי מאניש, וכ"ק אדמו"ר שליט"א הואיל לענות: אזכיר עה"צ והזמן גרמא [ליקוט מענות קודש מילואים ח"א ע' 20].

כמובן שכל הנ"ל הוא בהסכמתם ובעידודם של הרבנים שליט"א ובידיעתם של חברי ועד הקהל שי.

על הודעתנו לכ"ק אדמו"ר שליט"א בעש"ק פי עקב, מסרנו כל הפרטים בקשר למענת כ"ק אדמו"ר שליט"א להרב יהודה שי קרינסקי, חבר אגו"ח.

רעיון ערב זה בא עיי אתעדל"ית, וכל מטרתו הוא כדי לאחד כל תושבי השכונה ביחד, והיות שרוצים לנצל ההזדמנות להביע תודתינו לועד השכונה, חשבנו לנכון להזמין ראשי שכונות אחרות וכו' להשתתף במסיבתנו.

אנו מקוים שערב כזה ירים קרנו של שכונתנו – שכונת כ"ק אדמו"ר שליט"א – ובטח שיביא תועלת להרבים.

נשמח מאד לקבל עזרתכם ועצתכם המעולה, וכן השתתפותכם לעבוד ביחד להצלחת המסיבה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק):

סימן בחץ ובעיגול את תאריך המכתב "כ"א מנ"א", וסימן בחץ ובעיגול תיבת "אגו"ח", וכתב:

[.] יודיעוני תוכן המענה שלהם והזמ"ג ערב דהמלך בשדה

[כ"ו מנ"א, תשמ"ט]

מענה לר' יצחק יהודה הולצמן מזכיר "הועד למען שלימות העם" על מכתבו בקשר לפעילות הועד ("התקשרות" גליון אישעג):

(1) כבהמצו"ב (למרת פלדי תי')

2) בהוספה – שיתייצעו ביניהם (בראשות כמו ע"ע – הררש"ח שי' הכדאי להקים גוף שכותבו לסייע.

אזכיר עה"צ.

[המענה למרת אדל פלדי – ראה הנדפס בליקוט מענות קודש תש"נ מענה שנה (וצ"ל: כ"ו מני"א, תשמ"ט)].

[אלול, תשמ"ט]

מענה לר' שמואל מנחם מענדל בוטמאן שהכניס את קיצור דיני ראש השנה כפי שעומד לשדר ברדיו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן שי' ליבעראוו וזכות הרבים תלוי בו):

להוסיף ובהדגשה שכיוון שבש"ק אסור לתקוע (ואפילו לאחוז השופר) שנה זו וכו'

אזכיר על הציון

[קייץ, תשמ"ט]

מענה לנערה שכתבה שלומדת בבית הספר "בית רבקה" בשכונת קראונהייטס, וברצונה לעזוב את בית הספר ולחזור לעירה ללמוד שם בשנת הלימודים הבע"ל (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמענת ת"י וזכות הרבים תלוי בהם):

כמפורסם בכיוצא בזה כעצת הנהלת המוסד בה למדה עד עתה.

אזכיר על הציון

[תשמ"ט]

מענה להרב אהרן שפירא שהכניס את ספרו "ימי זכרון" על חודש תשרי (הקדמה לס' "ימי זכרון"):

הס' נת' ות"ח ת"ח אעה"צ

[תשמ"ט]

מענה להת' משה אריאל הכהן רוט על דוחו"ת שכתב – ע"ד סיומי הלכות וספרים בלימוד רמב"ם הנערכים בישיבת תו"ת לוד, וע"ד הפצת מאמרי ושיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א (סי' כה תברכו" ע' 188):

נת' ות"ח, אזכיר עה"צ.

[תשמ"ט]

מענה לר' שלמה מיינדנצ'יק שכתב: "הנני מרגיש שאינני מקיים את שליחותו של הרבי שליט"א בעניין העזרה לעולי רוסיה והסתדרותם בארץ הקודש, יש לי קשרים רבים וחשובים בארץ, יש לי ב"ה כוחות פיזיים והרבה זמן לעסוק בצרכי ציבור, ואמנם אני שמח תמיד לעשות משהו, ובפרט – להצליח, אבל לצערי, דווקא בשליחותו הישירה של הרבי שליט"א – הנני כמעט מובטל" (סי' מיינדנצ'יק – הקטר של חב"ד" ע' 215-6):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "לצערי, דווקא", וכתב:

למה להצטער ולעשות היפך הכוונה!?

[תשמ"ט]

מענה להרב ברוך אלכסנדר זושא ווינער שהכניס חלק מספרו שמו"ל על שולחן ערוך אדמו"ר הזקן הלכות שחיטה (ריש סי' הלכות שחיטה משו"ע אדה"ז עם ביאורי הלכות". תשורה סלביצקי כ"ב אלול תשס"א):

[1] על כללות החומר המצורף – כתב:

ראיתי קצתו ות"ח וכו'

ות"ח על שישלח כשיצא לאור דבר שלם

[2] על מה שכתב שבדעתו להכין ולצרף הוספות לספר, הכוללות מפתחות וליקוט אגרות-קודש בעניני שחיטה – כתב:

וכל כיו"ב

[תשמ"ט]

מענה לאחת השלוחות על מכתבה בו תיארה את המצב במקום השליחות בכלל, והצרות שסובלת מאת אשת השליח הראשון למדינתה, ובפרט לאחר מקרה מסויים בו מנהלת בית ספר חב"ד התנהגה באופן בלתי-חינוכי כלפי בנה, ושאלה: "האם לעזוב או להישאר כאן" (תשורה שוחאט ד' תמוז תשע"ז):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "להישאר כאן", וכתב:
ולהשתדל שנשים ישפיעו עלי'.

אזכיר על הציון.

[תשמ"ט]

מענה לא' התמימים על מכתבו בו הודיע ע"ד חזרתו מסכת בבא מציעא בע"פ (תשורה צייטלין יו"ד כסלו תשפ"א):

בדיקת המזוזות, אזכיר על הציון

[תשמ"ט]

מענה לא' העסקנים על דו"ח מהתחלת פעילות חדשה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש ש"י וזכות הרבים תלוי' בו):

נת' ות"ח

ותהי' פעולה נמשכת ובהוספה.

אזעה"צ

מענות קודש ה'תש"נ

– מילואים –

[י"ב תשרי, תש"נ]

מענה לאחת שכתבה ע"ד בעלה הנמצא במצב נפשי קשה מאז שחרורו מהצבא, וביקשה הדרכת כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' ברוך שי' וילהלם וזכות הרבים תלוי בו):

כעצת רופא ידיד.

לדייק בכשרות האכו"ש.

בדיקת התפילין והמזוזות

אזכעה"צ.

[כ"ז תשרי, תש"נ]

מענה להמשתתפים בכינוס ראשי ישיבות חב"ד מרחבי תבל שהתאספו לדון כיצד לחזק ולתת חיות בלימודים וביראת-שמים אצל התלמידים (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי' מאני"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

אזכיר על הציון ותהא פעולה נמשכת ובהוספה וכו'

[תחלת תש"נ]

מענה להתי' משה אריאל הכהן רוט על דוחו"ת מבצע "הקהלת קהילות" בש"ק ופעילויות נוספות ע"י תלמידי ישיבת תו"ת מגדל העמק (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

ותהא פעולה נמשכת ובהוספה, והזמ"ג, אזכיר עה"צ.

ליקוט מענות קודש - מילואים ח"ב

[מרחשון, תשי"ג]

מענה למארגני חידון העולמי בספר המצות להרמב"ם על מכתבם ("כפר חב"ד" גליון 407):

ותהא פעולה נמשכת ובהוספה ובהצלחה רבה וכו' אזכיר עה"צ.

[מרחשון, תשי"ג]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן שכתב ע"ד שכירת מקום ל"קמפ" דס. פאולו ברזיל (קובץ "חיי שנים גן ישראל – פרדס חנה" ע' 33):

תהא פעולה נמשכת ובהוספה, והזמ"ג אזכעה"צ.

[בדר"ח מרחשון, תשי"ג]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאני"ש שיי וזכות הרבים תלוי בו):

אזכיר עה"צ שילך מחיל אל חיל וכו'

בדהתפוזמה

[ד' מרחשון, תשי"ג]

מענה להשליח ר' יהושע בנימין גארדאן על ההודעה ע"ד הנחת אבן הפינה לבית הספר חב"ד בוואלי קליפורני ("כפר חב"ד" גליון 750):

אזכיר על הציון להצלחה רבה וכו'

[כסלו, תשי"ג]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי בקשר לכינוס "כולל תפארת זקנים לוי יצחק" שיתקיים ביום אדר"ח טבת נר ז' דחנוכה (קובץ ועד חיילי בית דוד יו"ד שבט תשפ"א):

ותהא בהצלחה רבה והזמ"ג,

אזכיר עה"צ

[י"ג כסלו, תש"נ]

מענה לר' אליעזר טורין שכתב ע"ד זוגתו הנכנסת לחודש התשיעי להריונה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

ויבשרו טוב

[אור ליום הבהיר י"ד כסלו, תש"נ]

מענה להשליח ר' אברהם קארף על ההודעה ע"ד חגיגת סיום הרמב"ם בעירו מיאמי (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שיי וזכות הרבים תלוי' בו):

ותהא פעולה נמשכת ובהוספה, והזמ"ג. אזכיר עה"צ.

[יום הבהיר י"ד כסלו, תש"נ]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה הלפרין ז' כסלו תש"פ):

ויהא פרסומי ניסא בכל הדרוש אזכיר עה"צ.

[מוצש"ק וישלח, אור ליי"ט כסלו, תש"נ]

מענה להשליח ר' דניאל יצחק מוסקוביץ בקשר לחגיגת סיום הרמב"ם בעירו שיקגו (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען ע"ה וזכות הרבים תלוי' בהם):

ויהא בהצלחה רבה והזמ"ג וכו'

אזכיר עה"צ

[מוצש"ק וישלח, אור לייט כסלו, תש"נ]

מענה להשליח ר' שמואל הכהן כ"ץ על דו"ח מפעולותיו (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת ר' דניאל יצחק מוסקוביץ ע"ה וזכות הרבים תלוי בהם):

ויהא בהצלחה רבה והזמ"ג וכו'

אזכיר עה"צ

[מוצש"ק וישלח, אור לייט כסלו, תש"נ]

מענה להשליח ר' יוסף יצחק פויזנער על בקשת ברכה עבור מקורבת לחב"ד (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת ר' דניאל יצחק מוסקוביץ ע"ה וזכות הרבים תלוי בהם):

אזכיר עה"צ

[גי' טבת, תש"נ]

מענה לאי שכתב ע"ד זוגתו שנכנסה להריון לאחר שנתיים של ציפי, וסובלת מסיבוכי לידה, ומבקש ברכה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' ברוך שי' וילהלם וזכות הרבים תלוי בו):

דיוק בטהרת המשפחה

כדאי ללמוד הלכות הצריכות עוד הפעם שמא נשכחו כמה פרטים מהם.

אזכיר עה"צ.

[תחלת טבת, תש"נ]

מענה להמזכיר רח"י קרינסקי שהכניס את טיוטת מכתב "קרן החמ"ש" (בתאריך ה' טבת) בו נכתב: "לקראת יום כ"ב שבט הבע"ל, יארציט הרבנית הצדקנית חי' מושקא ע"ה ז"ל, הננו לעורר ע"ד המגבית לקרן המיוחד – קרן החמ"ש – שנתיסד ע"י – יבלח"ט – כ"ק אדמו"ר שליט"א על שמה. בודאי ישתתף כפי נדבת לבו הטהור, וכל המוסיף מוסיפין לו". במכתבו המצורף כתב: "היכולים לשלוח המכתב מקרן החמ"ש כמצו"ב" (מצילום כתי"ק):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "היכולים", וסימן בחץ את התיבות "לשלוח כו"י".

[עשירי טבת, תש"נ]

מענה להנהלת נשי ובנות חב"ד כפר חב"ד ששאלו בקשר לשימוש בזריקת "אפידורל" במהלך הלידה – היות ולאחרונה הוכנס השימוש בזריקה זו באה"ק – האם היא ניתנת לביצוע (סי' "בתבונה בונה ביתה – בין איש לאשתו" ע' 283):

כהוראת רב בארץ הקודש

[ח"י טבת, תש"נ]

מענה לא' השלוחים שכתב: "מחר אי"ה ב-7:00 בערב אמורה להיות בעז"ה הכנסת ס"ת ע"י מר יהודה קלוד שי' להב (חדד) לעילוי-נשמת אביו מרדכי בן גזירה הי"ד בתהלוכה מביתו לביהכ"נ ישראל הצעיר, אבקש ברכה שתהי' בהצלחה ולקדש ש"ש ברבים" ("התקשרות" גליון אירג):

אזכיר עה"צ [שתהי' בהצלחה ולקדש ש"ש ברבים]

[כ"ו טבת, תש"נ]

מענה להשליח ר' אהרן בעגון על דו"ח פעולות בית חב"ד שעוויאט הילס קליפורני (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אעה"צ ויבש"ט.

[כ"ח טבת, תש"נ]

מענה לא' מאנ"ש שכתב ע"ד בדיקה רפואית של בתו שהתוצאות חזרו בטוב (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[טבת, תשי"ג]

מענה לא' התמימים שכתב ע"ד שוד שעבר (ס' יומן "שנת ניסים בבית חיינו" ע' 118):

יבדוק המזוזה בחדרו והתפילין, אזכיר עה"צ.

[טבת, תשי"ג]

מענה לד"ר ר' משה אקרמן על דו"ח ממסיבת חנוכה שארגן באוניברסיטה בה מלמד, שהי' בהצלחה רבה והשתתפו בה 200 איש ("כפר חב"ד" גליון 533):

[1] על כללות המכתב, כתב:

והיא פעולה נמשכת ובהוספה

[2] על מה שכתב שמתכננים להוסיף בפעולות, כתב:

נחוץ במאוד כמובן ויבשר טוב

אזכיר עה"צ

[ד' שבט, תשי"ג]

מענה להשליח ר' שמואל וזוגתו נחמה גרייזמן שכתבו: "בהמשך להחלטה ערב כ"ב שבט תשמ"ט, ובאישור הרבנים, ועל ההודעה קבלנו מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א "אזכיר עה"צ", לפתוח מכון חי' מושקא – בית חב"ד לנשים (בעיקר) דוברות אנגלית בירושלים. . התחלנו השבוע לפעול בזה, לרכישת מקום, ובינתיים שיעורים במקומות (בתים) זמניים" (קובץ "ניהול המוסדות" ח"א ע' 21. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

בטח בהסכמת אגו"ח

ויהא בהצלחה רבה

אזכיר עה"צ

קלח (מתוקן)

[אור ליום הבהיר יו"ד שבט, תש"נ]

מענה לר' שניאור זלמן גורארי' על מכתבו – בהמשך להמענה שנתקבל (ליקוט מענות קודש תש"נ מענה קלז) בקשר ל"ועד רבני ליובאוויטש הכללי" (מהעתקת המזכיר):

[1] במכתבו כתב: "הנני למהר להשיב כל הצעותינו וכו' בטל ומבוטל לגמרי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הצעותינו – של ג' בתור ועד דרבני אנ"ש הכללי.

בטל ומבוטל לגמרי – כמה רגעים חשב עד"ז? השאל את הועד קודם שביטל (הכותב) דעתם?

[2] במכתבו כתב: "זהו כפי מחשבת הרב חאדאקאוו שי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

שכותב בפירוש שזהו המשך דאגו"ח – פעולתה מאז.

כנראה אין לו סבלנות לקרוא מכ' הנכתבים אליו – כלל וכלל, ומחליט תומ"י מה שנופל ברעיונו!

[י"ב שבט, תש"נ]

מענה להנהלת א' המוסדות בקשר לתכנית מסויימת (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

כאן אין ידוע אם הנ"ל – כולל כל העסקנים השייכים לזה שבאה"ק

ויבקש פס"ד ועד רבני אנ"ש שי' שבאה"ק בכתב – (והעתק לי),

ומכאן ולהבא יעשה בכל זה – כהוראת הועד,

אזכיר עה"צ

[כ"ט שבט, תשי"ג]

מענה לאחת ששאלה עם מי עליהם להתייעץ בקשר לשידוך לבתם, וכתבה כמה אפשרויות למי לפנות (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ תרומה תשפ"א):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את הקטע בו שאלתה עם מי להתייעץ, וכתב:

מי שביכולתו לעזור בכיו"ב

[כ"ה שבט, תשי"ג]

מענה לאחת שביקשה ברכה עבור אחד שחלה במחלת הלוקימי ל"ע, ושאלה מה יכולים לעשות בנידון (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ תרומה תשפ"א):

הנהגה יומית ע"פ רצון ה' (כבשו"ע)

[תחלת אדר, תשי"ג]

מענה להשליח ר' נחמן סודאק שהביא מקורב לחצרות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א, וביקש שיכנס ליחידות (מצילום כתי"ק – תשורה שבת אחדות האירופאית תשע"ח):

!?

יודע שזה כו"כ שנים שאין יחידות

[אדר"ח אדר, תשי"ג]

מענה לאי מעסקני אני"ש על מכתבו בו כתב ע"ד נסיעתו, וכן כתב ע"ד כמה מקורבים שביקרום אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א והברכות שקיבלו פעל עליהם רושם עז (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש שי וזכות הרבים תלוי בו):

ויהא בשעה טובה ומוצלחת

אזכיר עה"צ

[ג' אדר, תש"נ]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" שכתבו ע"ד נדבת ר' לוי מוצקין עבור הדפסת ס' השיחות תשמ"ט כרך א (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי בו):

נת' ות"ח על הבשו"ט, והזמן גרמא וכו' אזכיר עה"צ.

[ח"י אדר, תש"נ]

מענה להשליח ר' רפאל טענענהויז על בקשת ברכה עבור משפחה מסויימת ממקורבי בית חב"ד האלאנדייל פלארידא (מהעתקה):

בדיקת התפילין והמזוזות. הנהגה יומית שלהם תהא מתאימה להוראות תורתנו תורת חיים. אזכיר עה"צ.

[ח"י אדר, תש"נ]

מענה לר' אלתר לוי רייטער על מכתבו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הת' מנחם מענדל שי' הכהן העכט וזכות הרבים תלוי בו):

אזכיר על הציון

ויבשר טוב

והזמן גרמא

[כ"ב אדר, תש"נ]

מענה לר' אליעזר טורין שכתב ע"ד קרוב משפחה שלו: "מחר בבקר יום ג', כ"ג אדר עושים ניתוח באף משום שלאחרונה יורד הרבה מאד דם מהאף" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

בד' תפומ"ז

[אדר, תשי"ג]

מענה להרב אלתר הילביץ על מכתבו בקשר לספרו "חקרי זמנים" כרך ג (ריש סי' "חקרי זמנים" ח"ג):

[1] במכתבו כתב שספרו "חקרי זמנים" כרך ג כבר סודר בדפוס, כולל שיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א שנדפס בראשו.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ויהא בהצלחה ויסייעו להרבות בשמחה – והרי בשנה זו התחלתה (בחדש אדר) ג' ימים רצופים (ומתחיל בביום שמחתכם – שבתות).

[2] במכתבו ציין הערה בענין מסויים המובא בלקוטי שיחות, ובין הדברים כתב: "שכל הדברים מובאים בלקוטי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ואמחז"ל דקשה עתיקא מחדתא והתיקון שזה "כחדשים" ויתרה מזה חדשים (שג"ז מובא בפרש"י עה"ת פש"מ). אזכיר על הציון.

קצח (מתוקן)

[כ"ד ניסן, תשי"ג]

מענה למארגני "פגישה" לרופאים יהודים – הנערכת ע"י "צעירי אגודת חב"ד" בשיתוף פעולה עם ארגון " Association of Jewish orthodox scientists" (איגוד מדענים יהודים אורתודוקסים) – ותתקיים בימים הסמוכים לש"פ אחרי-קדושים (יומן "פאקס א שיחה" גליון 55. "כפר חב"ד" גליון 533):

בכל אופן כדאית כל השתדלות שתהיה בברוקלין [.] השתתפות ופרסום ברדיו מכ"ע TV קל שלא בערך בברוקלין כמובן [.] אזכיר עה"צ שירבה (בדברים של) שמחה.

[אייר, תשי"ג]

מענה ליועד רבני ליובאוויטש הכללי" על מכתבם בו כתבו ע"ד אסיפתם המתוכננת ליום ועש"ק י"ג תמוז, ובקשר לסי' ליקוט מכתבי כ"ק אדמו"ר שליט"א בעניני רבנות, בהמשך להמענה שקיבלו (ליקוט מענות קודש

תש"נ מענה קפט) בקשר לזה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר על הציון

[וראה גם ליקוט מענות קודש תש"נ מענות: רצד, ש, שב, שמה].

[אדר"ח אייר, תש"נ]

מענה לא' מחברי "מועצת גדולי התורה" שכתב שרוצה לשוחח עם כ"ק אדמו"ר שליט"א בטלפון, בכדי לוודא באופן ישיר האם הודעת רבני חב"ד בעניני המצב באה"ק משקפים נאמנה ובדיוק את דעתו הק' ("בית משיח" גליון 1255):

לטלפן בשמי

זה כו"כ זמן שאיני מדבר טלפונית מעבר לים, וצ"ל התרת נדר וכו', ועוד וג"ז עיקר שכדי שלא לבייש את כו', שלא לבייש את שלא עניתיו בעבר (הקרוב) ג"ז לא יועיל.

ועוד ועיקר הודעה הנ"ל כבר הייתה באסיפת חירום דרבני ועסקני חב"ד באה"ק, ונצטוו לפרסמה, וחזקה שליח עושה שליחותו.

[ט' אייר, תש"נ]

מענה להמתעסקים במבצע הצלת "ילדי צ'רנוביל" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ שיהי' ההמשך באופן דמעלין בקודש בו ובעניניו ובפועל ממש וכו'

[ל"ג בעומר, תש"נ]

מענה להשליח ר' ישראל ברוך בוטמאן על דו"ח מתהלוכה וכינוס ל"ג בעומר בעירו נהרי' אה"ק (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות השליח ר' ברוך שי' וילהלם וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

(גם לפעולה נמשכת)

והזמן גרמא וכו'

[כ"ב אייר, תשי"נ]

מענה להשליח ר' שמואל וזוגתו נחמה גרייזמאן שכתבו ששכרו דירה בת ארבעה חדרים עבור "מכון חי' מושקא" – בית חב"ד לנשים דוברות אנגלית בירושלים עיה"ק, וכן כתבו ע"ד תוכניות השיעורים (מהעתקה, באדיבות הנמען שי'): :

בטח זה בהסכמה המלאה של הועד

[סיון, תשי"נ]

מענה כללי-פרטי על הדוחות"ת דימים אלו [בין השאר – להשליח הרב יעקב יצחק בידרמן על הדוחות"ת ששלח (מהעתקה, באדיבות הנמען שי')]: :

נת' ות"ח

ותהא פעולה נמשכת

ובהוספה

והזמ"ג, כנתינת כח

דחז"ל וברכתם דכל

המוסיף מוסיפין לו,

ובמיוחד ברכתו דהקב"ה

שתוספתו מרובה כו'.

והזמ"ג –

לקבלת התורה

בשמחה ובפנימיות.

אזכיר עה"צ.

[י"ד סיון, תש"נ]

מענה להרב משה יהודה ליב לנדא על דו"ח מביקורו ברוסיה (י"כפר חב"ד" גליון 1900):

[1] על כללות הדו"ח, כתב:

והיא פעולה נמשכת ובהוספה, והזמ"ג ותשלומיו.

[2] במכתבו כתב: "במוסקבה פגשתי יהודי רוסי שגר היום באנטוורפן ושמו . . . הוא הגיע מאנטוורפן לצורכי מסחר, עומד בקשר עם חברה המקימה מפעל לנקניק ברוסיה עם חוה לגידול בקר ופרות לתוצרת חלב וכו' והחברה מסכימה להקים מחלקה נפרדת בסמוך לבשר כשר . . . הסברתי לו שאני מוכן לעזור לסדר הכשרות וההשגחה . . ."

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "שאני מוכן לעזור לסדר הכשרות וההשגחה".

[3] במכתבו כתב: "בהיותנו ברוסיה ממש רוצים להישאר ולפעול כי השטח רחב מאוד . . . שאלני אולי אני מוכן לבוא בימי החופש בקיץ לרוסיה וידעו לפחות שיש חודש ימים רב וירכזו השאלות והבעיות. לא עניתי בשלילה כי אני ממש במצב של תאוה עזה לעזור שם, גם בחיוב לא עניתי והדבר תלוי בהוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א".

על מה שכתב: "גם בחיוב לא עניתי", כתב:

ה"ז פס"ד בשו"ע ובמיוחד ע"פ שהזמ"ג הפצה דוקא.

[4] על מה שכתב: "לנסוע במיוחד", כתב:

וייסיף גם בעוד ענינים.

אזכיר עה"צ

[לפני חג השבועות, תש"נ]

מענה להת' בן ציון אהרן הירש יפה שכתב דו"ח מפעולותיו עם הצעירים בבית הספר התיכון בו לומד במנשסטר, וע"ד התקרבותם ליהדות ולחב"ד (תשורה יפה ח"י אלול תשס"ו):

נחת רב והזמ"ג – הכנה לחה"ש וקבלת התורה. אזכיר עה"צ.

[י"ז סיון, תש"נ]

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו – בקשר להמובא במאמרי אדמו"ר האמצעי (נ"ך ע' תסב-ג): "והנה אנו רואים למטה בהליכת השמש והלבנה שכאשר השמש מרוחק מן הלבנה, כמו בתחלת החודש, אזי אין הלבנה מקבל בכל חצי כדורה רק בחלק קטן ממנה כנקודה בלבד, והוא הנק' בשם פגימת הלבנה, ובכל יום ויום שהשמש מתקרב אל הלבנה יותר יאיר בה בשטח הכדור שלה יותר, עד שבחצי החדש היא מתמלאת אור בכל שטח חצי כדורה שעומד נגד השמש. מפני עוצם התקרבותה אל השמש, ע"כ מאיר בה בכל חלקי, והוא הנק' מילוי הלבנה שהוא בט"ו בחדש"; במכתבו כתב, שמשמעות הדברים היא שמדובר בריחוק וקירוב בגשמיות, ושאל לפירוש הדברים (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1233):

ענין הלבנה לקבל מהמשפיע שלה בנוגע לאורה – ובאם אינה מקבלת (רק מעט) – ה"ז ריחוק משלימותה וענינה

[כ"ף סיון, תש"נ]

מענה לא' שכתב שזוגתו נמצאת בבית הרפואה ויש לה חבלי לידה קשים, ומבקש את ברכתו הק' ללידה קלה (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1229):

יביא לה קופת צדקה ותטיל בה צדקה בידי' והמצו"ב בזה בכלל

ותבש"ט

[כ"א סיון, תש"נ]

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו בקשר לבוא בנו בקשרי השידוכין (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[תמוז, תשי"ג]

מענה לר' שמואל וזוגתו חנה קמינצקי בקשר לנסיעתם בשליחות לעיר דנייפרופטרובסק (ס' "דיעדושקא" ע' 616):

באם יש ב(סמיכות) מקום שיהיו שם מקווה כדרוש, יסעו בשעה טובה ומוצלחת. אזכיר על הציון.

[ג' תמוז, תשי"ג]

מענה להשליח ר' יהושע בנימין גארדאן שכתב: "הר"ר יוסף-יצחק הכהן שי' גוטניק מבקר פה. . . ביקרנו יחד ברוב המוסדות שלנו פה בוואלי והוא הבטיח בעזהשיית לתרום בעין יפה, והננו מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה רבה" ("כפר חב"ד" גליון 750):

וימשיך לבשר טוב ובהוספה. אזכיר על הציון.

[ועשיק חוקת, ז' תמוז, תשי"ג]

מענה לוועד "מכון חי' מושקא" – בית חב"ד לנשים דוברות אנגלית בירושלים עיה"ק – על דו"ח מאסיפתם, בו הוחלט שאת העניינים הרוחניים של המכון מוסרים לשיקול דעתם של ר' שמואל וזוגתו נחמה גרייזמאן, וכתבו כמה פרטים בקשר לסידור העניינים הגשמיים (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל שי' גרייזמאן):

הרי העיקר [עניינים רוחניים של המכון מוסרים לשיקול דעת של שמואל גרייזמאן וזו' נחמה] **הי' קודם הועד, ואף שהועד קבע כלשונם לצרף זוג' תי' וחכמות נשים בנתה ביתה – המדובר צ"ל נוגע למכון ולא לבית.**

אזכיר עה"צ

[יו"ד תמוז, תשי"ג]

מענה להשליח הרב יעקב יצחק בידרמן בקשר לקניית בנין (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

הסכמה וברכה, ויהא בהצלחה רבה והזמ"ג. אזכיר עה"צ.

[י"ג תמוז, תש"נ]

מענה לר' שמואל פרומר (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' אסף חנוך שי' פרומר וזכות הרבים תלוי' בו):

אין לקשר חב"ד עם . . . קוביא וכיו"ב, כפשוט.

אזכיר על הציון.

[ועש"ק פינחס, כ"ף תמוז, תש"נ]

מענה לועד רבני חב"ד באה"ק שהכניסו את ההחלטות בקשר לאגו"ח באה"ק, ועד רבני חב"ד באה"ק, ייצוג המוסדות, והעניינים הכספיים (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

נת' ות"ח

אזכיר עה"צ

[ועש"ק פינחס, כ"ף תמוז, תש"נ]

מענה לר' אברהם יצחק שם-טוב ור' חיים יהודה קרינסקי על דו"ח ממצב העניינים בקשר ל"משפט הספרים" (מהעתקה):

נת' ות"ח

ההנ"ל כולל ביטול כל התביעות בבית המשפט וכו'?

[לאחר ועש"ק פינחס, כ"ף תמוז, תש"נ]

מענה לר' אברהם יצחק שם-טוב ור' חיים יהודה קרינסקי שכתבו – בהמשך להמענה שקיבלו: "ההסכם המדובר כולל ביטול כל התביעות בבית המשפט וכו', והכתב שישדרו העו"ד יחתם גם ע"י השופט הפדרלי סיפטון, היינו שיהי' בזה גם הגושפנקא של הבית משפט, ביטול כל העניינים באופן רשמי" (מהעתקה):

נת' ות"ח

[לאחר כ"ב תמוז, תשי"ג]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון שהכניס את ספר "היום יום עם הערות וציונים" בדפוס – ע"פ המענה שקיבל (ליקוט מענות קודש תשי"ג מענה שטו): "כשיו"ל בטח ישלח ותח מראש" ("תשובות ומענות" שי"ל ע"י "פאקס א שיחה" גליון 2):

נת' ות"ח, וכפליים לתושי'.

[ר"ח מנ"א, תשי"ג]

מענה לר' טובי' פלס על דו"ח מהפצת השיחות בעיתונות (תשורה פלס ט' תמוז תשי"פ):

וימשיך לבשר טוב אזכיר על הציון.

[ט"ו מנ"א, תשי"ג]

מענה בקשר לסניף רשת "אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש" באה"ק (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי וזכות הרבים תלו"י בו):

ע"פ שכל הפשוט מענה (לצד) אחד אינו מענה להב' ולא לכה"ע כולו.

תדון הנהלת הרשת ואם צורך – ועד רבני אנ"ש שי' שבאה"ק

אזכיר עה"צ

שמז (מתוקן)

[ט"ז מנ"א, תשי"ג]

מענה להמזכיר רחמ"א חדקוב על מכתבו בקשר להמוסדות שהיו תחת ניהולו של ר' יעקב יהודה העכט ע"ה (מהעתקה, באדיבות א' מאנ"ש שי):

[1] במכתבו שאל בנוגע לניהול המוסדות הנ"ל במסגרת ה"מרכז לעניני חינוך", והאופן הראוי לגשת לענין.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הרי בפשיטות הי' תחת מרות המזכ' – ולעשות כהנ"ל מטעם המזכ' (1)

לברר באם צ"ל גישה מיוחדת מפני נוסח תקנוני המוסדות (2)

[2] על כללות המכתב, כתב :

לעשות גלאט בתכלית – לדבר עם א' מהמשפחה תי' 1) שהמזכ' תקרא
א' מהמוסדות על שמו בחב"ד שהיו בהנהלתו (או מהעניינים) 2) בתוך
שלשים

[כ"ד מנ"א, תשי"ג]

מענה להנהלת "מכון חי" מושקא" – בית חב"ד לנשים דוברות אנגלית
בירושלים עיה"ק – על דו"ח בו כתבו בין השאר שהועד הגשמי קיבלו על
עצמם להיות אחראים בינתיים גם על הרוחניות של המכון (מהעתקה,
באדיבות ר' שמואל שי' גרייזמאן) :

אזכיר עה"צ

[מנ"א, תשי"ג]

מענה להתי' אלישיב קפלון והתי' חיים סלוניס בקשר לנסיעתם לשליחות
בעיר חרקוב במסגרת "לשכת עזרת אחים" (ס' "בתוך הגולה" ע' 317.
"אוצרות ליובאוויטש" גליון 1) :

לצדקה שם

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 18 דולר לכל אחד מהם, והורה (בע"פ) :
להחליף את השטרות באופן חוקי].

[תחלת אלול, תשי"ג]

מענה לר' טובי' פלס שביקש מכתב מכ"ק אדמו"ר שליט"א עבור הי"בר
מצוה" של בנו התי' יוסף יצחק החל ביום י"ב מרחשון תנש"א (תשורה
פלס ט' תמוז תשי"פ) :

היינו בשנה אחרת ולאחרי שני חודשים! אזכיר עה"צ.

[י"ג אלול, תש"נ]

מענה לר' אליעזר טורין שכתב ע"ד משרתו החדשה בישיבת בריסק בשיקגו בתור מגיד שיעור לכתה ט' (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[ועש"ק תבוא, י"ז אלול, תש"נ]

מענה למנהל קרן התק"מ – "התנועה הקיבוצית המאוחדת" – על מכתבו (שהכניס באמצעות ר' טובי' פלס) בקשר לתנועה הקיבוצית (תשורה פלס ט' תמוז תש"פ):

[1] במכתבו כתב: "1. האם יש עתיד לקבוץ, או שצורת שותפות זו תתנוון, או תשתנה כך שמהות הקבוץ תעלם?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "יש עתיד לקבוץ", וכתב:

ע"פ הנסיון דע"ע

[2] במכתבו כתב: "2. אם יש עתיד לקבוץ, איזו צורה ילבש הקבוץ בעתיד זה? מה יהיה משקל השותפות והאם יוכל להתקיים שוויון ערך האדם ושוויון ההזדמנויות בחברה המתמודדת עם עולם מתירני ותחרותי? 3. איך יתקיים קבוץ בעולם שבו צריך מקצועניות בניהול והתמחות בנושאים ספציפיים, כאשר הקבוץ מנסה להשמר מ"עבד כי ימלוך" ומהשתלטות מעוט כוחני ולכן מקפיד על תחלופה בין מקבלי ההחלטות? איך ימצא האיזון בין השניים?".

על הקטע "איך יתקיים קבוץ בעולם שבו כו", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הרי התקיים בפועל עשירות בשנים

[3] במכתבו כתב: "4. ולבסוף ברשותך שאלה אישית, האם כדאי לי להשאר בקבוץ כאשר, הרי, שאיפותי המקצועיות וההתמחות האישית שלי עשויות להחסם על ידי אילוצים שנדרשים לסיום חברה קטנה הנאבקת על קיומה? האם המחיר שווה?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "שאלה אישית", וכתב:

בהתייעצות בידידים מבינים

אזכיר עה"צ

[כ"ז אלול, תש"נ]

מענה לר' משה עזאגווי שביקש ברכה לזכות ב"לוטו" במאנטרעאל, ולהצלחה רבה (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[קייץ, תש"נ]

מענה למשפחת ר' חיים דובער חן ע"ה ששאלו – בקשר לנוסח המצבה שלו – האם לכתוב את השם "דובער" בתיבה אחת, או לכתוב "דוב בער" בשתי תיבות ("בית משיח" גליון 87):

כהוראת הח"ק דירושלים.

[תש"נ]

מענה להנהלת תלמוד תורה שע"י ישיבת "תורת אמת" בירושלים עיה"ק שכתבו ע"ד מינוי מנהל חדש, וביקשו ברכה (ס' "תורת אמת" ע' 416):

א) יותר מיובל שנים תורת אמת שנתייסדה על ידי רבותינו נשיאינו וכו' וכו'. ב) אין הזמן גרמא לכתוב מכתבים שאין בהם צורך כלל כמפורסם אזכיר על הציון.

[תשי"ג]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק על מכתבו בעניני שלימות הארץ ("כפר חב"ד" גליון 447):

כמפורסם איני מתערב בנוגע למפלגות באה"ק (סתירה מיניה וביה) – כי אם בצד השווה בכל יחיד ארגון ומפלגה שם – פיקו"נ דבנ"י שיחי' שם ע"י צה"ל חזק, עניני בטחון כולם בתוקף וכו'.

[תשי"ג]

מענה לר' טובי' פלס שכתב שבמסגרת עבודתו עם אנשי הקיבוצים הנה עד היום לא התערב בעניני תוכן ואידיאולוגי, אלא רק כאשר נשאל לדעתו ענה באופן שיהודי מאמין עונה. אבל כעת הוא חושב האם עליו לנסות להשפיע עליהם בצורה ישירה (תשורה פלס ט' תמוז תשי"פ):

לא לשנות דע"ע.

[תשי"ג]

מענה לר' טובי' פלס שכתב – בקשר להתעסקותו בהפצת השיחות בעיתונות: "מכל התוספות ושינויים מהרגיל אני חושש האם יש טעם ומקום לחשש בתוספות הנ"ל או להיפך זה גורם נח"ר?" (תשורה פלס ט' תמוז תשי"פ):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות: "האם יש טעם ומקום לחשש בתוספות הנ"ל או", והשאיר את התיבות: "להיפך זה גורם נח"ר", וכתב:

וה"ז שנת תש"נ.

מענות קודש ה'תנש"א

– מילואים –

[ז' תשרי, תנש"א]

מענה להשליח ר' צבי יחיאל גרינבלאט (מצילום כתי"ק – תשורה כהן כ"ד טבת תשפ"א):

[1] במכתבו כתב: "מצו"ב כמה תמונות מהבנין החדש דחב"ד ב. איירעס. (הם חלקים ולא הכל)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(1) מוחזר בזה

[2] במכתבו כתב: "ומקוים שכ"ז הי' ויהי לנח"ר כ"ק אדמו"ר שליט"א".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "ומקוים", וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "שכ"ז כו", וכתב:

(2) [שכ"ז הי' ויהי לנח"ר] רב [כ"ק אדמו"ר שליט"א]

[3] במכתבו כתב: "כמו"כ מצו"ב המכתבים כלליים דח"י אלול וכ"ה אלול בשפאניש. מופצים בכמה אלפים טופסים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(3) נל ות"ח

[4] במכתבו כתב: "ומבקש ברכתו הק' לכל הענינים והמפגשים דהיום ומחר לטובת המוסדות וכו'. הנני חוזר לב. איירעס אי"ה מחר בערב".

אצל התיבות "ברכתו הק", ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א: **(4)**

[י"ג תשרי, תנש"א]

מענה להת' משה עזאגווי שביקש ברכה לזכות ב"לוטו" בקנדה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[ו' מרחשון, תנש"א]

מענה לועד "שכונת לוי יצחק" בכפר חב"ד על מכתבם בהמשך להתמנותם לתפקידם, בו כתבו ע"ד התכניות שלהם (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כחוו"ד רבני כפר חב"ד שיחיו

[כ"ה מרחשון, תנש"א]

מענה לא' מאנ"ש דאוסטרליא (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' יוסף יצחק שי' גארדאן וזכות הרבים תלוי' בו):

בקשר לאבילות שאירעה לו ל"ע, כתב:

א) המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

על שאלתו האם להלחם עם הרפורמים בקשר לבית הכנסת בעירו, כתב:

ב) בכהנ"ל כעצת ידידים מבינים שעל אתר.

אזכיר עה"צ.

[ה' כסלו, תנש"א]

מענה להשליח ר' אהרן אליעזר צייטלין על דו"ח כללי בקשר להקבוצה שיגיעו מאה"ק לחצרות קדשנו לימי החנוכה (קובץ "נסיעה לרבי קבוצה שלישית חנוכה תנש"א" ע' 3):

אזכיר על הציון

[וראה ליקוט מענות קודש תנש"א מענות: סו, פד, צב, קב].

[ט' כסלו, תנש"א]

מענה לא' השלוחים שכתב: "עקב המצב הכספי הקשה ביותר במוסדות . . . אם נוכל לקבל דולרים בודדים מכ"ק אדמו"ר שליט"א כמנין ימות השנה, ובטוחני שבע"ה יתן הדבר תנופה שנצליח למכור את כל ימות השנה, 89 שקל x 12. וכל תורם יזכה בדולר של כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אפשר לשלוח הנ"ל לכל המוסדות?

ולמה יגרע זה מזה!!

[כ"ב טבת, תנש"א]

מענה לא' ממקורבי חב"ד שביקש ברכה עבור זוגתו שחלתה במחלה הידועה ל"ע. במכתבו כתב ע"ד הטיפולים שעוברת אצל רופא מסויים, ואשר ידידים המליצו שתעבור לקבל טיפולים אצל רופא מסויים אחר, וביקש עצה האם עליהם לעשות כן (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ בראשית תשפ"א):

קדימה להמשיך בהרופא(ים) שהתחיל (1)

בדהתפוחה"ז (2)

[כ"ז טבת, תנש"א]

מענה לא' מאנ"ש שכתב ע"ד בתו העוברת ניתוח, וביקש ברכה שהכל יעבור כשורה ולרפואה שלמה וקרובה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

שיהא כל הנ"ל בהצלחה רבה

בטח תורמת לצדקה בל"נ לפני הדה"נ בערב שבת ויום טוב

אזכיר עה"צ

[שבט, תנש"א]

מענה למרת רבקה פלס שכתבה – בקשר לתכניתה לנסוע לחצרות קדשנו לרגל כ"ב שבט – שאינה יודעת אם עלי לנסוע, בהמשך לדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א שלא לעזוב את אה"ק כו' (תשורה פלס ט' תמוז תש"פ):

ההוראה שלא לעזוב אה"ק – לא שייך אלי' בנדון זה. אזכיר עה"צ.

[תחלת שבט, תנש"א]

מענה לעסקני חב"ד ברוסיא ששאלו בקשר לה"ועד" שאורגן שם לאחרונה, ומטרתו להיות המייצג של כל הארגונים היהודיים ברוסיא, ואינו ברור מה צריך להיות היחס כלפיהם (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' חיים שי' סלונים וזכות הרבים תלוי' בו):

כהחלטת הנהלת אגו"ח וכיו"ב ולא דיחיד או ב' יחידים. אזכיר עה"צ.

[ו' שבט, תנש"א]

מענה לא' שביקש ברכה לזכות בילד נוסף, וכן ביקש ברכה עבור בתו שתמצא את זיווגה (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד שי"פ בראשית תשפ"א):

בדהמזוהת"פ

[י"ד שבט, תנש"א]

מענה לר' אליעזר טורין שכתב ע"ד זוגתו הנכנסת לחודש השלישי להריונה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[ט"ו בשבט, תנש"א]

מענה לא' התמימים מתלמידי ישיבת "תפארת בחורים" שע"י ישיבת תו"ת מאריסטאון ששאל בנוגע להמשך דרכו – האם לנסוע לחפש שידוך באה"ק או בדרום אפריקה, או להשאר בארצה"ב לאותה מטרה (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ בראשית תשפ"א):

כהנהלת הישיבה בה לומד

[כ"ף שבט, תנש"א]

מענה לא' שכתב ע"ד תאונת דרכים שעבר ל"ע, וביקש ברכה אשר תברת הביטוח תסכים לקבל את בקשת השילומים שלו (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ תרומה תשפ"א):

בדהתפוחה"ז

[כ"ב שבט, תנש"א]

מענה לאחת שכתבה: "הנני . . מבשרת לרבי שליט"א על שלקחתי על עצמי את ענין טהרת המשפחה. בזכות זה אני מבקשת ברכה לשלום בית עם בעלי . . וכן ברכה לזרעא חיא וקיימא וכן ברכה לבתי להצלחה בכל"י (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ בראשית תשפ"א):

מוכרח וגדול הענין (1)

וסגולה (להצלחה) (2)

[מוצאי ש"פ משפטים, כ"ה שבט, תנש"א]

מענה לאחת שכתבה ע"ד ילד מסויים שביום הבהיר י"א ניסן הבע"ל יחול יום הולדתו ה-11, וביום כ"ז שבט הבע"ל הוריו מעבירים אותו מבית-הספר שם לומד עתה לבית-ספר יותר דתי, ומבקשים ברכה להצלחה בגשמיות וברוחניות (מצילום כתי"ק – תשורה שרגא כ"ח שבט תשפ"א):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בקו את מה שכתבה ע"ד יום ההולדת, וכתב:

מנהגי יום הולדת

המצו"ב לצדקה

[כ"ח שבט, תנש"א]

מענה לאחת שכתבה ע"ד ההתעוררות שלה לאחרונה בענין לימוד החסידות ובקירוב ליהדות, וביקשה ברכה שתצליח בקירוב אנשים וגם לקרב את ביאת המשיח (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ בראשית תשפ"א):

בדהמ"ז

[ד' אדר, תנש"א]

מענה לאחת שכתבה: "מזה שנה אני גרה בניו יורק, הכרתי בחור, יהודי כמובן, והחלטנו להתחתן ב-26.3.91 בארץ ישראל. לאור המצב בארץ ההורים שלי החליטו שאי אפשר לנסוע במצב של המלחמה ואמרו שצריך לדחות את החתונה למועד אחר. הוריי הם אנשים דתיים ומאמינים והם טוענים שאסור לדחות חתונה וזה עושה מזל רע. מאז שהחלטנו לדחות המצב בינינו השתנה ונוצרו מתחים. הייתי רוצה שתייעץ לנו מה לעשות בקשר לחתונה וכמובן לקבל את ברכתך, אשמח לקבל תשובה. האם לעשות את החתונה פה, זה אפשרי, או לחכות למועד אחר שהמצב בארץ ישתנה" (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ בראשית תשפ"א):

כרב פס"ד בכהנ"ל

[ו' אדר, תנש"א]

מענה לקבוצת בנות שכתבו: "להמשך המכתב הקודם ביום ההילולא וההסתלקות של הרבנית נ"ע שביום זה מתעלים מעלה מעלה מעשי עניני וכו', הננו החתומות מטה מבקשות מכח יכולתה לברך להתפלל עבורנו לפני בורא עולם שישלים בנן ע"י שידוך מתאים של בחור ירא שמים וכו' לכל אחת ואחת ובכלל כל בנות ישראל, וכן בזכות יום מסוגל כזה הננו תובעות מכ"ק אדמו"ר שליט"א. ביאת המשיח יבא בקרוב ממש. אנו רוצות להקים בית בישראל על יסודי התורה והמצוה כפי שזה מואר של תורה תורת החסידות, מיד!" (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ בראשית תשפ"א):

ותהא פענ"מ ובהוספה והזמ"ג

[ו' אדר, תנש"א]

מענה לא' התמימים שכתב: "הנני להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א שבע"ה ביום ג' הבע"ל, י"ב אדר יתמלאו לי שנים ועשרים שנה. והנני לבקש ברכתו הק' בכל הענינים ושיהי' זה שנת הצלחה בגו"ר ובלימודי ובדרכי החסידות" (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ ויק"פ תשפ"א):

[1] על כללות המכתב, כתב:

מנהגי

[2] על מה שכתב: "ברכתו הק' בכל הענינים", כתב:

בדהתפוז (2)

[תענית אסתר, תנש"א]

מענה לאחת שכתבה ע"ד יום הולדתה ה-85 החל ביום י"ג אדר, וביקשה ברכה למכאובים שמהם סובלת (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ בראשית תשפ"א):

מנהגי

ושמחת פורים

ושושן "

[כ"ג אדר, תנש"א]

מענה לאחת שכתבה: "מזה זמן אני לומדת פעמים בשבוע ולא נקלט לי שום דבר. אני שוכחת והראש שלי מאוד סגור, איבדתי את מקום העבודה ומאוד קשה לי בכל הענינים. אני מאוד מבקשת את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שאצליח בדרכי" (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ בראשית תשפ"א):

והזמ"ג (1)

בדהמז (2)

[כ"ד אדר, תנש"א]

מענה לבני זוג שביקשו ברכה עבור בנם הנמצא בבית הרפואה, וכן עבור בנם המתרועע עם גויי ר"ל (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ בראשית תשפ"א):

בדהמזוהת"פ

[כ"ד אדר, תנש"א]

מענה לא' שביקש ברכה עבור חתן וכלה המתחתנים בקרוב (מצילום כתי"ק – קובץ ועד חיילי בית דוד ש"פ בראשית תשפ"א):

בטח החליטו שניהם . .

[כ"ח אדר, תנש"א]

מענה להשליח ר' מנחם מענדל חיים ברוך הלוי וולפא על מכתבו (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי וזכות הרבים תלוי בו):

אזכיר עה"צ לכהנ"ל.

[ניסן, תנש"א]

מענה לא' מאנ"ש (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שיי חאנין וזכות הרבים תלוי בו):

בטוחני כמו שאמרתי בעת שביקרו אצלי אשר הגדלת כלי פרנסתם הוא בית החרושת, תגדיל גם כן ברכת השי"ת הנשפעת בכלי זה, ובלבד שיגדילו וירחיבו גם כן הצנורות המקשרים מקור הברכה עם הכלי למטה.

ויה"ר שבקרוב ממש יקויים בו הרחב פיך ואמלאהו

אזכיר עה"צ

[ג' ניסן, תנש"א]

מענה לתלמידים השלוחים לשיבה גדולה מלבורן אוסטרליא בקשר לחזרתם לחצרות קדשנו לאחר שתי שנות השליחות (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' מרדכי שי' ווענגער וזכות הרבים תלוי' בו):

ויהא בשעה טובה ומוצלחת

אזכיר עה"צ

[ועש"ק צו, ז' ניסן, תנש"א]

מענה לר' אליעזר טורין שכתב ע"ד משרתו החדשה בשנה הבע"ל בתור מגיד שיעור לכתה ח' בחדר ליובאוויטש שיקגו (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[מוצש"ק צו, ח' ניסן, תנש"א]

מענה לר' זאב שלום הלוי הורביץ שכתב: "הנני בזה להודות לכ"ק אדמו"ר שליט"א על הברכות והקירוב שקבלתי מכ"ק אדמו"ר שליט"א ואי"ה הנני מקבל עלי בקשתו הקדושה להמשיך ולהדפיס עוד ספרים. מתוך שבח והודאה להשי"ת על שזיכני ע"ע להדפיס 20 ספרים מכ"ק אדמו"ר שליט"א, ובקשה על להבא שאוכל להמשיך ולהוסיף עוד כהנה וכהנה ומתוך הרחבה ושמחה וטוב לבב" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

ויבש"ט בכהנ"ל וגדול זכותו [מתוך שבח והודאה להשי"ת על שזיכני ע"ע להדפיס 20 ספרים מכ"ק אדמו"ר שליט"א, ובקשה על להבא שאוכל להמשיך ולהוסיף עוד כהנה וכהנה ומתוך הרחבה ושמחה וטוב לבב]

[י"ט ניסן, ג' דחומ"פ, תנש"א]

מענה להתי' משה אריאל שיי' הכהן רוט על דו"ח "הקהלת קהילות" ביום ש"ק א' דחג הפסח ע"י ארגון "ויקהל משה" שע"י תלמידי ישיבת תו"ת מגדל העמק (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' וזכות הרבים תלוי' בו):

נת' ות"ח, ותהא פעולה נמשכת ובהוספה והזמ"ג, אזכיר עה"צ.

[לאחר כ"ח ניסן, תנש"א]

מענה להתי' חיים נחום קונין שכתב שבהמשך לשיחת כ"ח ניסן – הנה בהלכו ל"מבצעים" פעל על כל אלו שנפגש עמהם להוסיף פעולה להבאת המשיח (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' וזכות הרבים תלוי' בו):

**וילך כל או"א שיי' מהם מחיל אל חיל בכל הנ"ל ובכיו"ב והזמ"ג
(ספה"ע)**

אזכיר עה"צ

[אייר, תנש"א]

מענה להשלוחה מרת שפרה אביבה דערען על מכתבה בו כתבה ע"ד כמה ענינים, חגיגת בר-מצוה ועוד (תשורה צייטלין יו"ד כסלו תשפ"א):

אעה"צ ותבשר טוב ובהוספה לעתיד לבוא

[בדר"ח אייר, תנש"א]

מענה לא' ממקורבי בית חב"ד נהרי' אה"ק על בקשות ברכה לבני משפחתו (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' ברוך שיי' וילהלם וזכות הרבים תלוי' בו):

**הנהגה יומית שלהם תהא מתאימה להוראות תורתנו תורת חיים, דיוק
בטהרת המשפחה**

אזכיר עה"צ

[ח' אייר, תנש"א]

מענה להתי' משה אריאל הכהן רוט שכתב ע"ד פתיחת שיעור יומי בעניני גאולה ומשיח בישיבת תו"ת מגדל העמק – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות ש"פ תזו"מ (ס' "כה תברכו" ע' 190):

ותהא פעולה נמשכת ובהוספה, והזמ"ג אזכיר עה"צ.

[כ"ב אייר, תנש"א]

מענה לא' העסקנים באה"ק על מכתבו ("התקשרות" גליון פב):

(1) בהנ"ל ובשאלותיו – כהוראות ועצות ועד רבני אנ"ש שי' שבאה"ק.

(2) כנראה ישאל עוה"פ בהסברה אחרת – והמענה בדיוק כנ"ל.

[כ"ד אייר, תנש"א]

מענה לר' משה מנחם מענדל גלבשטיין שהכניס בקשת ברכה של הרב בנימין יהושע זילבר (תשורה אברמוביץ י"א מנ"א תשס"ה):

אזכיר על הציון והזמן גרמא (ספירת העומר (לתקן את כו')) לבשו"ט.

[כ"ה אייר, תנש"א]

מענה למערכת "בית חיינו" שכתבו ע"ד רצונם להכניס את ר' מרדכי מנשה לאופר למעגל הכותבים, וביקשו ברכה לשיפור המצב הגשמי ולהרחבה אמתית (קובץ ועד חיילי בית דוד עשיית תשפ"א):

אזכיר עה"צ

[סיון, תנש"א]

מענה לר' נחמן וילהלם שהכניס את חיבורו "ליקוט נר מצוה – במצוות הלילה, קרשעהמ"ט, תקון חצות, חלומות, והמסתעף" (ריש קונטרס "ליקוט נר מצוה"):

נת' ות"ח ת"ח אזעה"צ.

[סיון, תנש"א]

מענה לא' מעסקני חב"ד באה"ק (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

בנוגע להמוסדות חב"ד שבאה"ק – יפנה להנהלה שלהם.

באם אינו שבע רצון – לועד רבני אנ"ש שבאה"ק – כפשוט

אזכיר עה"צ

[גי' סיון, תנש"א]

מענה למערכת "בית חיינו" שכתבו: "ישנה בעיה הנראית כרצינית ומעיבה על המשך הו"ל מוצלח של הגליון והוא שרובא דרובא מחברי המערכת בנ"י. עומדים לעזוב את המערכת וזאת בפרק זמן קצר מאוד – מס' שבועות. . וע"כ הננו בזה לבקש את ברכתו הק' של כ"ק אד"ש לפתרון הבעי' הנ"ל ושנצליח להמשיך ולהתמיד בהו"ל, ולהוסיף בזה, הן בכמות והן באיכות ולגרום לכ"ק אד"ש אך ורק נח"ר" (קובץ ועד חיילי בית דוד עשיית תשפ"א):

באם היתה תועלת בזה עד עתה [נצליח להמשיך ולהתמיד בהו"ל, ולהוסיף בזה, הן בכמות והן באיכות ולגרום לכ"ק אד"ש אך ורק נח"ר]

[יום הבהיר כ"ח סיון, תנש"א]

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו בו כתב: "הננו לברכו לרגל היום הבהיר באריכות ימים ושנים טובות מתוך נחת!" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

(1) בדיקת התפילין והמזוזות

(2) אזכיר על הציון

(3) וכל המברך כו'

[ה' תמוז, תנש"א]

מענה לר' יצחק אברהם רוטנברג שכתב – במשך ביקורו בחצרות קדשנו: "הנני מודה להקב"ה על כל החסדים שעשה אתי ועם כל משפחתי, ועל הזכות שזכיתי שוב להיות כאן" (מהעתקה):

אזכיר על הציון

[ח' תמוז, תנש"א]

מענה לר' אליעזר טורין שכתב ע"ד זוגתו הנכנסת לחודש התשיעי להריונה (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ**ויבש"ט****בד' מזוזות**

[כ"ז תמוז, תנש"א]

מענה למר רון נחמן שכתב: "חברי מרכז הליכוד ביש"ע ביקשו אותי פה-אחד ליצגם בכנסת. עניתי להם שאם אכן כולם יעמדו אחרי כאיש אחד אסכים להוסיף עלי את העול הזה, אבל התניתי הסכמתי הסופית בקבלת חוות-דעתו של הרבי וברכתו, ואני מבקש בזאת הסכמתו ועצתו של הרבי האם ראוי ונכון שאפעל בכיוון זה, על מנת שאשרת את תושבי יש"ע בכנסת, בנוסף לתפקידי כראש מועצה באריאל. במידה ותשובת הרבי חיובית – אבקש בזה את ברכתו והדרכתו כיצד עלי לפעול". במכתבו הוסיף איחולו וברכותיו לכ"ק אדמו"ר שליט"א (י"כפר חב"ד" גליון 533):

ויעמיד מועמדותו להבחירות בשעטו"מ. וכל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר אזכיר על הציון.

[מנ"א, תנש"א]

מענה לר' טובי' פלס בקשר לחוברת "דבר מלכות" – הוצאה מיוחדת בעניני גאולה ומשיח חוברת ג ("בית חיינו" גליון 99 ע' 11):

נת' ות"ח אזכיר עה"צ להצלחה רבה

[מנ"א, תנש"א]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי שכתב שהנהלת "קרן הזכרון לתרבות יהודית" בניו יארק הסכימו לתת מענק מחקר להו"ל ספרו שיכלול שני חלקים: ח"א – ביאורים בנוסח סידור אדמו"ר הזקן לעומת שאר נוסחאות, ח"ב – שו"ת בענינים השייכים לתפלה (קובץ "שאלות פירושים וביאורים" חוברת יג ע' 18):

כמובן ההמלצה שבכל הנ"ל יותר חשובה מהממון. אזכיר עה"צ.

[אלול, תנש"א]

מענה לר' מאיר שמחה קלמנסון שביקש ברכה עבור המנין באובערוויליע צרפת המיועד למקורבי בית חב"ד ("בית משיח" גליון 205):

יהא בהצלחה והזמן גרמא, אזכיר על הציון.

[מוצש"ק שופטים, ו' אלול, תנש"א]

מענה להמזכיר רח"י קרינסקי על דו"ח שכתב מביקורו אצל א' השלוחים. בסיום הדו"ח כתב: "בטח כל הנ"ל (בקיצור) הוא דוגמא חי ממה שמתרחש אצל כאו"א משלוחי כ"ק אדמו"ר שליט"א במקומותיהם בכל רחבי תבל, וגורם שמחה ועונג ונחת והגבהת הלב והרוח וכו'" (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 880):

[1] על כללות הדו"ח, כתב:

נת תח ת"ח על הדו"ח ובודאי ילכו מחיל א"ח ובהצלחה ובהוספה ומהם יראו רבים ויעשו עד"ז וכיון שהנ"ל רצו "מאתים" וכבר "קבלו" בודאי קבלו וגם יקבלו תו בתוך כוח"ט בכה"ע הפרט והכלל ובאופן של
[תנש"א]

[2] סימן בעיגול את התיבות "וגורם שמחה כו'", וכתב:

למעלה ולמטה, ובודאי אצל [כאו"א]

[קייץ, תנש"א]

מענה לחברי הקהילה היהודית בעיר חרסון על מכתבם בו הביעו את תודתם עבור פעילות התלמידים השלוחים בעיר – הת' משה אורנשטיין והת' מאיר אשכנזי, ולפניהם הת' מנחם מענדל שם-טוב והת' מנחם מענדל מאנגעל (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1220):

וה' יצליחם כל הקהלה ללכת מחיל אל חיל

בפרנסה הגשמית וגם בענינים הרוחניים

והרי הרואים (ע"פ תוכן המצוב) שנפה"א פועלת בהם – וה"ה חלק אלקה ממעל ממש ובמילא מעלתה רבה

[תנש"א]

מענה להרב גבריאל צינגער שכתב ע"ד ביקורו בפראג, ובין הדברים כתב ע"ד דיבורו עם השליח דשם בנושא המקוה המקומי ("כפר חב"ד" גליון 700):

1) נת' ות"ח. 2) כדאי בידעו ברור ובפרט כהנ"ל שימסור בעצמו (כלי ראשון) להשליח שי'. אזכיר על הציון.

[תנש"א]

מענה לר' יהושע יוזביץ על מכתבו בקשר לישיבת "תורת אמת" בירושלים עיה"ק שבניהולו, בו כתב ע"ד קשיים מסויימים שישנם ("כפר חב"ד" גליון 737):

הצעתו שאדגיש המפורש בשו"ע הרי צריך להיות ע"פ הסדר וההתחלה של שויתתי ה' לנגדי תמיד.

[תנש"א]

מענה לא' על מכתבו בקשר להחלטה קשה שהי' עליו לקבל (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל שי' אבצן):

יברר אצל עצמו מה הוא רוצה

יתיעץ עם ידידים מבינים

אזעה"צ

[תנש"א (1)]

מענה לר' יוסף הכהן איבערט על מכתבו בקשר להצעת שליחות באוניברסיטא העברית בירושלים עיה"ק ("בית משיח" גליון 1103, והעתקה):

כעצת צא"ח באה"ק

[תנש"א (2)]

מענה לר' יוסף הכהן איבערט שכתב – בהמשך להמענה שקיבל – ע"ד אישור והסכמת מרכז "צעירי אגודת חבי"ד" באה"ק ליציאתם לשליחות באוניברסיטא העברית בירושלים עיה"ק (מהעתקה):

1. מה היא השאלה עוד הפעם? 2. הסכמה וברכה אזכיר על הציון.

מענות קודש ה'תשנ"ב

– מילואים –

[ד' תשרי, תשנ"ב]

מענה לר' שלמה מיינדנצ'יק על מכתבו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאני"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

כמפורסם איני ממנה הנהלות של מוס' חב"ד באה"ק

[לאחר הושענא רבה, תשנ"ב]

מענה להשליח ר' מנחם מענדל חיים ברוך הלוי וולפא על מכתבו – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בשיחת ליל הושענא רבה לפתוח סניפים של ישיבת תומכי תמימים – בו ביקש הסכמה וברכת לפתוח סניף ישיבת תו"ת בעירו נתני' אה"ק (מהעתקה):

הסכמה וברכה אזעה"צ.

[שלהי תשרי, תשנ"ב]

מענה כללי-פרטי על הדוחו"ת דימים אלו [בין השאר – להנהלת בית חב"ד נהרי' אה"ק על דו"ח מכינוס נשים ורשימת המשתתפות (מהעתקה, באדיבות הת' שלום דובער שי' הרשקופ)]:

נת' ות"ח

ותהא פעולה נמשכת

ובהוספה

והזמ"ג, כנתינת כח

דחז"ל וברכתם דכל

המוסיף מוסיפין לו,

ובמיוחד ברכתו דהקב"ה

שתוספתו מרובה כו'.

והזמ"ג – שבאנו מחג האסיף,

זמן שמחתינו,

וממשיכים

בשנת ה'תת"ת (הא) ש(נת)

נ(פלאות) ב(כל בה).

אזכיר עה"צ

[שלהי תשרי, תשנ"ב]

מענה להת' יוסף יצחק הכהן דערען על דו"ח מפעולותיו במשך חג הסוכות בסטמפורד קונטיקט (תשורה צייטלין יו"ד כסלו תשפ"א, והעתקה):

נת' ות"ח ת"ח (1)

אזכיר עה"צ (2)

[מרחשון, תשנ"ב]

מענה לר' יששכר דוב גורביץ שכתב: "בזה הנני בא לשאול ולבקש עצת והוראת כ"ק, היות כי כרגיל הנני לבוא ב"ה לכינוס שלוחי כ"ק העולמי, כל שנה, שנקבע בשנה זאת לכ"ד-כ"ז מרחשוון הבעל"ט; והיות שכל שנה מסדר הרב הראשי של צרפת מר סיטרוק שיחי" יום תורה"; ועלה בליבי שנכון שאקבל ממנו רשות הדיבור ביום זה, וכבר דיברתי עמו בייחוד על זה והסכים ואמר שטוב ונכון; והנה יום התורה נקבע גם כן על יום שבת קודש כ"ה חשוון ויום א' כ"ו חשוון, שבדיוק זה ימי הכינוס של שלוחי כ"ק. וזאת היא השאלה, אם בכלל כדאי שאדבר, ואם כן כדאי, האם כדאי להשתדל לסדר שאעשה זה ביום א' הנ"ל בהקדם ושאוכל בו ביום לנסוע לכ"ק ולהיות חלק יום א' ומחרתו יום ב' על הכינוס (כרגיל, הנני נשאר אחר כך על איזה שבועות להשתדל לטובת מוסדות קודש בית רבקה)" (סי"ר בערל" ע' 30-229):

בהנ"ל, כהנהגתו בעבר. אזכיר על הציון.

[ט"ז מרחשון, תשנ"ב]

מענה להשלוחים ר' שמואל וזוגתו הינדא מלכה לו שכתבו (בתרגום מאנגלית): "מבקשים ברכתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א לעזור לנו שיהי' ל . . ישועה גדולה, ובקרוב ממש נלך כולנו לקבל פני משיח נאוי" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה):

[1] בתחלת המכתב, כתב:

אזכיר עה"צ

טבע

[2] סימן בעיגול את מה שכתבו (בתרגום מאגלית): "שיהי' ל . . ישועה גדולה, ובקרוב ממש נלך כולנו לקבל פני משיח נאוי", וכתב:

אזכיר עה"צ

כיון שגם ע"פ טבע יעשו כעצת עו"ד

[כ"ג מרחשון, תשנ"ב]

מענה להשלוחים ר' שמואל לו על מכתבו (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הרב פינחס שי' לו וזכות הרבים תלוי' בו):

והזמ"ג עשק"מ כסלו.

אזכיר עה"צ.

[ועש"ק תולדות, בדר"ח כסלו, תשנ"ב]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק על מכתבו בו ביקש ברכה עבור חמותו וזוגתו שמארגנות "קונצרט" לטובת "ילדי צ'רנוביל" (מהעתקה):

אזכיר עה"צ להצלחה וכו'

[ו' כסלו, תשנ"ב]

מענה להשליח ר' אהרן בעגון (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] על דו"ח ותמונות מפעולות בית חב"ד שעוויאט הילס קליפורני, כתב:

והזמ"ג לבשו"ט

אזכיר עה"צ

[2] על דו"ח מהכנסת ספר תורה, כתב:

וימשיכו לבש"ט ובהוספה והזמ"ג והענינים.

אזכיר עה"צ

[כ"ה כסלו, א' דחנוכה, תשנ"ב]

מענה להרב הלל פעוונער על שאלתו בקשר לארגון שחיטת ליובאוויטש בצרפת (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

שייך לועד רבני אנ"ש שי' שעל אתר.

אזכיר עה"צ.

[ימי חנוכה, תשנ"ב]

מענה להתי' יוסף יצחק חדקוב שכתב: "מצו"ב חוברת שכולל כמה נקודות מתוך ה"קונטרס בענין מקדש מעט זה בית רבינו שבבבלי", שתרגמתי לאידיש באופן שיהי פשוט יותר ויוכלו ללמדו עם ילדים בחדרים ושיבות. ויה"ר שאזכה לגרום אך ורק נח"ר אמיתי לכ"ק אדמו"ר שליט"א, ושנזכה בקרוב ממש לגאולה האמיתית והשלימה בגלוי לעיני בשר" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

כמובן שייך למזכ' ולקחת

[טבת, תשנ"ב]

מענה לר' צבי הירש קרינסקי ששאל – בהמשך לשיחת כ"ד אלול תנש"א ע"ד ההוראה בעבודת ה' מליקוי חמה, ובקשר לזה שעתה התרחש ליקוי חמה נוסף – האם כדאי לפרסם את זמני הליקויים ("התקשרות" גליון תתק):

הרי הפרסום ובפרט לאחר זמן, יעורר חשש – שאין לו יסוד כלל!

ומבלבל לעבודת ה' בשוט"ל!

אזכיר עה"צ.

[יום הבהיר ה' טבת, תשנ"ב]

מענה לר' פסח צבי לזרוב על מכתבו (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

בדיקת המזוזות והתפילין. אזכיר על הציון.

[ט"ו טבת, תשנ"ב]

מענה לר' אליעזר מזרחי (מהעתקת המזכיר):

[1] על מה שכתב ע"ד ענין הקשור ליהדות תימן, כתב:

א) אין ידוע לי המצב מנקודת התומ"צ – ולכן א"א לי לאשרו או לפוסלו.

[2] על מה שכתב ע"ד רצונו לרוץ לכנסת בסיעה עצמאית, כתב:

ב) בכלל – נכון, בפרט תלוי בתוצאות אחוז החסימה.

ג) אזכיר על הציון.

[י"ט טבת, תשנ"ב]

מענה להשליח ר' שמואל לו על דו"ח שכתב – ע"ד השתתפותו ב"פגישה" המאורגנת ע"י "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית, ע"ד ביקורו במיאמי והשתתפותו בשיעור שמסר שם השליח ר' שלום דובער ליפסקר בו נאם אף הוא, ועוד (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הרב פינחס שי' לו וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[כ"ד טבת, תשנ"ב]

מענה לר' משה עזאגווי שכתב ע"ד הברית מילה של בנו הילד ברוך שמחה נסים (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

ויגדלוהו לתחומע"ט**אזכיר עה"צ**

[טבת, תשנ"ב]

מענה למערכת "בית חיינו" שכתבו ע"ד השמחה בקבלת המענה (שותכנו): "לפעול לפי המזומן כהמענה לצא"ח מאז", ופעילותם בהמשך לזה. וכן כתבו דו"ח ע"ד הו"ל הגליונות האחרונים – הראיון עם ר' יעקב הכהן קפלן שהי' בקשר עם הורי כ"ק אדמו"ר שליט"א והגיע ז"ע ממניסק, ומדור "פנינים מחלוקת הדולרים"; וכתבו ע"ד המצב הכספי הקשה, ורצון המערכת להמשיך בהו"ל, "על פי התשובות-הוראות שזכינו לקבל מכ"ק אדמו"ר שליט"א במשך השנים", על אף המצב האמור (קובץ ועד חיילי בית דוד עשיית תשפ"א):

הרי כבר עניתי ומה השאלה!**אזכיר עה"צ**

[י"ז שבט, תשנ"ב]

מענה להשליח ר' שמואל לו על פ"נ (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הרב פינחס שי' לו וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

[י"ז שבט, תשנ"ב]

מענה להשלוחה מרת הינדא מלכה לו על דו"ח (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הרב פינחס שי' לו וזכות הרבים תלוי' בו):

ותמשיך לבש"ט ובהוספה, והזמ"ג. אזכיר עה"צ.

[י"ז שבט, תשנ"ב]

מענה לא' התמימים על מכתבו בקשר ליום הולדתו. במכתבו כתב בין השאר – בקשר להוראה לקיים התועדות ביום ההולדת – שהוא אינו אוהב לשבת בראש השולחן בהתועדות (מהעתקה המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הרב פינחס שי' לו וזכות הרבים תלוי בו):

(1) מנהגי יום הולדת.

(2) לא לעשות.

(3) בדהתפואהמ"ז דכל הנ"ל.

אזכיר עה"צ.

[כ"א שבט, תשנ"ב]

מענה להשלוחה מרת שרה עמאר על פ"נ שכתבה ("כפר חב"ד" גליון 1275):

נת' ות"ח ת"ח. וה' יצליחה ובעלה ויו"ח שליט"א בכהנ"ל. וילכו מחיל אל חיל עד אל אלקים בציון בגאולה האמיתית והשלימה, והזמ"ג אדר דבריא מזל דבנ"י. אזכיר עה"צ.

[כ"ד שבט, תשנ"ב]

מענה להשליח ר' בנימין עקיבא על מכתבו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

וילך מחיל אל חיל בכל עניני תומ"צ והזמ"ג

אעה"צ

[אור לועש"ק משפטים, כ"ו שבט תשנ"ב]

מענה לר' טובי' פלס על דו"ח מהדפסת "דבר מלכות" (תשורה פלס ט' תמוז תש"פ):

ותהא פעולה נמשכת וכו' והזמ"ג. אזכיר עה"צ.

[אד"ר, תשנ"ב]

מענה להרב יוסף שמחה גינזבורג שכתב ע"ד יום הולדת הששי של בנו יהודה ליב החל ביום ט"ז אד"ר (תשורה גינזבורג ט"ז אדר תשנ"ט):

ויגדל להיות חי"ל. אזכיר על הציון.

[אד"ר, תשנ"ב]

מענה לבני משפחת קארף שביקשו ברכה לרפואה עבור אמם מרת חי רבקה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

והרי כפ"ד דבריא מזלי', בכפלים.

[ב' אד"ר, תשנ"ב]

מענה להשליח ר' ישראל ברוך בוטמאן שכתב: "מצו"ב דו"ח ממסיבת ראש חודש אדר ראשון, שהתקיימה אמש בבית חב"ד. השתתפו כ-65 נשים לערך. המנחה היתה הגב' צפורה וילהלם. הרי שמעון גורליק דיבר לפניהם בנושא: "ימות המשיח – הנה זה בא". ולאח"ז היה סדנת חן עם הגב' אילת חנין. מצו"ב רשימת המשתתפות לברכה והצלחה בכל מכל כל . . . (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הת' חיים עוזר שי' בוטמאן וזכות הרבים תלוי' בו):

תהא פעולה נמשכת ובהוספה והזמ"ג

אזכיר עה"צ

[ו' אד"ר, תשנ"ב]

מענה למרת רבקה פלס שכתבה: "בעלי טוביה שיחי' משקיע את עצמו מאד בענין של הפצת תורת כ"ק אדמו"ר . . . הוא עושה זאת ממש מתוך מסירות נפש והתעלמות מכל דבר אחר . . . הוא חי ממש מתוך העבודה של הפצת השיחות, זה מה שמחיה אותו . . . וע"כ אבקש את ברכת כ"ק אד"ש . . . ויגרום נח"ר לכ"ק אד"ש בעבודתו הרבה ויזכה להביא בפועל

את הגאולה האמיתית והשלמה בקרוב ממש" (תשורה פלס ט' תמוז תש"פ):

ותמשיך לבשר טוב ובהוספה וכפשוט מנחת אמיתי מכל יו"ח שליט"א והזמ"ג אזכיר עה"צ.

[י"ב אד"ר, תשנ"ב]

ממענה לר' טובי פלס על דו"ח מהדפסת "דבר מלכות" (תשורה פלס ט' תמוז תש"פ):

אזכיר עה"צ.

[י"ט אד"ר, תשנ"ב]

מענה להשליח הרב יעקב יצחק בידרמן על מכתבו (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

אזכיר עה"צ

[כ"ף אד"ר, תשנ"ב]

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו בו העלה שלשה הצעות שקיבל: (1) לנסוע למשך שנה לשליחות ברוסיה; (2) שליחות בארצה"ב; (2) משרה בכשרות. למכתבו צירף מאה דולר דמי פ"נ (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

[1] על הממון המצורף, כתב:

קבלה (1)

[2] סימן בעיגול את מה שכתב: "דער צווייטער מעגליכקייט איז זוכן א פלאץ אין אמעריקע (וואס א ביסל האב איך שוין געזוכט און דערוויילע ניט מצליח געווען) און . . . האט מיר צוגעזאגט מיט העלפן בגשמיות", וכתב:

קדימה לזה (2)

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א